

Sumariusz Metryki Koronnej
Księga MK 190
z Archiwum Głównego Akt Dawnych

Opracował Janusz S. Dąbrowski

Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2014 – 2018

Wykaz skrótów

AGAD – Archiwum Główne Akt Dawnych

Boniecki – A. Boniecki, *Herbarz polski*, T. I–XVI, Warszawa 1899–1913

Kułakows’kyj – Petro Kułakows’kyj, *Czernihowo–siwerszczyna u składzi Reczi Pospolitoj, (1618–1648)*, Kijów 2006

LWlkKuj1659 – Lustracja Województw Wielkopolskich i Kujawskich 1659–1665, Cz. I, wyd. C. Ohryzko–Włodarska, Wrocław 1978, cz. II, wyd. Z. Górski, J. Pakulski, A. Tomczak, Toruń 1996

LWRusk – *Lustracja województwa ruskiego, 1661–1665*, cz. 1–3, ed. K.

Arłamowski, E. Arłamowska, W. Kaput, Wrocław 1970–1976

MK – Metryka Koronna

Niesiecki – K. Niesiecki, *Herbarz polski*, T. I–X, wyd. J. N. Bobrowicz, Lipsk 1839–1846

PSB – *Polski Słownik Biograficzny*, tom I i nast., Kraków od 1935

SGKP – *Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*, t. I – XV, Warszawa 1880–1914, pod red. F. Sulimirskiego, F. Chlebowskiego, W. Walewskiego et. al.

SMK – *Sumariusz Metryki Koronnej*, T. I i nast., ed. W. Krawczuk, K. Chłapowski, Kraków 199 i nast.

U – *Urzędnicy dawnej Rzeczypospolitej XII–XVIII wieku. Spisy*, T. I i następne, Wrocław–Kórnik od 1985, pod red. A. Gąsiorowskiego

VC – *Volumina Constitutionum*, t. I i nast., wyd. W. Uruszczak, S. Grodziski, I. Dwornicka et al., Warszawa od 1996

VL – *Volumina Legum*, t. I–X, wyd. J. Ohryzko, Z. Kaczmarczyk, St. Petersburg 1859

Uwagi: Na okładce wytłoczono napis informujący, że jest to księga wpisów kanclerza Jerzego Ossolińskiego z lat 1643–1650¹ [dalej następują cztery strony niezapisane² i nienumerowane]

¹ Napis (z błędami) wytłoczono złożonymi literami: „REGESTRVM/
INSCRIPTIONVM/ AD RELL<ATION>OM ILL<UST>R<ISSI>MI/ GEORE<G>Y DE
TENCZYN/ OSSOLIŃSKI REGNI/ POLONIAE SVPREMI/ CANCELL<AR>Y AB ANNO/
MDC XXXXIII/ [tu herb Topór] / AD ANNVM MDCL”.

Na wklejce informacja, że jest to tom kanclerza Jerzego ossolińskiego z czasów Władysława IV i Jana Kazimierza, obejmujący lata 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649 i 1650.

K. I, częściowo kolorowany napis informujący, że jest to rejestr wpisów z lat 1643 i 1644, poniżej herb Polski, na piersi orła tarcza z herbem Wazów – Snopek³, poniżej po lewej tarcza herbowa z herbem Topór, po prawej wizerunek świętego Jerzego przebijającego kopią smoka i napis, informujący o pochodzeniu księgi z kancelarii kanclerza wielkiego koronnego Jerzego Ossolińskiego.

Numer pierwszy odnosi się do księgi, natomiast drugi, po ukośniku, do całego zbioru dokumentów Władysława IV zapisanych w Metryce Koronnej

[k. I v – pusta]

Regesty

1/4783

k. 1 – 1v

Warszawa, 4 sierpnia 1643

Feria tertia ante festum Sancti Laurentij Martijris proxima

Król potwierdza, że na prośbę Kaspra Denhoffa wojewody sieradzkiego i marszałka (prefekta) dworu królowej, starosty łajskiego, bolesławieckiego, radomskiego [radomszczańskiego] zezwolił, by Stanisław Leżeński sekretarz królewski udał się do dworu Denhoffa na Krakowskim Przedmieściu dla przyjęcia jego zeznania i wniósł je do akt publicznych. Wojewoda sieradzki chory na ciele, ale zdrowy na umyśle zeznał dług 20 000 złotych polskich wobec Stefana Bogdańskiego *in Bogdanow* kasztelana konarskiego sieradzkiego i jego sukcesorów, oraz zapisał dług na swych dobrach ruchomych i nieruchomych. W imieniu swym i swych spadkobierców zobowiązał się spłacić dług na najbliższe święto Narodzenia Jana Chrzciciela [24 VI 1644] przed aktami grodzkimi piotrkowskimi, pod wadium w takiej samej wysokości.

Relacja Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego.

j. lac.

2/4784

k. 1v – 2v

Warszawa, 4 sierpnia 1643¹

Król potwierdza, że na prośbę Kaspra Denhoffa wojewody sieradzkiego i marszałka (prefekta) dworu królowej, zezwolił, by Stanisław Leżeński sekretarz królewski udał się do dworu Denhoffa na Krakowskim Przedmieściu dla przyjęcia jego zeznania i wniósł je do akt publicznych. Wojewoda sieradzki chory na ciele, ale zdrowy na umyśle zeznał, że zapisuje 4000 złotych polskich długu na rzecz Zygmunta Stefana Koniecpolskiego *a Koniecpole*, starosty będzińskiego i szczercowskiego, w imieniu swoim i swych spadkobierców na wszystkich dobrach ruchomych i nieruchomych. Suma ma zostać spłacona na najbliższe święto Narodzenia Jana Chrzciciela [24 VI 1644] przed aktami grodzkimi piotrkowskimi, pod wadium w takiej samej wysokości.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

² Jedynie na pierwszej stronie notka: „Zacząłem robić ten Summaryusz dnia 7. Sierpnia 1843 r. Skończyłem d. 31. t.m i r.”.

³ Prawy, górny pas h. Waza ma kolor czerwony, a nie błękitny, ponadto wszystkie pasy – środkowy pas biały i górny oraz dolny czerwony, biegną od lewej strony w dół, w nie w górę.

j. lac.

¹ *Anno et die ut supra.*

3/4785

k. 2v – 4

Warszawa, 4 sierpnia 1643¹

Król potwierdza, że zezwolił na prośbę Kaspra Denhoffa wojewody sieradzkiego i marszałka dworu królowej, by Stanisław Leżeński sekretarz królewski udał się do dworu Denhoffa na Krakowskim Przedmieściu dla przyjęcia jego zeznania i wniósł je do akt publicznych. Wojewoda sieradzki chory na ciele, ale zdrowy na umyśle zeznał, że wszystkie dobra ruchome i nieruchome w jego dziedzicznych wsiach Zdrowa, Zdrowka, Kłonice z przynależnościami w województwie sieradzkim, ziemi i powiecie wieluńskim obciąża kwotą 30 000 złotych polskich na rzecz Elżbiety Karwickiej *de Skrzynno*, wdowy po Janie Siemieńskim *de Siemienice* mieczniku sieradzkim i jej sukcesorów, oraz zobowiązuje się je spłacić na święto przysze Narodzenia Jana Chrzciciela [24 VI 1644], pod wadium w wysokości 30 000 złotych, w grodzie piotrkowskim. W razie niespłacenia godzi się na intromisję Karwickiej i jej sukcesorów do dóbr.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum et datum Varsaviae ut supra.*

4/4786

k. 4 – 4v

Warszawa, 4 sierpnia 1643¹

Król potwierdza, że na prośbę Kaspra Denhoffa wojewody sieradzkiego i marszałka dworu królowej zezwolił, aby Stanisław Leżeński sekretarz królewski udał się do dworu Denhoffa na Krakowskim Przedmieściu dla przyjęcia jego zeznania i wniósł je do akt publicznych. Wojewoda sieradzki chory na ciele, ale zdrowy na umyśle zeznał, że zgodnie z zobowiązaniem przed aktami grodzkimi wieluńskimi przez Mikołaja Wierusza Bielskiego, podsędką ziemskiego i sędziego grodzkiego wieluńskiego uwalnia go od wadium i zeznaje 13 000 złotych polskich długu prostego (*simplicis debiti*) zaciągniętego, zapisując go na rzecz Waleriana Olszowskiego (*Olszewsky*)² podkomorzego wendeńskiego na wszystkich dobrach ruchomych i nieruchomych. Zobowiązuje się spłacić dług na święto Narodzenia Jana Chrzciciela [24 VI 1644] przed aktami grodzkimi wieluńskimi, pod wadium 13 000 złotych, które gdyby nie było wypłacone, podkomorzy i sukcesorzy mogą pozwać Denhoffa i jego spadkobierców do sądu grodzkiego wieluńskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.* ² Pisownia nazwiska za: U IX, nr 835.

5/4787

k. 4v – 5v

Warszawa, 4 sierpnia 1643¹

Król potwierdza, że na prośbę Kaspra Denhoffa wojewody sieradzkiego i marszałka (prefekta) dworu królowej pozwolił, by Stanisław Leżeński sekretarz królewski udał się do dworu Denhoffa na Krakowskim Przedmieściu dla przyjęcia jego zeznania i wniósł je do akt publicznych. Wojewoda sieradzki chory na ciele, ale zdrowy na umyśle zeznał, że zawarł pewien kontrakt arendy dóbr z Mikołajem Wieruszem Bielskim podsędkiem ziemskim i sędzią grodzkim wieluńskim, obejmujący wadium, który to kontrakt potwierdza w całości. W razie

niezadowolenia z wypełniania kontraktu Denhoff lub jego spadkobiercy będą pozywani przed sąd grodzki wieluński w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

6/4788

k. 5v – 6v

Warszawa, 4 sierpnia 1643¹

Król potwierdza, że do kancelarii większej przybył Stanisław Denhoff starosta wieluński, syn Kaspara Denhoffa wojewody sieradzkiego i zeznał wieczystą donację wsi Przygodzice, Topola Wielka (*Maior*), Topola Mała (*Minor*), Janków, Wysocko, Żembrow², Ruda (*mineram*) Bledzianowska³, Chynowa, Dębica (*Dembnica*), Wielejów (*Wieleiow*), Szperek (*Szperkowo*), Osuchowo, Połpłomiki, Piec, Kadzieba, Podsadkowy, Trzczelino, Srebrna Góra⁴ w województwach kaliskim i sieradzkim oraz w ziemi wieluńskiej i powiecie ostrzeszowskim, wraz ze wszystkimi przynależnościami i dochodami, także prawem patronatu w kościołach leżących w tych dobrach, na rzecz Kaspra Denhoffa (*Donhoff*) wojewodę sieradzkiego, marszałka królowej i jego spadkobierców. Zezwala na intromisję do dóbr.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae die et Anno ut supra.* ² Zapewne chodzi o Zembców. ³ Ruda Bledzianowska – może Bledzianów. ⁴ Osuchowo, ob. Osuchów, ok. 20 km na pñ-wsch. od Kalisza, SGKP, VII, s. 742; Piec – może Piec Górny (SGKP IX, s. 209); Srebrna Góra, może chodzi o wieś w pow. keyńskim; Trzczelino – może Trzcieliny, ok. 3 km w linii prostej od Przygodzic.

7/4789

k. 6v

Warszawa, 4 sierpnia 1643¹

Z kancelarii wydano w formie zwyczajnej plenipotencję, zeznaną przez Tomasza Ujejeskiego sekretarza królewskiego na jego brata Wojciecha (*Alberti*) Ujejskiego².

j. lac.

¹ *Extradita est sub eodem actu.* ² Dokument w formie regestu.

8/4790

k. 6v – 7

Warszawa, 8 sierpnia 1643¹

Sabbatho in vigilia Faesti Sancti Laurentij Martijris

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii większej stanął osobiście Jerzy Ossoliński z Tęczyna kanclerz wielki koronny, który zeznał ustanowienie plenipotentami Gabriela Prażmowskiego, Andrzeja Świnoleskiego (*Swinolęskij*), Wawrzyńca Kijowskiego do prowadzenia spraw przez sądami ziemskimi i grodzkimi, w tym urzędem [grodzkim] warszawskim, Trybunałem w Piotrkowie.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.*

9/4791

k. 7 – 7v

Warszawa, 8 sierpnia 1643¹

Sabbatho in vigilia Faesti Sancti Laurentij Martijris

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii większej stanął osobiście Jerzy Ossoliński z Tęczyna kanclerz wielki koronny, który zeznał ustanowienie

plenipotentem Macieja Cieleckiego sekretarza królewskiego do prowadzenia swych spraw prawnych.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Anno ut supra*; dzień św. Wawrzyńca wypadł nie w niedzielę, ale w poniedziałek.

10/4792

k. 8 – 8v

Warszawa, 8 sierpnia

1643¹

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii większej stanął osobiście Jerzy Ossoliński z Tęczyna kanclerz wielki koronny, który zeznał dług u Gabriela Stogniewa Szczuckiego (*Stogniew Szczucki*), syna Jana Stogniewa Szczuckiego, w wysokości 3000 złotych polskich i zapisał go na swych wszystkich dziedzicznych dobrach ruchomych i nieruchomych, zobowiązując się go spłacić na świętego Jana Chrzciciela [24 VI 1644] przed aktami grodzkimi warszawskimi; w razie niespełnienia tego Gabriel Szczucki lub jego spadkobiercy pozwie go w terminie zawitym do sądu grodzkiego warszawskiego.

j. lac.

¹ *Anno ut supra*;

[na k. 8v informacja, że kolejnych kilka zeznań wpisano podczas pobytu króla w Wilnie]

11/4793

k. 8v – 9

Wilno, 26 listopada 1643

Feria quinta ante festum sancti Andreae Apostoli proxima

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii większej stanął osobiście Jerzy Ossoliński z Tęczyna kanclerz wielki koronny, który zeznał ustanowienie Jana Bębnowskiego sekretarza królewskiego swym plenipotentem do prowadzenia spraw sądowych i innych akcji prawnych w Królestwie, dając mu prawo ustanawiania swych zastępców.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

12/4794

k. 9 – 10

Wilno, 28 listopada 1643¹

Sabbatho in vigilia Faesti sancti Andreae Apostoli

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Adam Krasicki *de Krasiczyn* dworzanin królewski, syn Jerzego [Krasickiego] *de Krasiczyn*, starosty dolińskiego. Zeznał on, że małżonkowie Piotr Daniłowicz krajczy koronny, starosta parczewski i krzemieniecki i Krystyna [Wiśniowiecka] *de Wiśniowiec* z sumy 35 000 złotych z pewnego kontraktu zawartego z nim, kwituje ich z sumy 10 000 złotych polskich.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Data niepewna. Sobota to 28 listopada, zaś wigilia przed świętym Andrzejem to 29 listopada.

13/4795

k. 10 – 10v

Wilno, 28 listopada 1643¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Adam Krasicki *de Krasieczyn* dworzanin królewski. Zeznał on zapis długu w wysokości 20 000 złotych polskich na wszystkich swych dobrach ruchomych i nieruchomych na rzecz swej przyszej małżonki, Izabeli Malińskiej (*Małyńskiej*) i jej sukcesorów. Suma ma zostać spłacona na świętego Jana Chrzciciela [24 VI] 1649 roku przed sądem grodzkim przemyskim. Ustanawia wadium w tejże wysokości, o które małżonka w razie niespłacenia pozwie go do wspomnianego sądu w terminie zawitym².

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Data: *Actum et datum ut supra*; data ta jest niepewna, – zob. przypis do poprzedniego regestu. ² Zob. dok. 23.

14/4796

k. 10v – 11v

Wilno, 28 listopada 1643¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście czcigodny Tomasz Leżeński *de Lezenice* kanonik warszawski i pisarz najwyższy skarbu (*Supremus Notarius Thesauri Nostri*) i zeznał, że na rzecz kapituły warszawskiej kolegiaty pod wezwaniem świętego Jana w Warszawie, 3500 złotych polskich, które odebrał z rąk kapituły, zapisuje na swych dobrach dziedzicznych, mianowicie mieście Głowaczewo (*Głowaczow*), Chodkowo (*Chodakow*), wsi Lezenice (*Lezenice*) w województwie mazowieckim w [ziemi i] powiecie czerskim¹. Jest to lokata zwana *wyderkauff*, czyli czynsz odkupny, z sumy 3500 złotych corocznie na 1 stycznia (*faesto Circumcisionis Domini*) poczynając od roku 1644 ma być wypłacany czynsz w wysokości 7 procent. Zapis ma zostać wniesiony do ksiąg grodzkich czerskich, a kwota zabezpieczona wadium w wysokości 3500 złotych oraz pozwem w terminie zawitym w razie niedotrzymania kontraktu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Data: *Actum et datum Vilnae ut supra*; data ta jest niepewna, – zob. przypis do regestu 12. ² *Atlas Historyczny* podaje, że był to powiat warecki.

15/4797

k. 11v – 12

Wilno, 28 listopada 1643¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej stawił się Stanisław Skarszewski podstoli sandomierski, królewski dworzanin pokojowy i sekretarz, który zeznał, że na podstawie konsensu królewskiego udzielonego 10 III 1643 w Warszawie zrzeka się swego prawa dożywotniego do wójtostwa we wsi Borkow w województwie kaliskim na rzecz Marcina Szyszkowskiego (*Szyskowski*). Zezwala na natychmiastową intromisję do dóbr.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Data: *Actum et datum Vilnae ut supra*; data ta jest niepewna, – zob. przypis do regestu 12.

16/4798

k. 12 – 12v

Wilno, 5 grudnia 1643¹

Sabbato ante festum Conceptionis Beatissimae Mariae Virginis

Tego dnia wydano plenipotencję w zwykłej formie, Adama Krasickiego na osoby Jana Miaskowskiego (Miastkowskiego), Andrzeja Komorowskiego, Stanisława Norowskiego, Jana Dziergowskiego i Roguskiego.

j. lac.

¹ ...anno ut supra. ² Dokument ma formę noty/regestu.

17/4799

k. 12v

Wilno, 11 grudnia 1643

Feria sexta post festum Conceptionis Beatissimae Mariae Virginis

Tego dnia wydano plenipotencję Stanisława Kurowskiego w zwykłej formie na osoby Macieja Wałdowskiego, Samuela Janowskiego i Bartłomieja Balickiego, bez prawa przenoszenia pełnomocnictwa¹.

j. lac.

¹ Dokument ma formę regestu.

18/4800

k. 12v – 13v

[Wilno], 31 grudnia 1643¹

Feria quinta in vigilia Circumcisionis Domini

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński z Tęczyna kanclerz koronny i zeznał zawarcie kontraktu albo intercyzy z Janem Łęskim, synem zmarłego Waleriana Łęskiego, podpisanego osobiście przez obie strony w mieście Sokalu 9 IX 1643, pod wadium 84 000 złotych polskich. W razie niedotrzymania Łęski i jego sukcesorzy będą pozywać Ossolińskiego i jego spadkobierców do sądu grodzkiego bełskiego w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Dokument nie zawiera miejsca wystawienia dokumentu; *Anno ut supra*.

19/4801

k. 13v – 18v

Wilno [31 grudnia

1643?¹]

Feria quinta in vigilia Circumcisionis Domini

Król zezwala, by przybyli do akt kancelarii większej koronnej przybyli osobiście małżonkowie Albrycht Stanisław Radziwiłł i Krystyna [Radziwiłłowa] *de Lubomierz* dokonali oblaty poniższego dokumentu.

Małżonkowie Albrycht Stanisław Radziwiłł kanclerz wielki litewski książę cesarstwa rzymskiego i Krystyna Anna *a Lubomierz* hrabianka na Wiśniczu Radziwiłłowa, którzy w swym mieście dziedzicznym Krupa w województwie wołyńskim, w powiecie łuckim, mając na względzie chwałę Bożą i zbawienie dusz, postanowili ufundować kościół i parafię Kościoła rzymskiego, katolickiego, którą zarządzać ma proboszcz, podległy miejscowemu biskupowi. Patronat i prezenta mają należeć do prepozyta infułata ołyckiego i jego następców; proboszcz nie może przystać do herezji albo schizmy. Kościół ma być pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego, Oczyszczenia NMP i Świętego Jana Chrzcziciela. W kościele mają się znaleźć dwa większe ołtarze świętego Franciszka *a Paulo* (z cyborium) oraz świętego Karola Boromeusza. Proboszcz ma utrzymywać kantora albo bakałarza dla uczenia i ćwiczenia dzieci, organista ma uczyć dzieci śpiewu chór. Na uposażenie parafii zapisują folwark w Mikulińcach mający trzy łany (*włoki*), uprawiany trójpółówką (*na trzy ręki*) wraz przynależnościami i dochodami (w roku bieżącym dochód od ekonoma). Z arendy

miejskiej ma być płaconych proboszczowi 300 złotych polskich rocznie, z czego 150 na świętego Jana Chrzciciela [24 VI], 150 na Boże Narodzenie [25 XII]. Mieszczanie i przedmieszczanie akatolicy, mianowicie Żydzi i Rusini, winni płacić od domu 6 groszy polskich proboszczowi na świętego Marcina [11 XI]. Z młynów ma otrzymywać dziesięć miar które zwą *mace*, nadto może mieć słody; będzie też otrzymywał dziesięć wiader olickich miodu, z danin dla właściciela miasta, prawo wrębu w lasach na naprawy budynków – kościoła, domu proboszcza albo szkoły, folwarku. Zobowiązują proboszcza do odprawiania nabożeństwa do Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w soboty, a po śmierci fundatorów, w dowolny dzień *requiem* za ich dusze. Inne drobne postanowienia.

Lista świadków: Trzebieński Aleksander biskup przemyski, podkanclerzy koronny; Sanguszko (*Sangusko*) Adam Aleksander książę wojewoda wołyński; Ossoliński Jerzy *in Ossolin*, hrabia imperium rzymskiego *de Tenczyn*, kanclerz wielki koronny; Sapieha Kazimierz Leon marszałek nadworny litewski, starosta wołpieński, luboszański; Gembicki Jan prepozyt miechowski, sekretarz wielki koronny; Leszczyński Wacław, prepozyt łączycki, referendarz koronny; Isajkowski Franciszek Dołmat referendarz i pisarz litewski; Fredro Jakub Maksymilian podkomorzy przemyski, regent kancelarii większej koronnej; Komorowski Adam a Komorow, prepozyt kruszwicki, kanonik krakowski, sekretarz królewski. Wilno, ... dnia, miesiąca, roku 1643¹. Podpisy: Radziwiłł Albert Stanisław kanclerz wielki litewski; Krystyna z Lubomirza Radziwiłłowa, kanclerzyna litewska.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Kreski poziome w miejscu daty dziennej i miesiąca.

20/4802

k. 18v – 19

Wilno, 31 grudnia 1643¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej koronnej przybył osobiście Adam Aleksander Sanguszko, książę wojewoda wołyński, który zeznał zapis własnoręczny na rzecz Stanisława Duczmińskiego (*Ducziminski*) w Wilnie, 29 XII (*feria tertia post festum SS. Innocent.*) 1643, który potwierdza we wszystkich punktach, artykułach i klauzulach. Wadium w razie niedotrzymania wynosi 60 000 złotych polskich i kary zgodne z Konstytucją roku 1607 o procesie skarbowym; o wadium i niespełnienie któregokolwiek postanowień strona może pozywać drugą w sądzie Jego Królewskiej Mości.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum Vilnae ut supra.*

21/4803

k. 19

Warszawa, 30 stycznia 1644

Sabbatho ante festum Purificationis Beatissimae Virginis Mariae proximo

Zeznana została plenipotencja przez znakomitego Stanisława Baryczkę nadzorcę stajni (*Provisorem Stabuli*) królewskiej na osobę znakomitego Stanisława Baryczki rajcy Starego Miasta Warszawy do spraw sądowych przed magistratem miasta Warszawy, bez prawa wyznaczania zastępców¹.

j. łac.

¹ Dokument ma formę rejestru.

22/4804

k. 19v – 20

Warszawa [Wilno]¹, 6 luty 1644

Sabbatho post festum Purificationis Beatissimae Virginis Mariae

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Adam Pieczychojski², który zeznał, że kwituje [Stefana]³ Komorowskiego i Adama Komorowskiego kanonika krakowskiego, prepozyta kruszwickiego i sekretarza królewskiego, synów [Jana⁴] Komorowskiego a Komorow podkomorzego bełskiego i sędziego grodzkiego krakowskiego, z pretensji do wszelkich dóbr ruchomych i nieruchomych, sum pieniężnych gdziekolwiek się znajdujących, które po śmierci Mikołaja Karasia, nadane zostały prawem kaduka przez króla zmarłemu [Pawłowi]⁵ Pieczyhojskiemu kuchmistrzowi litewskiemu, a następnie przypadły prawem dziedziczenia stryjowi. Kwituje Komorowskich jako spadkobierców wspomnianego podstarościego [grodzkiego] krakowskiego, także umarzają procesy i dekrety w tej sprawie, będą występować przeciwko podnoszącym pretensje prawne.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ W dokumencie Warszawa, ale winno być Wilno, zob. sąsiednie dokumenty: ² W dokumencie *Piechochojski, Pieczyhojski*, w nagłówku *Pieczychojski*, tak też Uruski, XIII, s. 322 (h. Gozdawa); *Pieczyhojski* – U X, s. 228. ³ Jan Komorowski miał synów Adama i Stefana, zob. Boniecki, XI, s. 17–18; Stefan był burgrabią krakowskim – U IV/2 nr 994. ⁴ W dokumencie omyłkowo *Stefan*, U III/2 nr 186 – *Jan*, zm. 12 V 1642. ⁵ W dokumencie imię *Adam*, zaś wg U X nr 323 i s. 228, *Paweł*, zm. po 2 XII 1639, przed 16 III 1640.

23/4805

k. 20 – 21

Wilno, 15 luty 1644

Feria tertia post dominicam Invocavit quadragesimalem

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Adam Krasicki *de Krasieczyn*, królewski dworzanin pokojowy, syn Jerzego Krasickiego starosty dolińskiego, który zeznał dokonanie zapisu w Wilnie 29 XI (*Sabbatho in vigilia faesti Sancti Andreae Apostoli*) 1643 w charakterze daru ślubnego (*nuptialis doni*) na rzecz swej małżonki Izabelli Malińskiej i potwierdza zapis w całości na swych wszystkich dobrach. Suma ta ma zostać wypłacona żonie albo jej spadkobiercom przez Krasickiego lub jego spadkobierców w dniu świętego Jana Chrzciciela [24 VI] 1649 przed aktami grodzkimi przemyskimi, pod wadium w takiej samej wysokości; w razie niedotrzymania Krasicki lub jego sukcesorzy mają odpowiadać w pierwszym terminie zawitym przed sądem grodzkim przemyskim¹.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Zob. dok. 13.

24/4806

k. 21 – 22

Wilno, 15 luty 1644¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Adam Krasicki *de Krasieczyn*, królewski dworzanin pokojowy, syn Jerzego Krasickiego starosty dolińskiego, który zeznał przyjęcie od swej małżonki Izabeli Malińskiej (*Małhńska*) i jej spadkobierców sumy 35 000 złotych polskich, licząc po 30 groszy na złoty, zarówno w gotówce, jak w złocie, srebrze i klejnotach tytułem posagu, na które on taką samą sumę wiana (*dotality*) zapisuje jej na połowie

swych dóbr ruchomych i nieruchomości, posiadanych sumach, z prawami przysługującymi z tytułu ich posiadania.

j. łac.

¹ *Actum et datum Vilnae ut supra.*

25/4807

k. 22 – 22v

Wilno, 15 luty 1644¹

Władysław IV potwierdza, że przed aktami kancelarii większej stanęła Izabella Malińska (*Małyńska*), żona Adama Krasickiego z Krasiczyna królewskiego dworzanina pokojowego, syna Jerzego Krasickiego starosty dolińskiego, w obecności i za zgodą małżonka zeznała, iż została zaspokojona przez Piotra Daniłowicza z Żurowa krajczego koronnego, starostę krzemienieckiego i parczewskiego, i jego drugą małżonkę, Krystynę Wiśniowiecką; Wiśniowiecka pierwsze swe małżeństwo zawarła z [Mikołajem] Malińskim²; kwituje także Dominika Malińskiego (*Małyńskiego*)³ względem posagu z dóbr ojczystych i macierzystych i tychże dóbr się wyrzeka.

j. pol.

¹ *Pisan w Wilnie jako wyżej.* ² W dok. lekcja niepewna, może *Jan*, wg Bonieckiego, IV, s. 89. ³ Uruski, X, s. 161, wspomina o Damianie M.

26/4808

k. 22v – 23

Wilno, 15 luty 1644¹

Feria tertia post dominicam Invocavit quadragesimalem

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Piotr Daniłowicz z Żurowa krajczy koronny, starosta krzemieniecki i parczewski, który zeznał Adamowi Krasickiemu *a Krasiczyn*, synowi Jerzego Krasickiego starosty dolińskiego, 10 000 złotych polskich długu, który zapisuje na wszystkich swych dobrach ruchomych i nieruchomości; zobowiązuje się spłacić 10 000 złotych na przyszłego (*proxime venturo*) świętego Jana Chrzciciela [24 VI 1644] przed aktami grodzkimi lubelskimi. Ustanawia wadium w tejże wysokości, o które może być pozwany przez Krasickiego i spadkobierców do któregokolwiek sądu Królestwa w pierwszym terminie zawitym.

j. łac.

¹ *Actum et datum Vilnae Anno ut supra.*

27/4809

k. 23 – 24

Wilno, 19 luty 1644¹

Sabbatho pridie Dominicae Quadragesimalis Reminiscere

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej koronnej przybyli małżonkowie Adam Krasicki *de Krasiczyn* królewski dworzanin pokojowy i Izabela Malińska (*Isabella Małyńska*), ta ostatnia za zgodą i w asystencji męża, którzy zeznali imieniu swoim i swych spadkobierców, wzajemny zapis dożywocia na wszystkich dziedzicznych dobrach ruchomych i nieruchomości, dożywotnie ich używanie po śmierci współmałżonka.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Anno ut supra.*

28/4810

k. 24 – 25v

Wilno, 19 lutego 1644¹

Sabbatho pridie Dominicæ Quadragesimalis Reminiscere

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej koronnej przybyli małżonkowie Albrycht Stanisław Radziwiłł kanclerz wielki litewski, starosta piński, gniewski, tucholski, kowieński [sic], wieloński, bejsagolski, rumszyski, daugowski, Krystyna [z Lubomirskich] *de Lubomierz*, którzy oblatowali wystawiony przez siebie, opieczętowany dokument pergaminowy.

Ze względu na zasługi Stefana Lasockiego (*Lassocki, Lasocki*), swego krewnego, małżonkowie nadają mu dożywotnio wieś Palce², w księstwie ołyckim (*Olickiem*), wraz z folwarkiem, dworem i wszystkimi przynależnościami i dochodami, bez płacenia powinności, a jedynie służby i danin, jakie dają inni w Księstwie Ołyckim. Zabezpieczają Lasockiego sumą 4000 złotych, bez których wypłacenia potomkom jego wieś nie zostanie odebrana. Gdyby zaś zmarł Stefan Lasocki, jego bratu zostanie wypłacone dwa tysiące złotych. Wilno, dnia ... lutego 1644³, podpis Albrychta Stanisława Radziwiłła kanclerz litewski, Krystyna z Lubomirza Radziwiłłowa, kanclerzyna litewska.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum et datum Vilnae ut supra.* ² Palce, Palcze (ob. Palcze), ok. 19 km na pñn.–zach. od Ołyki. ³ Puste miejsce na datę dzienną.

29/4811

k. 25v

Wilno, 12 marca 1644

Sabbatho ante Dominicam Judica Quadragesimalem

Z kancelarii wydano plenipotencję Jana Aderkasa dworzanina królewskiego na osoby Mikołaja Sławoszewskiego i Stanisława Rzeczkowskiego do wszelkich spraw sądowych, z prawem wyznaczenia zastępców¹.

j. lac.

¹ Dokument w formie regestu/noty.

30/4812

k. 25v – 26v

Wilno, 21 marca 1644

Feria secunda post Dominicam Ramispalmarum proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Aleksander Trzebiński (*Trzebieńsky*) biskup przemyski, opat jędrzejowski, podkanclerzy koronny. W imieniu swoim i konwentu jędrzejowskiego ustanowił plenipotentami: Stanisława Kazimierza Bieniewskiego pisarza grodzkiego łuckiego, Daniela Żydkiewicza (*Żydkiewicz*) pisarza grodzkiego lubelskiego, Jana Kazimierza Gzowskiego miecznika różańskiego i pisarza grodzkiego poznańskiego, Andrzeja Mniszka, Zawadę¹, Jana Sikorskiego, Biejkowskiego (*Biejkowski*)², Krasowskiego³, Wojciecha (*Albertum*) Łempickiego, Michała Szalniskiego, Pawła Pikulskiego, Tomasza Promnickiego, Walentego Glinkę, Krzysztofa Kordysza⁴, Stanisława Głóhyńskiego, Macieja Łękawskiego, Jana Brzozowskiego, nadto duchownych – Jakuba Sakana, Charmięskiego bakałarza teologii, Henryka Zajączkowskiego (*Zaiączkowski*; *Bursarium*), superiora, magistra i doktora filozofii Kiliana Julińskiego, Błażeja Studzińskiego, Wojciecha Campianusa (*Albertum Campianum*). Pełnomocnictwo obejmuje sprawy sądowe biskupa i konwentu we wszelkich sądach Królestwa, oraz możliwość wyznaczania zastępców.

j. lac.

¹ Puste miejsce na imię. ² Puste miejsce na imię. ³ Puste miejsce na imię. ⁴ Lekcja niepewna, słowo poprawiano.

[na k. 26v, wpis informujący o rozpoczęciu wpisów na rok 1644⁴]

31/4813

k. 26v–27

Wilno, 26 marca 1644

Sabbatho Magno

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Marcin Ludwik Krzywkowski sekretarz królewski, który zeznał zapis 120 złotych polskich długu, który zapisuje na wszystkich swych dobrach ruchomych i nieruchomych na rzecz Stanisława Leżeńskiego i jego spadkobierców, którą to sumę zobowiązuje się spłacić na świętego Jana Chrzciciela [24 VI] w roku bieżącym [1644] przed aktami grodzkimi warszawskimi; ustanawia wadium w tejże wysokości; w razie niespłacenia zostanie on albo jego sukcesorzy pozwani w terminie zawitym przed jakimkolwiek sądem Królestwa.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

32/4814

k. 27 – 28v

Wilno, 26 marca 1644¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej koronnej przybyła poświęcona Bogu Dorota Benedykta Lesiewska *de Lesiow* mniszka zakonu świętego Franciszka z klasztoru świętego Michała w Wilnie, w asystencji pobożnej Eufrozyny Sapieżanki, przeoryszy tegoż klasztoru oraz poświęconego Samuela Tokarskiego, spowiednika tegoż klasztoru tudzież Stanisława Leżeńskiego sekretarza królewskiego, jako siostrzeńca [Lesiewskiej], która z powodu przestrzegania swej reguły, złożyła zeznanie przez Marcina Ludwika Krzywkowskiego sekretarza królewskiego. Lesiewska ceduje Grzegorzowi Kęczewskiemu (*Kęciowski*) podstolemu plockiemu i [Agnieszce Byszewskiej]² a *Drozdow*, która w pierwszym małżeństwie była żoną Mikołaja Lesiewskiego, brata rodzonego Doroty Benedykty, części dziedziczne dóbr dziedzicznych, wsi Lesiew i Wólka Lesiewska z przynależnościami w województwie sandomierskim i powiecie radomskim; przenosi na małżonków wszystkie prawa i zapisy. Zezwała na intromisję przez woźnego i dwóch szlachty.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.* ² Nazwisko wg Boniecki, IX, s. 391.

33/4815

k. 28v – 29v

Wilno, 26 marca 1644¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej koronnej przybyła poświęcona Bogu Dorota Benedykta Lesiewska *de Lesiow* mniszka zakonu świętego Franciszka z klasztoru świętego Michała w Wilnie, w asystencji pobożnej Eufrozyny Sapieżanki, przeoryszy tegoż klasztoru oraz poświęconego Samuela Tokarskiego, spowiednika tegoż klasztoru tudzież Stanisława Leżeńskiego sekretarza królewskiego, jako siostrzeńca [Lesiewskiej], która z powodu przestrzegania swej reguły, złożyła zeznanie przez Marcina Ludwika

⁴ Faktycznie wpisy na rok 1644 zaczynają się wcześniej, od dok. 21.

Krzywkowskiego sekretarza królewskiego. Lesiewska ceduje Grzegorzowi Kęczewskiemu (*Kęciwskŷ*) podstolemu plockiemu i jego żonie Agnieszce [Byszewskiej]² a Drozdow, sumy pieniężne zapisane na częściach dziedzicznych dóbr, wsiach Lesiew i Wólka Lesiewska, w województwie sandomierskim i powiecie radomskim². Zezwala na natychmiastową intromisję do dóbr.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum Vilnae ut supra.*

34/4816

k. 29v

Wilno, 26 marca 1644¹

Z kancelarii wydano plenipotencję Guilbalda Hacxberga dworzanina królewskiego na osobę Izaaka (*Isaacum*) Hewla, do występowania przed sądem ławniczym i radzieckim oraz magistratem Gdańska, z prawem wyznaczania zastępcy².

j. łac.

¹ ... *sub Actu superiori.* ² Dokument w formie regestu.

35/4817

k. 29v

Wilno, 26 marca 1644¹

Z kancelarii wydano plenipotencję Eustachego Ihnatowicza¹ na osoby Stanisława Trzebińskiego i Stanisława Ruszkowicza [do występowania przed sądami], z prawem wyznaczania zastępcy².

j. łac.

¹ Lekcja niepewna, mniej prawdopodobna choć możliwa *Innatowicz*. Eustachy Ihnatowicz h. własnego – zob. Boniecki VIII, s. 26. ² Dokument w formie regestu.

36/4818

k. 29v – 31

Wilno, 26 marca 1644

Sabbatho Magno

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Paweł Puzyna prepozyt kościoła katedralnego żmudzkiego i oblatował poniższy dokument, podpisany przez biskupa wendeńskiego Otto Schenkinga, i opieczętowany jego pieczęcią. Dokument opisuje dzieje biskupstwa ozylijskiego i piltyńskiego po sekularyzacji, rolę króla Danii Fryderyka¹ i jego brata Magnusa², zakup biskupstwa od Jana Münchhausena³, starcia militarne o dawne tereny biskupstwa pomiędzy Polską i Danią za Stefana Batorego, ustalenia, że na mocy traktatu [w Kronborgu] biskupstwo przejąć miał Baltazar Batory⁴, ale aspirując do tronu siedmiogrodzkiego przekazał prawa [Jerzemu] Fryderykowi margrabiemu Ansbach, który spłacił pretensje duńskie w wysokości 30 000 talarów. Po śmierci margrabiego [1603], zastaw przeszedł na spokrewnioną rodzinę Wilhelma [Kettlera, księcia] kurlandzkiego⁵. Biskup Schenking stwierdza, że obecnie książę Wilhelm jest posesorem hipoteki biskupstwa i zgodnie z wyraźnym prawem posiada prawa zwierzchnie, tj. królewskie, biskupie i kapitulne (*cum clausula expressa jurebus Regaliis, Episcopalibus et Capituli*). Podpis i pieczęć Otto Schenkinga⁶.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Fryderyk II Oldenburg, zm. 1588. ² Magnus Oldenburg, zm. 1583 książę duński, brat Fryderyka II, ks. Holsztynu, tytularny król Inflant, książę biskup Ozylii i Kurlandii. ³ Jan Münchhausen, zm. 1572 bp ozylijski i kurlandzki, zsekularyzował i sprzedał biskupstwa. ⁵ Wilhelm Kettler, książę

Kurlandii, zm. 1640, pozbawiony tronu przez R, ojciec Jakuba, późniejszego ks. kurlandzkiego.⁶
W dok. brak daty, Schenking zm. w 20 VI 1637.

37/4819

k. 31 – 31v

Wilno, 26 marca 1644¹

Sabbatho Magno

Król potwierdza, że ponieważ czcigodny Paweł Puzyna prepozyt kościoła katedralnego żmudzkiego wszczął sprawę pomiędzy księciem Kurlandii i Semigalii Jakubem Kettlerem a Maydllem (*Maydell*)² w kwestii Powiatu Piltyńskiego, głos w tej sprawie zabrał Jerzy Tyszkiewicz (*Tiskiewicz, Tyskiewicz*) biskup żmudzki i dożywotni administrator kuroński albo piltyński, który osobiście oblatował swe pośrednictwo na piśmie. Zwrócił on uwagę, że możliwe jest unieważnienie przekazania biskupstwa piltyńskiego i kurońskiego w ręce świeckie w formie hipoteki, gdyż w akcie tym [przekazania] znajdowała się formuła *salvis juribus* tak odnośnie praw króla, Rzeczypospolitej, jak i Kościoła katolickiego, która może zostać uwzględniona w sporze Jakuba Kettlera z Maydllem².

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum et datum ut supra.* ² Przed nazwiskiem Maydell, w tym i innych miejscach ponad pół wiersza pozostawiono puste.

38/4820

k. 32

[Warszawa?], 9 maja 1644

sub Actu Feriae secundae post Dominicam Exaudi

Z kancelarii wydano plenipotencję Albrychta Stanisława Radziwiłła kanclerza litewskiego na Jana Roszkiewicza¹ i Ignacego Promeniewicza, do wszelkich spraw [sądowych?], z prawem wyznaczania zastępców².

j. lac.

¹ Możliwa też lekcja *Boszkiewicz*. ² Dokument w formie regestu.

39/4821

k. 32

Warszawa, 10 maja 1644?

sub Actu Feriae Tertiae [post Dominicam Exaudi?]

Z kancelarii wydano plenipotencję Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego na Wojciecha (*Alberti*) Korzeniewskiego pisarza grodzkiego stężyckiego, Bernarda Gujskiego (*Guisky*) podwojewodzkiego radomskiego, Abrahama Biejkowskiego, Pawła Choteckiego.

j. lac.

¹ Dokument w formie regestu.

40/4822

k. 32 – 32v

Warszawa, 25 maja 1644

Feria quarta post Faestum Sanctissimae et Individuae Trinitatis proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej koronnej przybył osobiście Marcin Żorawski pisarz kancelarii królewskiej, który ceduje swe prawa otrzymane przywilejem królewskim do dóbr ruchomych, nieruchomych i sum pieniężnych gdziekolwiek się znajdujących w Królestwie Polskim i jego dominiach, po zmarłym niejaki Janie Szulcu, na rzecz sławetnego Jana Kromera mieszczanina i kupca warszawskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]
j. lac.

41/4823

k. 32v – 33

Kraków, 18 lipca 1644

Feria secunda ante Faestum Sanctae Mariae Magdalenae

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Tomasz Ujejski a Rupniow, sekretarz królewski, który zeznał, że otrzymany na mocy przywileju królewskiego kram w mieście Bydgoszczy, po sławetnych Józefie Kaczugowiczu i Wilhelmie Welce, z pewnych powodów zajęte na skarb królewski, ceduje na wspomnianych Józefa Kaczugowicza i Wilhelma Welce, mieszczan bydgoskich.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

42/4824

k. 33 – 36v

Częstochowa, 9 czerwca 1644

Feria quinta ipso die Faesto SS. Primi et Faeliciani Martyrum

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej koronnej przybyła osobiście Zuzanna Przeremska, wdowa po Janie Oleskim podkomorzym koronnym, w asystencji przyjaciół z linii ojcowskiej, mianowicie Marka Przerembskiego swego bratanka, Maksymiliana Borowskiego siostrzeńca. Zeznała ona, że powtarza zapis przed aktami piotrkowskimi, na sądach Trybunału Koronnego 25 X (*feria sexta ante faestum Sanctorum Simonis et Judae Apostolorum proxima*) 1641, dokonany bez asystencji najbliższych krewnych, donacji wsi dziedzicznej Babie w województwie krakowskim¹ na rzecz zakonu św. Romualda, albo kartuzów. Konwent założony na surowym korzeniu, we [wsi] Gidle, z patronatem w tamtejszej wsi, posiadać ma wsie: Niesulów (*Nieszulow, Niesulow*), Górka, Skrzypiec (*Skrzypiecz, Skrzypiece*), Stęszów (*Stesow*), Ruda w województwie sieradzkim, a także w województwie krakowskim Babie, Luślawice, Pabianice, wraz ze wszystkimi przynależnościami i dochodami. Przekazuje je Udalrykowi Rephio (*Rephius*) przeorowi kartuzów w Paradyżu, czcigodnemu Philipowi Bolman, prokuratorowi tychże kartuzów i ich następców, którzy przyjmują dar i warunki. Postanowienia szczegółowe.

j. lac.

¹ Wieś, ob. nieistniejąca, wg *Atlasu Historycznego* znajdowała się w woj. sieradzkim, w pow. radomszczańskim, tuż obok granicy z woj. krakowskim.

43/4825

k. 36v – 37

Kraków, 23 czerwca 1644

In vigilia Faesti Sanctae Joan. Baptistae

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Maciej Łubieński arcybiskup gnieźnieński, legat apostolski i prymas, Jan Tarnowski archidiakon krakowski, Jan Romiszewski scholastyk krakowski, Aleksander Brzeski *de Brzezie*, kanonik krakowski, Łukasz Zdrojewski kanonik krakowski, który zeznał, że kwituje Adama Kazanowskiego *de Kazanow et Kraśnik*, marszałka nadwornego koronnego, starostę soleckiego, bielskiego, nowotarskiego, kozienickiego, borysowskiego z sumy 30 000 złotych polskich zapisanej w aktach kancelarii większej 25 VI (*feria quarta in crastino faesti Sancti Joanum Baptista*) 1642, ponieważ zadośćuczynił zapisowi.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

44/4826

k. 37

Kraków, 25 czerwca 1644

Sabbatho post faestum Sancti Joannis Baptista

Z kancelarii wydano plenipotencję Jakuba Maksymiliana Fredry podkomorzego przemyskiego dla Andrzeja Wiśniowskiego, do wszelkich spraw [sądowych?]¹.

j. lac.

¹ Dokument w formie regestu.

45/4827

k. 37

Kraków, 25 czerwca 1644

Sabbatho post faestum Sancti Joannis Baptista

Z kancelarii wydano plenipotencję Jerzego Ossolińskiego kanclerza wielkiego koronnego na osoby Wojciecha (*Alberti*) Kozmowskiego, Mietelskiego, Komockiego¹, z prawem wyznaczania następców².

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Przed nazwiskami dwóch ostatnich puste miejsca na imiona. ² Dokument w formie regestu.

46/4828

k. 37v – 38

Kraków, 30 czerwca 1644

Feria quinta post Faestum SS. Petri et Pauli Apostolorum

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Kasper Denhoff wojewoda sieradzki, starosta bolesławiecki, radomskowski, lajski oraz jego syn Zygmunt Denhoff, dworzanin królewski jako jedna strona, jako druga Jerzy Ossoliński kanclerz wielki koronny, starosta bydgoski, lubaczowski, adzelski, ryski, którzy zeznali w imieniu swoim i swych spadkobierców, zawarcie pewnego kontraktu w Krakowie 28 VI roku bieżącego, który to potwierdzają w całości. Zeznali ustanowienie wadium w wysokości 100 000 złotych polskich w razie niedotrzymania kontraktu, o który strona niezadowolona może pozywać do sądu grodzkiego warszawskiego w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

47/4829

k. 38

Kraków, 1 lipca 1644

In vigilia faesti Visitationis Beatissimae Mariae Virginis

Wydano z kancelarii plenipotencję Fabriciusa Banffy (Banfy), wizytatora Towarzystwa Jezusowego i prowincjała w Polsce, na czcigodnego Stanisława Szczytnickiego (*Szczytnicki*) w sprawie kolegium gdańskiego jezuitów¹.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Dokument w formie regestu; chodzi o kolegium w podmiejskiej osadzie Szotland Stary (Alt-Schottland, itd., a od XX w. Stara Szkoty).

48/4830

k. 38 – 38v

Kraków, 20 lipca 1644

Feria quarta ante festum Sanctae Mariae Magdalene proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, starosta bydgoski, lubaczowski, lubomelski, adzelski, rycki wraz ze swą żoną Izabellą Daniłowiczową *de Żurow* jako jedna strona, jako druga Jan Bębnowski *de Końskie*, poprzednio chorąży nowogrodzki [siewierski], obecnie podkomorzy dorpacki¹, którzy zeznali zawarcie pewnego kontraktu w zamku lubomelskim 4 XI 1643, do którego ustanowiono wadium w wysokości 10 000 złotych polskich. Strona niezadowolona z wypełniania kontraktu może pozywać drugą do sądu grodzkiego sandomierskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ U III/4 nr 1625, nie notują go z urzędem chorążego, który od 1635 do 1651 piastował Mikołaj Kisiel; również U IX, nr 111, przy nominacji na podkomorzego nie wspomina się o pełnieniu wcześniej urzędu chorążego siewierskiego.

49/4831

k. 39 – 40

Kraków, 2 sierpnia 1644

Feria tertia post festum Sancti Petri in vinculis proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Piotr Pętkowski (*Petkowski*) syn Jana Pętkowskiego podstarościego nurskiego. Zeznał, że zgodnie z zapisem Piotrowi Żgleczewskiemu¹ i jego spadkobiercom i dla uwolnienia od zobowiązania swego brata, Adama Pętkowskiego podstarościego warszawskiego i Jana Pętkowskiego z zapisu uczynionego w aktach nurskich, wszystkie swe dziedziczne w linii ojcowskiej i matczynej oraz zastawne dobra ruchome i nieruchome, w dobrach Pętkowo Wielkie (*Petkowo Magna*) i Bystrzogrzelu² w powiecie nurskim, wraz ze wszystkimi przynależnościami, w tym brzegiem rzeki Bug i dochodami ceduje wieczyście wspomnianemu Żgleczewskiemu i zezwala na intromisję; w razie niedotrzymania tego, druga strona może pozwać go przed dowolny sąd w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Także pisownia Żgleczowski. ² Wieś niezidentyfikowana.

50/4832

k. 40 – 40v

Kraków, 5 sierpnia 1644¹

Feria sexta in vigilia festi sancti Laurenty martýris proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, starosta bydgoski, lubaczowski, lubomelski, który zeznał ustanowienie plenipotentem do wszelkich spraw sądowych Stanisława Mietelskiego, pisarza ksiąg podkomorskich (*notarium librorum succameralium*) województwa sandomierskiego; upoważnia go do wyznaczania zastępców.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Data budzi wątpliwości, *in vigilia* to 9 VIII.

51/4833

k. 40v

Kraków, 5 sierpnia 1644¹

Feria sexta in vigilia festi sancti Laurenty martýris proxima

Z kancelarii wydano plenipotentę Jakuba Maksymiliana Fredry podkomorzego przemyskiego na osoby Jana Bzickiego komornika ziemskiego przemyskiego,

Bazylego Ustrzyckiego, Eustachego Kazanowicza (*Każanowicz*), Jana Miaskowskiego (*Miaszkowski*), do spraw sądowych, z prawem ustanawiania zastępców.

j. lac.

¹ Data budzi wątpliwości, zob. przypis wyżej.

52/4834

k. 40v – 41

Kraków, 14 sierpnia 1644

In vigilia festi Assumptionis Beatissimae Virginis Mariae

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Kasper Denhoff wojewoda sieradzki, starosta bolesławiecki, radomszczański, sokalski, który zeznał w imieniu swoim i spadkobierców, że odnośnie pewnego kontraktu zawartego z Mikołajem Czapskim na arenę starostwa sokalskiego w dniu 11 VIII 1644¹, aprobuje kontrakt we wszystkich punktach i klauzulach, odnośnie wadium i pozywania przez stronę niezadowoloną w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

53/4835

k. 41v – 42v

Kraków, 17 sierpnia 1644

Feria quarta post festum Assumptionis Beatissimae Mariae Virginis

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał zapis 1400 złotych polskich czynszu rocznego kanonikom i prałatom kapituły łowickiej od sumy 20 000 złotych, które zapisuje jako wyderkaf na dobrach dziedzicznych Nowodwory (*Nowodwor*)¹, wraz z wszystkimi przynależnościami. Zapis obowiązywał będzie spadkobierców, aż do spłacenia sumy oryginalnej [kapitału] w wysokości 20 000 złotych polskich. Czynsz będzie wypłacany na świętego Andrzeja [30 XI] kanonikom i prałatom albo prokuratorowi kapituły łowickiej. Zobowiązuje się uwolnić wspomniane dobra od innych zapisów i zobowiązań. Ustanawia wadium w wysokości niewypłaconego czynszu, o który kapituła może skarżyć w pierwszym terminie zawitym².

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Pozostawiono 2/3 wiersza puste, zapewne na wpisanie innych dóbr; chodzi o ob. Nowodwory, na pfn. od Warszawy. ² Zob. dok. 148.

54/4836

k. 42v – 43v

Kraków, 14 sierpnia 1644¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał zapis wieczysty czynszu dla kolegiaty w Klimuntowie, tamtejszych dwóch prałatów, czterech kanoników, magistra do nauki scholarów, i innych duchownych do administracji tegoż kościoła. Od sumy głównej fundacji, to jest 60 000 złotych polskich, czynsz roczny wyniesie 4000 (*Quatuor Millium*) złotych tytułem wyderkafu, płatnych z dóbr dziedzicznych Ossolińskiego, mianowicie miasta Klimontów, wsi Pokrzywianka z folwarkiem². Swych spadkobierców zobowiązuje do przestrzegania zapisu, choć fundacja – suma główna – może zostać przeniesiona na inne dobra. W razie niewypłacenia czynszu, kapituła może dochodzić wadium w takiej samej wysokości.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum ut supra*. ² Chodzi o miasto, ob. wieś Klimontów w woj. sandomierskim; Pokrzywianka ok. 3 km na pñ.–zach. od Klimontowa.

55/4837

k. 43v – 45v

Kraków, 14 sierpnia 1644¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Maciej Vorbeck–Lettow (*Worbek Letkow*) sekretarz i królewski, dworzanin skarbu litewskiego², któremu zezwolił wnieść manifestację i protestację o stracie dokumentów sądowych i dyplomów podczas pobytu króla w Niepołomicach, wskutek pożaru. Miało to miejsce 13 VIII roku bieżącego. Akta obejmowały: dokument z 5 XI 1506 roku dotyczący Maksymiliana *a Reisenstein* (*Reysenstein*) z jednej, a Konstantego Lettow, oraz Jana Wicherod z drugiej, wyrok z akt Wolgastu; wywód genealogii Lettowów i przynależności do szlachty powiatu lęborskiego i bytowskiego w procesie rozpoczętym 5 XII 1506 z dokumentami wywodzącymi szlachectwo i stan posiadania jako szlachciców-terrigenów lęborskich. Przytacza dokument z powiatu słupskiego (*Stolpen.*), jako przodków przedstawił Ernesta i Eufrozyne Lemmekin, ich syna Joachima; Wolfganga, Wilhelma, Fryderyka i Krystiana Littauen albo Lettowen; Konstantego Lettow, Szymona i Marcina, dziada obecnego Macieja; Ulryka Vorbek (*Worbek*) i jego małżonkę Adelgundę Warnin. Również opieczetowany wypis dokumentu stwierdzającego szlachectwo z akt leborskich sporządzony ręką sekretarza księcia Bogusława pomorskiego, Bernarda Heydebrehe notariusza cesarskiego, został zniszczony podczas wspomnianego pożaru³.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum ut supra*. ² *Aulicus Thesauri Magni Ducatus Lithuaniae*. ³ O tym pożarze i stratach zob. Maciej Vorbek–Lettow, *Skarbnica Pamięci. Pamiętnik lekarza króla Władysława IV*. Opracowali Ewa Galos i Franciszek Micer, pod redakcją naukową Władysława Czaplińskiego, Wrocław–Warszawa–Kraków 1968, s. 126–130.

56/4838

k. 45v – 47

Kraków, 9 września 1644

Feria sexta post festum Nativitatis Beatissimae Mariae Virginis proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jan Boglewski *de Boglewicz*, syn niegdyś Remigiana Boglewskiego *de Boglewicz*, który zeznał, że ceduje dziedziczne dobra Bogate Gostkowo, leżące na Mazowszu w ziemi ciechanowskiej, powiecie przasnyskim, na rzecz Krzysztofa Narzymskiego chorążego ciechanowskiego. Cesja jest natychmiastowa i obejmuje wszystkie przynależności i dochody w wsiach Bogate, Wielodroź (*Wielodroś*), Dobrzankowo (*Dobrzanka*), Lisagóra (*Lisagma*), Gostkowo, Żolecka¹. Zezwala na intromisję do dóbr, i zobowiązuje się bronić nowego posesora i jego spadkobierców przed wszelkimi pretensjami

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Nie zlokalizowana.

57/4839

k. 47 – 48

Kraków, 9 września 1644¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jan Aderkas (Aderkas) dworzanin królewski, który zeznał, że staroście różańskiemu i makowskiemu² i jego spadkobiercom daruje wieczyście swe dobra dziedziczne, wieś Sopy³ w powiecie warszawskim, wraz ze wszystkimi przynależnościami i dochodami. Zezwala jednocześnie na intromisję do dóbr.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Ut supra.* ² Wojciech Wessel, krajczy koronny, zob. U X, nr 301 oraz Chłapowski, *Starostowie w Wielkopolsce*, s. 74, 87, 121. ³ Może chodzi o Szopy, ob. Warszawa, dzielnica Mokotów.

58/4840

k. 48

Kraków, 9 września 1644¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jan Aderkas dworzanin królewski, który zeznał cesję staroście różańskiemu i makowskiemu [Wojciechowi Wesslowi]² i jego spadkobiercom wsi Sopy³ w powiecie warszawskim, i zrzekł się wszelkich praw do niej.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Ut supra.* ² W dok. brak nazwiska i imienia, zob. przyp. do poprzedniego dokumentu. ³ Zob. poprzedni dokument.

59/4841

k. 48 – 48v

Warszawa, 1 października 1644

Sub Actu sabbathi Varsoviae post festum Sancti Michaelis Archangeli proximo

Z kancelarii wydano dokument, w którym Jerzy Ossoliński kanclerz koronny wystawił pełnomocnictwo dla Bernarda Gojskiego (Goyski) łowczego sandomierskiego z prawem wyznaczania następców w sprawie dochodu z dóbr Baturyn (*Batoryn*) i Konotop i oddania tych dóbr warendę¹.

j. lac.

¹ Dokument w formie rejestru.

60/4842

k. 48v

Warszawa, 5 października 1644

In crastino festi Sancti Fransisci Confessoris

Z kancelarii wydano dokument, w którym Jerzy Ossoliński kanclerz koronny wyznaczył plenipotentami Mikołaja Sławoszewskiego, Gabriela Prażmowskiego, Andrzeja Świnoleskiego i Wawrzyńca Kijowskiego¹.

j. lac.

¹ Dokument w formie rejestru.

61/4843

k. 48v – 49

Warszawa, 13 października 1644

Feria quinta ante festum Sanctae Hedvigis proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Gabriel Stogniew Szczucki (Szczucki) syn niegdyś Jana Stogniewa Szczuckiego, który zeznał, że kwituje Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego z sumy 3 000 złotych polskich, zapisanej w aktach kancelarii 8 VIII (*sabbatho in vigilia festi Sancti Laurentij Martyris*) 1643, po jej wypłaceniu¹.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Dokument w formie regestu; zob. dok. 10.

62/4844

k. 49

Warszawa, 19 października 1644

Feriae quartae post festum Sanctae Hedvigis

Z kancelarii wydał dokument, w którym Jerzy Ossoliński zeznał ustanowienie plenipotentami Wojciecha Gedkowskiego (*Alberti Getkowski*) pisarza grodzkiego bydgoskiego, Jana Bartochowskiego z prawem wyznaczania zastępców¹.

j. lac.

¹ Dokument w formie regestu.

63/4845

k. 49

Warszawa, 2 listopada 1644

Feria quarta post festum Omnium Sanctorum proxima

Jakub Frontalski (*Frantalski*) de Bogdany, pisarz skarbu koronnego wyznacza plenipotentami Jakuba Fonsern Frontalskiego pisarza skarbu koronnego, Marcina Rościszewskiego, Krzysztofa Nagoszewskiego de Pomieski, z prawem wyznaczania zastępców¹.

j. lac.

¹ Dokument w formie regestu.

64/4846

k. 49 – 50

Warszawa, 12 listopada 1644

Sabbatho post festum Sancti Martini Pontificis proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Aleksander Derszniak (*Dersniak*) starosta radoszycki który zeznał, że swój dwór dziedziczny, starożytny, zwany „Pod Gwiazdy” w mieście Warszawie, położony pomiędzy dworami i domami czcigodnego arcybiskupa i dworem Jana Grzybowskiego starosty warszawskiego, daruje [Wojciechowi Aleksandrowi] Przedwojewskiemu kasztelanowi lubaczowskiemu i jego spadkobiercom, wraz ze wszystkimi przynależnościami i dochodami; dopuszcza intromisję przez woźnego i dwóch szlachty; w razie niedotrzymania on i jego spadkobiercy będą pozywani w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

65/4847

k. 50 – 50v

Warszawa, 2 grudnia 1644

Feria sexta post festum Sancti Andreae Apotoli proxima

Król potwierdza, że do kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny jako jedna strona, jako druga małżonkowie Jakub Podoski a Podosie, starosta ciechanowski i Helena Żorawińska de Chodorostaw, którzy zeznali, że zawarli pewien kontrakt 2 XII 1644, pod wadium w wysokości 300 000 złotych polskich¹, który umocnili podpisami i pieczęciami i zobowiązują się przestrzegać go w całości. W razie kontrowersji strona niezadowolona może pozwać drugą do grodu warszawskiego w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ W dok. „Trecentor. Millium”; zob. dok. 106.

[k. 51, informacja o rozpoczęciu wpisów na rok 1645; reszta 51 i k. 51v pusta]

66/4848

k. 51 – 51v¹

Warszawa, 10 stycznia 1645

Feria tertia post Festum Sanctorum Trium Regum proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jakub Maksymilian Fredro *de Pleszowice (Pleszewice)* podkomorzy przemyski i regent kancelarii większej, który zeznał że zawarto pewien kontrakt pomiędzy Janem Piotrowskim *de Tarnawka* z jednej strony, a Andrzejem Wiśniowskim jego plenipotentem, z drugiej strony, spisany (*sabbatho in vigilia Festi Circumcisionis Christi*) 1644² we wsi Chotcza³, przez Krzysztofa Bąkowskiego dziekana chełmskiego, prepozyta hrubieszowskiego, sekretarza królewskiego. Fredro potwierdza dokument w całości w imieniu swoim i swych spadkobierców, zapisy sum i obligacje. Wadium określono na 81 000 złotych; strona niezadowolona będzie pozywać drugą do grodu chełmskiego.

Relacja Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Karta powtórnie numerowana jako 51. ² Winno być 1645, tj. dokument spisano 31 XII 1644. ³ Może Chotcza w woj. sandomierskim.

67/4849

k. 51v – 53

Warszawa, 14 luty 1645

In crastino festi Sancti Valenti Martiris proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Marcin Świeżyński (*Swiezinski*) sekretarz królewski i vice-instygator litewski, który zeznał, że trzecią część kamienicy zwanej *Sobieksowska*, w Krakowie na ulicy Grodzkiej, leżącą pomiędzy kamienicą zwaną *Franczowiczowska* i *Naglarowska*, zastawioną przez Jana Duszkowskiego mieszczanina i złotnika krakowskiego, i przez likwidację nie zapłaconego długu przysądzoną dekretem królewskim mieszczanom i kupcom krakowskim, zaszczytnym małżonkom, Kasprowi Segni i Katarzynie Konradownie. Świeżyński sprzedaje im swoją, trzecią część kamienicy (nie zaś inne), za 2000 złotych polskich, włączając w to czynsz odkupny zapisany na kamienicy; inne pretensje przejmuje na siebie. Zrezygnował też ze swej części przed sądem ławniczym krakowskim i upoważnił do intromisji urzędowej. Zgodę na te czynność wyraziła obecna małżonka Świeżyńskiego, Izabella Arnotowna, w asystencji Jana Lutormi[e]rskiego miecznika czernihowskiego jako tutora, z tytułu posagu (*dotis*) czy innych praw do kamienicy.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

68/4850

k. 53 – 54v

Warszawa, 15 luty 1645

Nazaiutrz po święcie świętego Walentego

Król potwierdza, że do niego i senatorów na odbywającym się obecnie sejmie przybył osobiście Gabriel Hulewicz z Wojatyna chorąży czernihowski i poseł na ten czas województwa braćławskiego, uskarżał się i protestował poprawiając swą pierwszą protestację wniesioną przez sługę, Krzysztofa Orłowskiego w grodzie winnickim. Oskarżył Jana Komara Sutyskiego¹, pryncypała i jego pomocników, którzy nie kontentując się pierwszymi napaściami, opisanymi w protestacji w

grodzkie winnickim, nie zważając na ostrość prawa przeciw najeźdźcom domów szlacheckich, 10 I 1645, bez względu na ochronę przysługującą posłom ziemskim, gdyż Hulewicz wyjechał już na sejm jako poseł do majątności wołyńskiej, z wielką liczbą własnych sług i dodanych do nich swawolnych, zbrojnie najechał dwór w dziedzicznej wsi Demidowce (*Dymidowce*), wsie Sidawę, Rzezawkę i Nowy Potok, po wyłamaniu wrót, znieważył sługę, wspomnianego Krzysztofa Orłowskiego, odebrał klucze i załadował łupy na wozy swych poddanych, przyprowadzone po to ze wsi Mazanowa. Zabrał bydło, zboża, sprzęty domowe. [Relacja] Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego.

j. pol.

¹ W dok. *Komora*, w nagłówku *Komara*; w dok. Jan Komor Sukiski; Komar Sutyski Jan wg Boniecki, X, s. 366. ² Krykun, *Kiklist i struktura*: Demidowce (Demydiwcy, s. 220); Sidawa (s. 253); Potok Nowy – s. 284, wieś (było też miasteczko o tej nazwie).

69/4851

k. 55 – 55v

Warszawa, 23 luty 1645

Feria quinta in vigilia Festi Sancti Matthiae Apostoli proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że z hrabią świętego Cesarstwa Rzymskiego Kasprem Denhoffem wojewodą sieradzkim zawarł pewną umowę w Warszawie 16 II 1645. Kontrakt jest umocniony wadium 20 000 złotych polskich. Potwierdza kontrakt w całej pełni, strona niezadowolona i jej spadkobiercy może skarżyć drugą o wadium w grodzie sandomierskim.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

70/4852

k. 55v – 56

Warszawa, 23 luty 1645

Feria quinta in vigilia Festi Sancti Matthiae Apostoli proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii mniejszej koronnej przybył osobiście hrabia świętego Cesarstwa Rzymskiego Kasper Denhoff wojewoda sieradzki, starosta łajski, bolesławiecki, sokalski, który zeznał, że wraz z przybyłą żoną, Aleksandrą [Konięcpolską] *de Konięcpole*, będącą w asystencji męża, którzy zeznali, iż mając na to konsens królewski, rezygnują z dożywocia posiadanego na starostwie bolesławieckim, wsiach, wójtostwach i sołectwach, na rzecz swego syna, hrabiego świętego Cesarstwa Rzymskiego Zygmunta Denhoffa, dworzanina królewskiego. Zezwalają na urzędową intromisję do starostwa.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

71/4853

k. 56v – 57

Warszawa, 23 luty 1645

Feria quinta in vigilia Festi Sancti Matthiae Apostoli proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii mniejszej koronnej przybył osobiście hrabia świętego Cesarstwa Rzymskiego Kasper Denhoff wojewoda sieradzki, starosta łajski, bolesławiecki, sokalski, który zeznał, że wraz z przybyłą żoną, Aleksandrą [Konięcpolską] *de Konięcpole*, będącą w asystencji męża, zeznali, że mając na to konsens królewski, rezygnują z dożywocia posiadanego na starostwie sokalskim, wsiach, wójtostwach i sołectwach, na rzecz swego syna, hrabiego świętego

Cesarstwa Rzymskiego Zygmunta Denhoffa, dworzanina królewskiego. Zezwalają na urzędową intromisję do starostwa.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

72/4854

k. 57 – 58

Warszawa, 23 luty 1645¹

Feria quinta in vigilia Festi Sancti Matthiae Apostoli proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii mniejszej koronnej przybył osobiście hrabia świętego Cesarstwa Rzymskiego Kasper Denhoff wojewoda sieradzki, starosta lajski, bolesławiecki, sokalski, który zeznał, że wraz z przybyłą żoną, Aleksandrą [Koniecpolską] *de Koniecpole*, będącą w asystencji męża, zeznali, że mając na to konsens królewski, rezygnują z dożywocia posiadanego na tenucie klonowskiej, wsiach, wójtostwach i sołectwach, na rzecz swego syna, hrabiego świętego Cesarstwa Rzymskiego Zygmunta Denhoffa, dworzanina królewskiego. Zezwalają na urzędową intromisję do tenuty.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.*

73/4855

k. 58 – 59

Warszawa, 6 marca 1645

Feria secunda post Dominicam Invocavit proxima

Króć potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyli osobiście małżonkowie Piotr Daniłowicz *de Żurow* krajczy koronny, starosta krzemieniecki i parczowski oraz księżna Krystyna Wiśniowiecka, którzy zeznali, że ustanawiają plenipotentami Zawadę¹, Grzegorza Beduńskiego pisarza grodzkiego krzemienieckiego², Gabriela Kropiwę do wszystkich spraw sądowych, z prawem wyznaczania zastępców.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Puste miejsce na imię. ² Może chodzi o Bedońskich lub Będońskich, Boniecki, I, s. 146? Boniecki na tej samej stronie: „Bedowski (?) Grzegorz, pisarz grodzki krzemieniecki 1543 r.”

74/4856

k. 59 – 60v

Warszawa, 25 luty 1645¹

Sabbatho in crastino Festi Sancti Matthiae Apostoli

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej koronnej przybyła osobiście Anna Leśniowska *de Obory*, żona Wawrzyńca Rostworowskiego chorążego kaliskiego, w jego asystencji i za zgodą zeznała, że znakomity woźny generalny Andrzej Ratajczyk (*Ratayczik, Rathayczik*) *de Myszkowo* złożył relację pozwu do kasacji banicji, z akt grodzkich poznańskich.

Poznań, 4 II (*feria sexta in crastino Festi Purificationis Beatissimae Mariae Virginis*) 1645, do akt grodzkich przybył wspomniany Andrzej Ratajczyk woźny generalny, który zeznał złożenie pozwu w Trybunale Koronnym w Piotrkowie z dwutygodniowym terminem stawiennictwa, z instancji Prokopa Leśniowskiego starosty brańskiego oraz Anny [Leśniowskiej] *de Obory*, córki niegdyś Marcina Leśniowskiego starosty drohickiego i Anny [Leśniowskiej] *de Obory*. Anna *de Obory* w pierwszym małżeństwie była żoną zmarłego bezpotomnie Zygmunta Ferdynanda Gostomskiego. Leśniowska oskarża instygatora sądu grodzkiego

poznańskiego, Pawła Biechowskiego *de Biechowo*, woźnego nowokorczyńskiego, że pod pretekstem niezapłacenia kwoty 7000 złotych polskich przez małżonka, wspomnianego Gostomskiego, bez zastosowania procedury i rozpoznania sprawy wydał wyrok; Bogusława Leszczyńskiego *in Leszno* jako starostę generalnego wielkopolskiego, sędziego wspomnianej sprawy. Uwzględniając okoliczności, w tym akt ze wsi Graboszewo², tamtejszej tenutariuszki Pigłowskiej, Stanisław Szoldrski cześnik kaliski sędzia surrogator poznański, uznał bezprawność wyroku i skasował karę banicji.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Data roczna poprawiana: „MDCXLIHIII^o”, pierwsza laska po „L” pogrubiona w rodzaj wydłużonego kleksa, przerobiona z innej litery – może „V”, co byłoby wskazywało na rok 1644, jednak po powyższym święcie wypadał piątek, natomiast w 1645 r. po wskazanym święcie wypadała sobota. ² Nie zidentyfikowana; słowo poprawiano, może Raboszewo?

75/4857

k. 60v – 61

Warszawa, 6 marca 1645

Feria secunda post Dominicam invocavit proxima

Jakub Maksymilian Fredro *de Pleszowice* podkomorzy przemyski, regent kancelarii większej zeznał wyznaczenie plenipotentami Jakuba Krasowskiego, Jana Zawadę, Abrahama Biejkowskiego, Pawła Sawickiego, Jana Bzickiego komornika granicznego, Jana Miastkowskiego, Bazylego (*Bazilis*) Ustrzyckiego, Eustachego Kazanowicza, z prawem wyznaczania zastępców¹.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Dokument w formie skróconej.

76/4858

k. 61 – 62

Warszawa, 21 marca 1645

Feria tertia post Dominicam Oculi proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Małgorzata Grzybowska *de Odrzywół*, małżonka niegdyś Teofila Grzybowskiego podkomorzego czerskiego, która zeznała, iż winna jest Dorocie Nagot (*Nagoth*, *Nagotowa*), wdowie po Kasprze Nagot (*Nagoth*)¹ sumę 2251 złotych polskich, liczących po trzydzieści groszy, które w imieniu swoim i swych sukcesorów zapisuje na wszystkich swych dobrach. Zobowiązuje się spłacić dług na najbliższego świętego Jana Chrzciciela [24 VI 1645] przed sądem grodzkim warszawskim, pod wadium 2251 złotych, płatnych w tym samym miejscu i czasie, o które będą pozywani do sądu grodzkiego warszawskiego w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Gasper Nagot wg Uruski, XII, s. 12.

77/4859

k. 62v – 63v

Warszawa, 21 marca 1645

Feria tertia post Dominicam Oculi proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Małgorzata Grzybowska, małżonka niegdyś Teofila Grzybowskiego podkomorzego czerskiego, która zeznała, iż winna jest Katarzynie, wdowie po Adamie Karskim i jej sukcesorom sumę 2450 złotych polskich, po trzydzieści groszy licząc, które

zapisuje na swych wszystkich dobrach. Ma je spłacić na blisko przyszłego świętego Jana Chrzciciela [24 VI 1645] przed aktami grodzkimi warszawskimi, ustanawia wadium w tejże wysokości, którego druga strona może dochodzić przed sądem grodzkim warszawskim, w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

78/4860

k. 63v – 64

Warszawa, 21 marca 1645

Feria tertia post Dominicam Oculi proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Małgorzata Grzybowska, małżonka niegdyś Teofila Grzybowskiego podkomorzego czerskiego, która zeznała, iż winna jest Wojciechowi (*Alberto*) Kuropatwie i jego sukcesorom 1000 złotych polskich, licząc po trzydzieści groszy na złotówkę, które zapisuje na swych dobrach. Zobowiązuje się spłacić dług na święto trzech króli [6 I] w roku 1646 przed aktami grodzkimi warszawskimi, pod wadium w takiej samej wysokości. W razie niewypłacenia, wierzyciele mogą ją pozwać do grodu warszawskiego w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

79/4861

k. 64 – 65v

Warszawa, 27 marca 1645

Feria secunda post Dominicam Laetare proxima

Król potwierdza, że zezwolił na oblatowanie w aktach kancelarii większej przez ręce Jerzego Piwnickiego¹ poniższego listu.

W grodzie kowalewskim, przed aktami województwa chełmińskiego 1 II (*feria sexta in vigilia festi Purificationis Beatissimae Mariae Virginis*) 1636 stanął osobiście Stanisław [Działyński] a *Działyń* kasztelan gdański², który zeznał otrzymanie przywileju na emfiteuzę starostwa³ w województwie malborskim na lat trzydzieści. Ma wraz z małżonką, Marianną [Żalińską] a *Żalno* i sukcesorami odbudować starostwo takie, jakie było przed ostatnią wojną pruską, to jest mieć 50 kmieci, 35 zagrodników (*hortulanis*), budynkami, młynami, zasiewami. Ustanowiono wadium w wysokości 30 000 złotych polskich, o które – w razie niedotrzymania – zostaną pozwani przez instygatora sukcesorzy, w terminie zawitym, z obowiązkiem zwrotu dóbr i winni podporządkować się wyrokowi⁴.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ W dok. bez określenia przynależności stanowej, ale Jerzy Piwnicki to zapewne przedstawiciel znanego rodu, ławnik z. chełmiński, pisarz grodzki chełmiński od 1645. ² W dok. jako star. „*Poluminen*.”; był star. tolkmickim – PSB, VI, s. 97. ³ W dok. w tym i innych miejscach pozostawiono puste miejsce na wpisanie nazwy, niewątpliwie chodzi o starostwo tolkmickie. ⁴ Przywilej na emfiteuzę starostwa tolkmickiego wydano 12 I 1636, zob. Paczkowski, *Opis królewsczyzn*, s. 422.

80/4862

k. 65v – 66v

Warszawa, 24 marca 1645

Feria sexta in vigilia festi Annunciationis Beatissimae Mariae Virginis

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Wojciech (*Albertus*) Wołyński w imieniu swoim i żony, Katarzyny Krzetowskiej¹ jako

jednej strony oraz Jan Nowosielski porucznik (*vicerothmaister*) chorągwi Gabriela Stemkowskiego (*Stepkowski*) kasztelana braclawskiego jako druga strona. Którzy zeznali zawarcie pomiędzy sobą 16 III 1645 pewnego kontraktu wraz z wadium w wysokości 5500 złotych polskich, który w całości potwierdzają. Strona niezadowolona (i jej sukcesorzy) z dotrzymania kontraktu, może pozywać drugą do grodu latyczowskiego w terminie zawitym o wypłatę wadium i dotrzymanie kontraktu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Wołyńscy* w nagłówku, *Wołuński* w dokumencie, por. Niesiecki, IX, s. 427; Krzetowscy albo Krzetowscy h. Zadora? Boniecki, XIII, s. 11.

81/4863

k. 66v – 67

Warszawa, 24 marca 1645

Feria sexta in vigilia Annunciationis Beatissimae Mariae Virginis

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście sławetny Marcin Jochne mieszczanin lubelski, który zeznał, że dług 1000 talarów magistratu i całej społeczności (*totam communitatem*) miasta Freystadt na Śląsku¹, wobec swego ojca Kaspra Jochne (*Gasparo Jochne*) doktora obojga praw i syndyka tegoż miasta Freystadt (*Feystadien.*), poświadczone pisemnie w roku 1616 w dniu świętego Jerzego (*die Sancti Georgy*)², ceduje na znakomitego Bartłomieja Forgank serwitura królewskiego i jego sukcesorów, dla spłacenia swego długu 2000 złotych polskich zaciągniętych u wspomnianego Bartłomieja Forgank 20 VIII 1644 roku.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Chodzi może o Koźuchów (Freystadt in Schlesien) w lubuskim na Dolnym Śląsku, nie zaś Frysztat na Śląsku Cieszyńskim. ² Obchodzono zwykle datę śmierci 23 IV, w polskich diecezjach 24 IV (na wsch. 27 IV).

82/4864

k. 67 – 68v

Warszawa, 28 marca 1645

Feria tertia post festum Annunciationis Beatissimae Mariae Virginis proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Maciej Zaliwski *de Romany*, syn niegdyś Stanisława [Zaliwskiego] z powiatu liwskiego, który w imieniu swoim i swych sukcesorów zeznał, że daje Janowi Magnuszewskiemu synowi Samuela Magnuszewskiego dobra dziedziczne, albo swe udziały w dobrach dziedzicznych ze wszystkimi przynależnościami i tytuły prawne do nich we wsiach Trzcianka (*Tczanka*) i Gielcza w województwie mazowieckim, w ziemi i powiecie czerskim¹, oraz prawo do natychmiastowej intromisji. Zeznaje rezygnację z praw do tych dóbr swoich siostr Marianny Zaliwskiej i Anny Zaliwskiej; będzie bronił przed wszelkimi pretensjami prawnymi.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Gielcza i Trzcianka (Tczanka) leżały w pow. garwolińskim, *Atlas Historyczny*.

83/4865

k. 68v – 69v

Warszawa, 28 marca 1645

Feria tertia post festum Annunciationis Beatissimae Mariae Virginis proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jan Władysław Zaliwski miecznik ziemi liwskiej, dziedzic dóbr Studziwody, Brzezianka, Zubino¹, który zeznał, że sam i jego sukcesorzy, oraz rezygnuje z praw do dóbr Trzcianka (*Tczanka*) i Gielcza (*Gielcza*), z których bratanek Andrzej Zaliwski, syn Stanisława uczyni też rezygnację w aktach grodzkich czerskich w ciągu 10 tygodni. Zobowiązuje się do tego pod wadium 1500 złotych, o które, w razie niewypełnienia będą go pozywać Jan Magnuszewski i jego sukcesorzy w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Nie zidentyfikowano; może woj. mazowieckie? Studziwoda leżała na pld. od Bielska na Podlasiu.

84/4866

k. 69v – 73

Warszawa, 29 marca 1645

Feria quarta post Dominicam Laetare proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Adam Kazanowski *in Czaśniki de Kazanow*, marszałek nadworny koronny, starosta borysowski, solecki, nowotarski i kozienicki oraz Elżbieta Słuszcanka jego małżonka, którzy za konsensem królewskim, oblatowali poniższy dokument.

Małżonkowie Kazanowscy, mając na to konsens królewski, swe dobra lenne¹, mianowicie miasta Miana, Makoszyn, wsie Babę, Kukowicze (*Kriukowicze*), Maksakow (*Mascakow*), Chołmy, Pralniki, Judyty (*Judaki*), Wysokie (*Wyszokie*), Adamówka, Osmaki (*Oszmaki*), Drachowka (*Drohowa*), Teszkowka, Szarapkowka, Wieliczkowka, Mużyłowka (*Muziłowka*), Turcze (*Turze*), Rudnię Kazanówkę, Domyślin albo Domyślinka albo Olszany cedują na rzecz Adama Kisiela z Brusilowa kasztelana czernihowskiego, starosty nosowskiego i jego małżonki Anastazji Bohuszewiczówny [Bohoszowny] Kisielowej i ich potomstwa. Cesja obejmuje wszystkie prawa i przydatki oraz dochody i zezwala na intromisję do powyższych dóbr przez woźnego generała województwa czernihowskiego. Kisielowie zaś z pewnej sumy, warowanej zapisem, mianowicie 250 000 złotych winni ich skwitować. Kisielowie ma prawo dysponować dobrami za zgodą królewską; z kolei druga strona nie ma czynić trudności we wspomnianych dobrach, pod zakładem 250 000 złotych, o które mogą zostać pozwani w razie niedopełnienia kontraktu. Kazanowscy będą bronić Kisielów od wszelkiego pozwu do sądu, czy Głównego Trybunału Koronnego Lubelskiego, czy sądów w województwach kijowskim, wołyńskim, braclawskim, czernihowskim. Warszawa, 23 III 1645, pieczęć, podpis Adama Kazanowskiego marszałka nadwornego koronnego, Elżbieta Kazanowska marszałkowa nadworna koronna, Krzysztof Charłęski (*Charleski*) proszony pieczętarz [tego aktu], Adam Kazanowski chorąży sandomierski i rotmistrz królewski, proszony pieczętarz [tego aktu], Zygmunta Oborski chorąży czerski, proszony pieczętarz [tego aktu].

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac. i j. pol.

¹ W dokumencie podano dwie listy, poprawniejsza jest w dokumencie Kazanowskich, aniżeli kancelarii. Zasadnicza część wymienionych dóbr to włość Miana, leżąca po obu stronach Desny; Miana/Mena miasto ok. 70 km na wsch. od Czernihowa; Makoszyn na pld.–wsch. od Mieny nad rz. Desną. Tamże leżały Kukowicze, Maksaki, Chołmy – Chowmy; Osmaki, Rudnia, Kazanówka – Kazaniwka, Wysokie/Wyszokie – Wysoke, Adamówka – Adamiwka, Turcze – Turia, enklawa przy ujściu Turczanki do rzeki Snow; Drachowka (*Drohowa*) – może chodzi o Djachowe; prawdopodobnie też Baba (rz. Baba stanowiła wsch. gr. włości). Wieliczkowka – inaczej Wieliczka i Szarapkowka albo Szarapowe Horodyszczce dołączone do włości Mieny; Domyślin

albo Domyślinka albo Olszany, chodzi o sąsiadujący z włością Mieny „ostrow” Domyślin, na którym powstały sioła Domyślin (Domaszyn) i Olszana. Wołynka – na wschód od „ostrowa” Domyślinka. Judyty albo Judaki – Jaduty, Pralniki – Pralnyky, Wysoke – pow. nowogrodzki? Teszkowka – niezidentyf. Kułakowskyj, *Czernihowo–siwierszczyna*, zwłaszcza s. 195, 269–270, 294–295 i indeksy.

85/4867

k. 73 – 75

Warszawa, 29 marca 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Adam Kisiel, który oblatował poniższy dokument.

Adam Kisiel kasztelan czernihowski i starosta nosowski w imieniu swoim i sukcesorów, pożyczwszy i odebrawszy faktycznie sumę 250 000 złotych polskich, dokonuje zapisu w takiej samej wysokości na rzecz Adama Kazanowskiego marszałka nadwornego koronnego na wszystkich swych dobrach ruchomych i sumach pieniężnych, posiadanych teraz i w przyszłości. Spłacić ma sumę w trzech ratach w grodzie warszawskim, to jest pierwszą ratę 100 000 złotych w tydzień po święcie świętego Jana Chrzciciela, w dniu 4 VII, drugą na świętego Michała [29 IX] w tymże [1645] roku², trzecią w wysokości 100 000 złotych *na dzień gromniczny* [2 II] 1646, według świąt rzymskich. Wypłaty mają się odbyć pod wadium (*zakładem*) 250 000 złotych i nagrodzeniem szkód istotnych. Kazanowski i jego spadkobiercy będą mogli pozwać Kisielą i jego spadkobierców w razie niedotrzymania do sądu i urzędu grodzkiego, ziemskiego w województwie kijowskim, wołyńskim, braclawskim, czernihowskim, Trybunału Lubelskiego, a nawet marszałkowskiego. Kisiel zobowiązuje się, że akt ten w ciągu 12 tygodni potwierdzi jego żona, wraz z przyjaciółmi z linii ojczystej i macierzystej w urzędzie grodzkim. Warszawa, 21 III 1645, podpis Adama Kisielą kasztelana czernihowskiego, potwierdzając ten akt do metryki wołyńskiej; Janusz Tyszkiewicz z Łohojska wojewoda kijowski, starosta żytomierski jako proszony pieczętarz; Aleksander Piaseczyński kasztelan kijowski³, Krzysztof Charleski starosta horodelski ustnie proszony pieczętarz.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac. i j. pol.

¹ *Datum Varsaviae ut supra.* ² Zapewne miała wynosić 50 000 złotych. ³ Występuje też z tytułem *starosta garwolski*, zapewne chodzi o „garwoliński”.

86/4868

k. 75 – 76

Warszawa, 29 marca 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Adam Kisiel kasztelan czernihowski, starosta nosowski, który zeznał, że 23 III 1645 złożył rekognicję pod intercyzą z ustanowionym wadium 80 000 złotych polskich, z prawem zaskarżenia do któregośkolwiek sądu, podpisaną przez siebie i Janusza z Łohojska Tyszkiewicza wojewodę kijowskiego, Aleksandra Piaseczyńskiego kasztelana kijowskiego starostę garwolińskiego, Krzysztofa Charłęskiego² a *Charlew* starostę horodelskiego, na rzecz Adama Kazanowskiego *de Czaśniki in Kazanow*, marszałka nadwornego koronnego, starosty borysowskiego, który niniejszym w całości potwierdza pod wadium 80 000 złotych polskich. O które może być pozwany do jakiegokolwiek sądu grodzkiego z pierwszym terminem zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Datum Varsaviae ut supra.* ² W dok. *Charlewski*.

87/4869

k. 76 – 76v

Warszawa, 29 marca 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Adam Kisiel kasztelan czernihowski, starosta nosowski, który zeznał, że zawarł pewną umowę z Adamem Kazanowskim *in Czaśniki de Kazanow* marszałkiem nadwornym koronnym, starostą bielskim, borysowskim, soleckim, krzemienieckim w dniu 21 III 1645, podpisaną przez obu oraz Janusza Tyszkiewicza *de Łohojsko* wojewodę kijowskiego, Aleksandra Piaseczyńskiego kasztelana kijowskiego, Antoniego Jana Tyszkiewicza marszałka nadwornego litewskiego², którą w całości potwierdza. Umocniona została wadium w wysokości 250 000 złotych; w razie jej niedotrzymania będzie pozwany lub jego sukcesorzy przed dowolny sąd koronny w terminie zawitym, o wypłatę wadium.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum ut supra.* ² Brak go w dok. z 21 III 1645, zob. dok. nr 83.

88/4870

k. 77 – 77v

Warszawa, 29 marca 1645¹

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej koronnej przybył osobiście Jerzy *de Thenczyn* Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że mając konsens królewski ceduje swe prawo dożywotnie do wsi Smolin w starostwie lubaczowskim, wraz ze wszystkimi przynależnościami i dochodami na Jana *a Końskie* Bębnowskiego podkomorzego dorpckiego, sekretarza królewskiego i jego małżonkę Izabellę Ciołkownę i ich legalnych spadkobierców i zezwala na intromisję.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

89/4871

k. 77v – 78

Warszawa, 29 marca 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Jan Bębnowski *de Końskie* podkomorzy dorpcki i sekretarz królewski, który zeznał, że mając na to konsens królewski, swe prawa dożywotnie do wsi Dębno i Ostrówko, Gromkowo (*Gromkow*) w województwie krakowskim, powiecie sądeckim ceduje na Zygmunta Bębnowskiego *de Końskie*, swego syna. Cesja obejmuje wszystkie prawa, przynależności i dochody oraz zezwala na intromisję.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

90/4872

k. 78 – 78v

Warszawa, 29 marca 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyli Jan Bębnowski *de Końskie* podkomorzy dorpcki i sekretarz królewski jako jedna strona, oraz jego syn Zygmunt Bębnowski jako druga strona, którzy zeznali zawarcie między sobą pewnej intercyzy w dniu 29 III 1645 roku, którą potwierdzają w całości, wraz z wadium 200 złotych. Strona niezadowolona – lub sukcesorzy – może pozwać

drugą o wadium do sądu grodzkiego bełskiego o wadium i dotrzymanie kontraktu w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

91/4873

k. 79 – 82

Warszawa, 29 marca 1645

Feria quarta post Dominicam Laetare proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej koronnej przybył osobiście Jeremi Michał Wiśniowiecki, który w imieniu swoim i swej żony Gryzeldy Konstancji Zamoyskiej otrzymał zezwolenie na oblatę poniższego dokumentu.

Jeremi Michał Korybut książę na Wiśniowcu i Łubniach w imieniu swoim i żony Gryzeldy Konstancji Zamoyskiej zeznał, że Franciszkowi Ossolińskiemu hrabiemu *de Thenczyn*, staroście bydgoskiemu i lubaczowskiemu daruje dziedziczne dobra. Są to zamek i miasto Tajkury (*Tajkur*) z przedmieściem, wójtostwem i wszystkimi przynależnościami. Obejmują one: wsie Starzyki (*Starzyki*), wieś Miatyn (*Miatin*) z folwarkiem, wieś Poszachwa z folwarkiem, [wieś] Kopytkow z nowym folwarkiem, [wieś] Łopunin, z miasteczkiem Nowy Mylsk (*Mylsk*) z przedmieściem i dwoma folwarkami, wieś Stary Mylsk (*Mylsk*) z folwarkiem, [wieś] Mały Oleksin (*Olexin*), [wieś] Wielki Oleksin (*Olexin*), wieś Łozow w województwie wołyńskim¹, w powiecie łuckim, oraz ze wszystkimi przynależnościami i dochodami. Donacja jest wieczna, Wiśniowiecki zobowiązuje się uwolnić do najbliższego świętego Jana [24 VI 1645] dobra od wszelkich zapisów na całości czy częściach, wyjąwszy zapis wielebnego księdza Jana Karola Czołhańskiego scholastyka lwowskiego i opata koronowskiego. Żona Wiśniowieckiego potwierdzi donację najpóźniej do świętego Jana [24 VI 1645] w *aktach którychkolwiek w Koronie autentycznych albo też na Wołyniu*. Zezwala na natychmiastową intromisję do dóbr. W razie niedopełnienia donacji Ossoliński może pozwać Wiśniowieckiego lub jego sukcesorów do Trybunału albo którychkolwiek sądów grodzkich czy ziemskich i w województwach kijowskim, wołyńskim, braclawskim, czernihowskim; zapis donacji Ossoliński może wnieść do dowolnych akt, a szczególnie grodzkich łuckich, gdzie dobra te leżą. Dnia 29 III 1645, podpis Jeremiego Michała Wiśniowieckiego, oraz proszonych do podpisu i opieczętowania przyjaciół: Mikołaja Ostroroga podczaszego koronnego, Adama Kisiela kasztelana czernihowskiego starosty nosowskiego, Piotr Daniłowicz krajczy koronny i starosta krzemieniecki (*krzemieniowski*),

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac. i j. pol.

¹ Miatyn (ob. M'yatyn), ok. 5 km w linii prostej na pñ-wsch. od miasta Tajkury. Mylsk, także Milsk, ob. wieś 130 km na pñ.-zach. od Tajkur, 39 km na pñ. od Łucka (drogą, zob. SGKP VI, s. 430). Oleksin Mały i Oleksin Stary (w tekście łaci. tłumaczone jako *parvus* i *magnus*) ob. na pñ. granicy miasta Równe. Poszachwa albo Posiahwa, Pozewhi, Posewyha (SGKP, VI, s. 825), ob. Posjahwa, ok. 6 km drogą na pñ.-wsch. od miasta Tajkury. Tajkury, m, ok. 14 km drogą na pñ.-wsch. od miasta Równe.

92/4874

k. 82 – 83

Warszawa, 29 marca 1645

Feria quarta post Dominicam Laetare ut supra

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Adam Kazanowski, który oblatował poniższy dokument.

Adam Kazanowski z *Kazanowa na Czaśnikach* marszałek nadworny koronny zeznaje, że odnośnie kontraktu z Adamem Kisiem kasztelanem czernihowskim zawartego w Warszawie dnia 21 III 1645, w którym Kisiel zapisał mu dług 250 000 złotych polskich. Miał być spłacany w ratach, [pierwotnie] mianowicie 100 000 w tydzień po świętym Janie [4 VII] 1645, 50 000 złotych na świętego Michała [29 IX] 1645, następne 100 000 *na gromnicze* w kolejnym roku [2 II] 1646. Kwituje Kisiela z 100 000 z raty 4 VII 1645, ponieważ już je wypłacił. Kolejne raty po 50 000 złotych mają być wypłacone 4 VII 1645, 29 IX 1645, 2 II 1646 w grodzie warszawskim. Warszawa, 30 III 1645, podpis Adama Kazanowskiego. Poproszeni przyjaciele, którzy także opieczetowali dokument: Bogusław Leszczyński na Lesznie generał wielkopolski, Krzysztof Potocki z Potoka cześnik litewski.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac. i j. pol.

93/4875

k. 83 – 84v

Warszawa, 29 marca 1645

Feria quarta post Dominicam Laetare proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Tomasz Karniewski syn Sebastiana Karniewskiego, stolnik ciechanowski, który zeznał, że dla chwały Bożej, ponieważ kościołowi Towarzystwa Jezusowego w Puławie grozi ruina z powodu starości i nieszczęśliwych wypadków, postanowił nowy kościół na nowym korzeniu wymurować albo zreperować, na co przeznaczając wszystkie dobra swe dziedziczne, ojczyste i macierzyste [we wsiach] Karniewo, Malechy, Smolechowo, nadto kawałek pola w dobrach Kmiecze Chechły koło granicy zwanej Maleszyńska, wraz z folwarczkiem (*praediolo*) Chechły Rutki, Chabdzino w ziemi i powiecie czerskim¹, wraz ze wszystkimi przynależnościami i dochodami. Przekazuje te dobra ojcu Andrzejowi Milewskiemu rektorowi Puławskiemu z zakonu jezuitów oraz prawo patronatu w kościele w Karniowie swoje prawo dziedziczne, nadto niegdyś posiadane przez Piotra Młodzianowskiego i Zofię Chądzyńskiej² żonę ongiś wojewody podlaskiego [Andrzeja Chądzyńskiego]. W razie niedotrzymania zapisu on o sukcesorzy mogą być pozwani w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Przynależność powiatowa wyglądała nieco inaczej (w oparciu o *Atlas Historyczny*): Karniewo, w, woj. mazowieckie, pow. makowski; Karniewo–Malechy, w, woj. mazowieckie, pow. ciechanowski lub przasnyski; Smolechowo, w, woj. mazowieckie, pow. nowomiejski; Kmiecze Chechły – Chechły Kmiecze, woj. mazowieckie, pow. makowski; Chechły–Rutki, woj. mazowieckie, pow. ciechanowski lub przasnyski; Chechły–Chabdzino (Chabdzyno), woj. mazowieckie, pow. ciechanowski lub przasnyski; Puławsk (Pułtusk), woj. mazowieckie, pow. nowomiejski lub serocki. ² W dok. *Chądzeńska de Karniewo Rapały*.

94/4876

k. 84v – 85v

Warszawa, 29 marca 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Jerzy Ossoliński z Tęczyna, najwyższy kanclerz koronny który zeznał, że Jeremiu Michałowi Korybutowi, księciu na Wiśniowcu i jego sukcesorom zapisuje sumę 50 000 złotych polskich, którą obowiązuje się spłacić w najbliższy dzień świętego Jana Chrzciciela [24 VI] 1645 przed aktami grodzkimi krzemienieckimi, pod wadium

w takiej samej wysokości. W razie niewpłacenia może być pozwany on, lub jego sukcesorzy przed sąd grodzki sandomierski w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

95/4877

k. 85v – 86

Warszawa, 29 marca 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Adam Kisiel z Brusilowa kasztelan czernihowski, który zeznał, że sumę 100 000 złotych polskich zapisaną mu w aktach grodzkich warszawskich przez Jeremiego Michała Korybuta księcia na Wiśniowcu i Łubniach, została spłacona i uwalnia Wiśniowieckiego od zapisu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Anno Domini reliqua ut supra [sic].*

96/4878

k. 86 – 86v

Warszawa, 30 marca 1645

Feria quinta post Dominicam Laetare Quadragesimalem proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Adam Kazanowski marszałek nadworny koronny, który zeznał, że 21 III 1645 zawarł intercyzę z Adamem Kisiem z Brusilowa kasztelanem czernihowskim, potwierdzoną podpisami i pieczęciami oraz podpisami przyjaciół, mianowicie Janusza Tyszkiewicza *de Łohojsko* wojewody kijowskiego i innych. Potwierdza kontrakt w całości, pod wadium 250 000 złotych, o które strona niezadowolona może pozywać drugą w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

97/4879

k. 86v – 87v

Warszawa, 30 marca 1645

Feria quinta post Dominicam Laetare Quadragesimalem proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że Adamowi Kazanowskiemu marszałkowi nadwornemu koronnemu i jego sukcesorom winien jest i zapisuje sumę 50 000 złotych polskich, które to winien spłacić na najbliższego świętego Jana Chrzciciela [24 VI 1645] przed sądem grodzkim warszawskim, pod wadium w takiej samej wysokości; w razie niedotrzymania o wadium i wypełnienie kontraktu będzie pozwany przed sąd grodzki warszawski w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

98/4880

k. 87v – 88

Warszawa, 31 marca 1645

Feria sexta post Dominicam Laetare Quadragesimalem proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny jako jedna strona, zaś druga, Jakub Podoski starosta ciechanowski i Helena *de Chodorostaw* [Żorawińska], którzy zeznali, że zawarli pewien kontrakt w Warszawie 21 III 1645, pod wadium 300 000 złotych polskich,

który w całości aprobuje i potwierdza. W razie sporu jedna strona może zaskarżyć drugą do sądu grodzkiego sandomierskiego w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

99/4881

k. 88 – 88v

Warszawa, 31 marca 1645¹

Wydano z kancelarii plenipotencję Tomasza Ujejskiego *de Rupniow*, sekretarza królewskiego na Marcjana Dumowskiego, z prawem wyznaczania zastępców².

j. lac.

¹ ... *sub eodem actu*. ² Dokument w formie regestu.

100/4882

k. 88v

Warszawa, 31 marca 1645¹

Wydano z kancelarii plenipotencję Janusza Tyszkiewicza wojewodę kijowskiego na Bernarda Gujskiego (*Goyński*) łowczego sandomierskiego i Tomasza Ujejskiego sekretarza królewskiego, oraz Wojciecha (*Alberti*) Krzyckiego z prawem wyznaczania zastępców².

j. lac.

¹ ... *sub eodem actu*. ² Dokument w formie regestu.

101/4883

k. 88v – 90

Warszawa, 31 marca 1645

Feria sexta post Dominicam Laetare Quadragesimalem proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Tomasz Ujejski sekretarz królewski i Benedykt Ujejski *de Rupniow*, którzy zeznali, że jako sukcesorzy Stanisława Ujejskiego *de Rupniow*, posiadają w mieście Opatów dwór, nabyty niegdyś przez ich ojca Stanisława od Władysława Dominika księcia na Zaslaviu i Ostrogu, wojewody sandomierskiego, a przez nich odziedziczony, który dwór darują żonie niegdyś Stanisława, Dorocie *de Ciemierniki* Ujejskiej¹, ze wszystkimi przynależnościami i zezwalają na intromisję. Zaręczają, że zapis ten aprobuje starszy brat Wojciech (*Albert*) Ujejski *de Rupniow* w aktach miejskich opatowskich, dla wzmocnienia zapisu; zezwalają na przeniesienie niniejszego zapisu. W sprawie mogą być oni, albo ich sukcesorzy, pozywani do sądu grodzkiego sandomierskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Niesiecki, IX, s. 194, nazywa drugą żonę Stanisława Ujejskiego *Drobotowną herbu Doliwa*, nie podaje imienia.

102/4884

k. 90 – 90v

Warszawa, 1 kwietnia 1645

Sabbato post Dominicam Laetare proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny jako jedna strona, jako druga Samuel Łaszc (Łaszc) *de Tucza* pany strażnik koronny, starosta kaniowski, którzy zeznali zawarcie 31 III 1645 pewnego kontraktu, który potwierdzają w całości. Intercyza została obwarowana wadium w wysokości 35 000 złotych polskich, w razie kontrowersji strony mogą pozywać do sądu grodzkiego sandomierskiego w terminie zawitym o wypłatę wadium i wypełnienie kontraktu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]
j. lac.

103/4885

k. 91 – 92v

Warszawa, 1 kwietnia 1645¹

Sabbato post Dominicam Laetare proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Samuel Łaszc (Łaszc) *de Tuczap*y strażnik koronny, starosta kaniowski, który zeznał, że dobra swe dziedziczne, uzyskane tytułem wieczystej rezygnacji od Krzysztofa Żorawińskiego, mianowicie miasto Uhrynów (*Vrinow*) ze wsiami Nuśmice (*Nusnicze*), Tudorkowice, Hołubie, Piaseczno (*Piasieczno*), Ruda² w województwie i powiecie bełskim leżące, daruje Helenie *de Chodorostaw* Żorawińskiej, żony Jakuba Podoskiego starosty ciechanowskiego, i jej spadkobiercom. Cesja obejmuje wszystkie przynależności i dochody, prawo patronatu kościelnego; Łaszc zezwala na intromisję do dóbr. Zobowiązuje się bronić Żorawińską od wszelkich pretensji odnośnie wspomnianych dóbr, szkód i strat. Zaręcza, że jego małżonka Kaszowska [Katarzyna] z dwoma przyjaciółmi z linii ojcowskiej stawi się do aprobacji donacji i rezygnacji z praw do dóbr. W razie niedotrzymania donacji Żorawińska³ lub jej sukcesorzy mogą pozywać Łaszc lub jego spadkobierców do któregokolwiek sądu w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹*Actum Varsaviae ut supra.* ² Obecnie dobra te leżą na granicy polsko-ukraińskiej. Hołubie – ob. Gołubie; Uhrynów otrzymał prawa miejskie 1640–1641, ale niedługo je utracił, ob. na Ukrainie, podobnie jak Tudorkowice, Nuśmice, Piaseczno (Pisoczne); Ruda – niezidentyf. ³ Żorawińska [Chodorowska] nazywana jest też w dok. Podoską.

104/4886

k. 92v – 93

Warszawa, 1 kwietnia 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Samuel Łaszc (Łaszc) *de Tuczap*y strażnik koronny, starosta kaniowski, który zeznał, że Helenę *de Chodorostaw* Żorawińską żonę Jakuba Podoskiego *a Podosie* starosty ciechanowskiego, kwituje z sumy 6000 złotych polskich, które niegdyś Krzysztof Żorawiński zapisał Maciejowi Zaleskiemu mieszczaninowi i pisarzowi lwowskiemu w aktach grodzkich bełskich. Tenże Zaleski przez Chłopickiego został zaś spłacony [?] odnośnie wszelkich długów bez wyjątku. W związku z tym Łaszc uwalnia [wspomnianą Żorawińską] od wszelkich pretensji prawnych.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹*Actum Varsaviae ut supra.*

105/4887

k. 93 – 93v

Warszawa, 1 kwietnia 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Samuel Łaszc (Łaszc) *de Tuczap*y strażnik koronny, starosta kaniowski jako jedna strona, jako druga Jakub Podoski *a Podosie* starosta ciechanowski w imieniu swoim i swej żony, Heleny *de Chodorostaw* Żorawińskiej. Zeznali oni zakończenie i umorzenie wrogości, sporów prawnych, umarzając wyroki i zasądzone kary.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹*Actum Varsaviae ut supra.*

106/4888

k. 93v – 94

Warszawa, 1 kwietnia 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny jako jedna strona, zaś Jakub Podoski *a Podosie* starosta ciechanowski jako druga strona, którzy zeznali, że kwitują się z umowy zawartej pomiędzy nimi 2 XII 1644 w Warszawie pod wadium 300 000 złotych, kasując i anihilując².

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹*Actum Varsaviae ut supra.* ²”Trecentorum Millium”; zob. dok. nr 65.

107/4889

k. 94 – 94v

Warszawa, 1 kwietnia 1645¹

Król poświadcza, że do kancelarii większej przybył osobiście Jan Chądryński, syn zmarłego Piotra Chądryńskiego, który zeznał, że kwituje Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego z sumy 500 złotych polskich, jako współsukcesor 4500 złotych spadku po Janie Chądryńskim staroście nurskim. Nie dotyczy to pewnego długu (*debiti*), należnego małżonkom Janowi Chądryńskiemu i Barbarze Ossolińskiej od kanclerza Jerzego Ossolińskiego – z obowiązującej należności 9000 złotych, zapisanej i nie spłaconej.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹*Actum Varsaviae ut supra.*

108/4890

k. 94v – 96

Warszawa, 31 marca 1645

Feria sexta post Dominicam Laetare proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście czcigodny Jan Brochowski *de Brochowo*, zeznał on, że swemu bratu Szczęsnemu (*Felici*) Brochowskiemu pisarzowi ziemskiemu zakroczymskiemu i jego prawnym spadkobiercom daruje swe wszystkie odziedziczone dobra ruchome i nieruchome ojczyste i macierzyste, po bezpotomnej śmierci kasztelana zakroczymskiego Jana Brochowskiego, swego stryja (*patrui*), we wsiach Strzegocin, Kościejów, Sułkowo (Sułkow), Zawisty (Zawiszy¹ w ziemi zakroczymskiej. Donacja obejmuje wszystkie przynależności i dochody; Brochowski zezwala na intromisję do dóbr w obecności woźnego Królestwa; będzie bronił przed wszelkimi pretensjami; w razie niedopełnienia może być pozwany przed sąd grodzki zakroczymski przez pisarza zakroczymskiego i jego spadkobierców w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Strzegocin, w, woj. mazowieckie, z. zakroczymska, pow. nowomiejski (*Atlas Historyczny*); Kościejów – może chodzi o pobliskie (ob.) Kosiorowo albo Kościeszce. Nazwy wpisano dwukrotnie, jako Zawiszy i Zawesty, ob. Zawisty.

109/4891

k. 96 – 96v

Warszawa, 27 marca 1645

Feria secunda post Dominicam Laetare proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Szczęsny (*Felixi*) Brochowski pisarz ziemski zakroczymski ustanowił opiekunami syna Kazimierza i córki Agnieszki, Katarzynę Przeradowską *de Przeradów* ich matkę i swą żonę oraz czcigodnych Jana Brochowskiego *de Brochowo* swego brata i Alberta Głębockiego archidiakona gnieźnieńskiego. Mają zadbać szczególnie o edukację i dobry stan dóbr.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

110/4892

k. 96v – 98

Warszawa, 27 marca 1645

Feria secunda post Dominicam Laetare proxima

Król zezwala na dokonanie przez ręce ...¹ oblaty poniższego dokumentu z akt grodzkich wschowskich.

Gród we Wschowie, 22 IX (*feria quinta in crastino festi Mattaei Apostoli*) 1639. Do akt grodzkich wschowskich osobiście przybyła Anna Ossowska wdowa po Andrzeju Zbijewskim staroście babimojskim, która podała do oblaty poniższy dokument. Władysław IV zezwala, by Anna Zbijewska (Ossowska) scedowała posiadane prawa dożywotnie do tenuty babimojskiej w województwie poznańskim na małżonków Jana Bartochowskiego (syna Jana Bartochowskiego) i Jadwigę Zbijewską. Po dokonaniu cesji przed aktami publicznymi małżonkowie będą posiadali tenutę dożywotnio ze wszystkimi wsiami i przynależnościami oraz dochodami, z których winni corocznie płacić duplę kwarty do skarbu rawskiego. Kruszy (Kruszyny), 13 VIII 1638, podpis Władysława IV.

Na podstawie konsensu królewskiego Ossowska ceduje tenutę Bartochowskim. Obejmuje ona miasta Babimost, Brodzie (*Broyze*) i wsie Podmokłe Wielkie i Małe, Grojce (*Grojca*) Wielkie i Małe oraz przynależności, przenosi na nich prawa i z miejsca zezwala na intromisję z udziałem woźnego i szlachty. Podpis Hieronima Radomickiego wojewody inowrocławskiego, starosty wschowskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Pozostawiono miejsce na wpisanie imienia i nazwiska.

111/4893

k. 98 – 99

Warszawa, 8 kwietnia 1645

Sabbatho ante Dominicam Palmarum proximo

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Karol Franciszek Korniakt, który zeznał, że dla uwolnienia od zapisu swego zmarłego brata rodzonego Aleksandra Zbigniewa Korniakta i jego spadkobierców na rzecz Piotra Daniłowicza *de Zurow* krajczego koronnego, starosty krzemienieckiego, parczowskiego¹, daruje mu wieczyście swą część kamienicy albo dworu w Lublinie, z wszystkimi przynależnościami i pożytkami, nadto zezwala na intromisję urzędową. Obiecuje bronić przed wszelkimi pretensjami prawnymi, o co może być zaskarżony przez krajczego lub jego spadkobierców do dowolnego sądu w Królestwie, w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ W dok. *parnawskiego*, ale był nim kto inny, zob. U IX, nr 2122; U X, s. 164.

112/4894

k. 99 – 99v

Warszawa, 8 kwietnia 1645

Sabbatho ante Dominicam Palmarum proximo

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Karol Franciszek Korniakt, który zeznał, że Piotra Daniłowicza krajczego koronnego, starosty krzemienieckiego, parczowskiego kwituje i uwalnia od sumy 8000 złotych, całego długu zapisanego przez Daniłowicza w aktach grodu przemyskiego jego zmarłemu bratu Aleksandrowi Zbigniewowi Korniaktowi. Uzyskawszy satysfakcję uwalnia Daniłowicza od wszelkich procesów i akcji prawnych w imieniu swoim i Elżbiety Korniaktownej, dziedziczki na Sośnicy, swej siostrzenicy i jej spadkobierców. W razie jej zamążpójścia albo wstąpienia do klasztoru zobowiązuje się, że w przeciągu 12 tygodniłoży ona przed aktami Królestwa aprobację niniejszego aktu, pod wadium 8000 złotych, o które może także zostać pozwany w terminie zawitym do dowolnego sądu, w razie, gdyby tego nie wypełniła.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

113/4895

k. 100 – 100v

Warszawa, 8 kwietnia 1645

Sabbatho ante Dominicam Ramispalmarum proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Piotr Daniłowicz de Zurow krajczy koronny, starosta parczowski i krzemieniecki, który zeznał, że zawarł pewien kontrakt 8 IV 1645 z Karolem Franciszkiem Korniaktem pod wadium 8000 złotych, który potwierdza i aprobuje. W razie kontrowersji może zostać pozwany on i jego spadkobiercy do dowolnego sądu Królestwa w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

114/4896

k. 100v – 101v

Warszawa, 13 kwietnia 1645

Feria quinta post Dominicam Palmarum proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybyli osobiście bracia rodzeni Michał i Piotr Wilamowie Zalescy (*Zalesczy*), którzy zeznali w imieniu swoim i Aleksandra Wilam Zaleskiego, syna niegdyś Macieja [Wilama] brata rodzonego, że pewien grunt we wsi Zalesie dziedziczny dają wieczyście Szymonowi Cedrowskiemu ze wszystkimi przynależnościami i dochodami, rezygnując ze wszelkich praw; zezwalają na intromisję. Zobowiązują się bronić Cedrowskiego przed pretensjami prawnymi; Cedrowski może w razie kontrowersji pozwać ich w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

115/4897

k. 101v – 102

Warszawa, 12 kwietnia 1645

Feria quarta post Dominicam Palmarum proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii mniejszej przybyli osobiście Vilibald Hauberk jako jedna strona i Izrael Kohne (*Kochne*) Jaski starosta berwałdzki jako druga strona, którzy zeznali, że odstępują od wszelkich akcji prawnych,

protestacji, zasądzonych infamii i banicji, procesów w sądach ziemskich, grodzkich Królestwa, w Trybunale i sądzie marszałkowskim i je umarzają.

Relacja Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego.

j. lac.

116/4898

k. 102 – 103

Warszawa, 17 kwietnia 1645

Feria secunda in crastino festi Sacri Paschatis proxima

Król poświadcza, że na prośbę Piotra Szyszkowskiego (*Szyżkowski*) kasztelana wojnickiego i starosty wareckiego, przebywającego w Warszawie we własnym dworze za wałami miasta, pomiędzy dworami Sapiehy podkanclerzego litewskiego¹, oraz Stanisława Lubomirskiego hrabiego na Wiśniczu wojewody i starosty generalnego krakowskiego, Władysław IV wysłał do niego Macieja Cieleckiego, swego sekretarza, dla odebrania zeznania. Cielecki zrelacjonował, że Szyszkowski chory na ciele, ale zdrów na umyśle zeznał, iż urodzone z Zofii Zebrzydowskiej, zmarłej żony, córki Krystynę i Annę oddaje pod opiekę Mikołaja Szyszkowskiego (*Szyskowski*) podkomorzego wieluńskiego; Michała Zebrzydowskiego starosty lanckorońskiego i dworzanina królewskiego; Stanisława Skarszewskiego podstolego sandomierskiego oraz Eustachego Brzuchowskiego² i Piotra Babeckiego. Daje im pełną moc administrowania dobrami, zaleca edukację i wychowanie córek i wydanie za mąż. Król nakazuje wpisanie tego zeznania do akt i wydanie ekstraktu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Pozostawiono puste miejsce na imię: nowo mianowanym był Kazimierz Leon S., mniej prawdopodobne, że chodzi o Pawła Stefana, zm. 1635; U XI, nr 1133, 1136. ² Lekcja niepewna.

117/4899

k. 103 – 103v

Warszawa, 24 kwietnia 1645

Feria tertia in crastino festi Sancti Adalberti Episcopi proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Izrael Kohne Jaski starosta barwałdzki, który zeznał, że przebywając na dworze w bardzo ważnych sprawach, nie mógł wziąć udziału w zgodnie z prawem w lustracji po Świątach Wielkanocnych. Protestuje się, że nie nastąpiło to z pogardy wobec prawa, czy z zaniedbania, lecz z powodu niemożności.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

118/4900

k. 103v – 104

Warszawa, 27 kwietnia 1645

Feria quinta post Dominicam Condustus Paschae proxima

Król poświadcza, że przed aktami kancelarii większej stawili się Piotr Daniłowicz *a Zurow* krajczy koronny, starosta parczowski i krzemieniecki, że jako stryj i opiekun naturalny Jana, Aleksandra, Izabelli, dzieci zmarłego brata Stanisława Daniłowicza *ab Zurow* starosty czerwonogrodzkiego, wyznacza plenipotentami do dotyczących ich czynności prawnych w urzędach i sądach Królestwa: Adama i Aleksandra Żydowskich, Daniela Żytkiewicza (*Żidkiewicz*) pisarza grodzkiego lubelskiego, Piotra Pawła Mniszka pisarza grodzkiego przemyskiego, Stanisława Bieniewskiego pisarza grodzkiego łuckiego, Felicjana Zaklikę, Jana Maszkowskiego, Andrzeja Mniszka, Abrahama Biejkowskiego (*Biejkowski*),

Pawła Droboth, Aleksandra Nożowskiego (*Nozowski, Nożewski*). Piotra Pawła Mniszka, Felicjana Zaklikę i Aleksandra Nożowskiego, którzy otrzymują prawo wyznaczania zastępców.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

119/4901

k. 104 – 105

Warszawa, 5 maja 1645

Feria sexta ante Dominicam Jubilatae proxima

Król potwierdza, że do kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że dobra dziedziczne, mianowicie miasto Nowydwór (*Nowydwor*), wsie Olszewnica (*Olszownica*) z folwarkiem, [wieś] Krubin i [wieś] Trzciany (*Trsciana*), [wieś] Suchocino (*Suchocin*) z folwarkiem¹, leżące w województwie mazowieckim, powiecie zakroczymskim, daruje swemu synowi Franciszkowi Ossolińskiemu hrabiemu *de Theczyn* [sic] i jego sukcesorom, wraz ze wszystkimi przynależnościami i dochodami. W razie kontrowersji może zostać pozwany do grodu sandomierskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Wg *Atlasu Historycznego*, Nowydwór, Suchocino, Olszewnica leżały w powiecie warszawskim; dobra te są precyzyjniej opisane w dok. 123.

120/4902

k. 105 – 105v

Warszawa, 5 maja 1645

Feria sexta ante Dominicam Jubilatae proxima

Król poświadcza, że do kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że zgodnie z konsensem królewskim ceduje swe prawa dożywotnie do starostwa lubaczowskiego na swego syna Franciszka Ossolińskiego *de Theczyn* [sic]. Starostwo obejmuje miasta Lubaczów i Płazów z wójtostwem, wójtostwem w Potyliczu, wsie Młodów z folwarkiem, Opaka z folwarkiem, Dziewięcierz z folwarkiem, Brusno, Radruż (*Radrusz*), Prusie, Żuków (*Żukow*), Gorajec, Krupiec, Lisie Jamy (*Lisiejamy*) z folwarkiem, Lubliniec Stary, Lubliniec Nowy, nadto rudy i kopalnie rudy żelaznej, i wszystkie inne przynależności i dochody.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

121/4903

k. 105v – 106

Warszawa, 5 maja 1645

Feria sexta ante Dominicam Jubilatae proxima

Król poświadcza, że do kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny oraz Izabella Daniłowiczówna *a Zurow* jego żona, którzy zeznali, że mając na to konsens królewski, swemu synowi Franciszkowi Ossolińskiemu cedują tenutę lipowiecką, obejmującą wieś Lipowiec z folwarkiem, wsie Drohomyśl, Badawia, Kobylnica (*Kobelnica*) Ruska z folwarkiem, Kobylnica (*Kobelnica*) Wołoska, Wroczo, wszystkie przynależności i dochody. Zezwalają na intromisję do dóbr.

j. lac.

122/4904

k. 106 – 106v

Warszawa, 5 maja 1645

Feria sexta ante Dominicam Jubilatae proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że zawarł dziś w Warszawie pewien kontrakt z Jadwigą Czarnkowską *a Czarnkow*, wdową po Pawle Działyńskim wojewodzie pomorskim, przez niego podpisany i opieczętowany, który w całości aprobuje i potwierdza w imieniu swoim i spadkobierców. Kontrakt jest obwarowany wadium 100 000 złotych polskich, o niedotrzymanie może zostać pozwany do grodu sandomierskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

123/4905

k. 106v – 107v

Warszawa, 5 maja 1645

Feria sexta ante Dominicam Jubilatae proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Franciszek Ossoliński, syn Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego, który zeznał, że Katarzynie Działyńskiej *a Działyń*, córce zmarłego Pawła Działyńskiego wojewody pomorskiego oraz Jadwigi Czarnkowskiej *a Czarnkow*, zapisuje 100 000 złotych wiana (*dotis*), jako przyszłej małżonce. Suma zostaje zapisana na mieście Tajkury (*Tajkur*) wraz z zamkiem i przynależnymi wsiami Starzyki (*Starzyki*), Miatyn (*Miatyn*), Poszachwa (*Posiachwa*) z folwarkiem, wieś Kopytkow (*Kopytkowo*) z folwarkiem, wieś Łopunin z folwarkiem, z miasteczkiem nowo lokowanym [Nowy] Milsk (*Myłsk*) z dwoma folwarkami, wieś Stary Milsk (*Milsk*) z folwarkiem, wieś Mały Oleksin (*Olexin*), wieś Wielki Oleksin (*Olexin*), wieś Łozowo (Łozów), ze wszystkimi przynależnościami i dochodami¹. Dobra te zostały nabyte od małżonków [Jeremiego] Michała Korybuta Wiśniowieckiego i Gryzeldy Konstancji Zamoyskiej, którzy przed aktami kancelarii mniejszej zeznali ich donację. Dobra leżą w województwie wołyńskim, w powiecie łuckim. Do tego Ossoliński zapisuje miasto Nowodwory (*Nowydwor*) z cłem, wsiami Olszewnica (*Olszownica*) z folwarkiem, wieś Krubin z folwarkiem, wieś Trzciany (*Trsciana*) leżące w województwie mazowieckim, powiecie zakroczymskim²; nadto połowę innych swych dóbr obecnie lub w przyszłości posiadanych. Obiecuje też zapisanie 100 000 złotych oprawy (*ratione dotality*) na wszystkich dobrach i prawa korzystania z nich, jako oprawy. Obiecuje obronę tychże dóbr przed wszelkimi roszczeniami i ustanawia wadium 200 000 złotych, o które może być pozywany do sądu grodzkiego warszawskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Zob. skład dóbr w dok. 91, gdzie jest on mniej precyzyjny. ² Zob. dok. 119; miejscowości te leżały w ziemi i pow. warszawskim.

124/4906

k. 108

Warszawa, 5 maja 1645

Feria sexta ante Dominicam Jubilatae proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Franciszek Ossoliński, który zeznał w obecności Jadwigi Czarnkowskiej *a Czarnkow*, wdowy po Pawle Działyńskim wojewodzie pomorskim, że po zawarciu z woli Boskiej z Katarzyną Działyńską kontraktu małżeńskiego, nie zmieni zapisów bez kontraktu

z wspomnianą Jadwigą Czarnkowską i jej braćmi rodzonymi Janem Działyńskim i Kazimierzem Działyńskim, pod wadium 100 000 złotych, o które może być pozwany do sądu grodzkiego sandomierskiego albo warszawskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

125/4907

k. 108v – 109

Warszawa, 5 maja 1645

Feria sexta ante Dominicam Jubilatae proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Franciszek Ossoliński *de Thenczyn*, syn Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego, który zeznał i zobowiązał się wobec Jadwigi Czarnkowskiej *a Czarnkow*, wdowy po Pawle Działyńskim wojewodzie pomorskim, że po zawarciu małżeństwa z Katarzyną Działyńską, w aktach autentycznych Królestwa w przeciągu pół roku od tego momentu, małżonka w asystencji męża zezna wyrzeczenie się dóbr [dziedzicznych] ojczystych i macierzystych, sum pieniężnych, pod wadium 100 000 złotych; w razie niedotrzymania będzie pozwany do grodu sandomierskiego albo warszawskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

126/4908

k. 109 – 109v

Warszawa, 2 czerwca 1645

Feria sexta ante festum Sacri Pentecostes

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście sekretarz królewski Tomasz Ujejski, który zeznał, że ustanowił swym plenipotentem Aleksandra Zerzeńskiego do wszelkich spraw przed sądami i urzędami Królestwa, w tym w Trybunale Lubelskim, szczególnie do spraw z sukcesorami czcigodnego Dmochowskiego¹ prepozyta bobrownickiego; upoważnia plenipotentą do wyznaczania zastępców.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Pozostawiono miejsce na wpisanie imienia.

127/4909

k. 109v – 111

Warszawa, 2 czerwca 1645

Feria sexta ante festum Sacri Pentecostes

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyli osobiście małżonkowie, sławetny Paweł Wągiel, mieszkaniec gruntu [jurydyki] Parysów i Zofia Mrozowiczowna (*Mrozowicowna*) za zgodą i w asystencji męża, którzy zeznali, że grunt swój własny, zwany Czartowski, nabyli od zacnego Wojciecha (*Alberto*) Kopciowicza i Anny, małżonków, młynarzy polkowskich 12 V (*feria sexta post Dominicam Bonus Pastor proxima*) 1628, przed sądem wójtowskim miasta Nowa Warszawa, mocą kontraktu kupna–sprzedaży. Pole znajduje się za miastem Nowa Warszawa, z jednej strony są tzw. Schlichtinkowskie posesje, obecnie należące do Macieja Wołczyńskiego, z drugiej pola sławetnego Tomasza Krupy. Wągiel z małżonką darują połowę swego gruntu Maciejowi Wołczyńskiemu pisarzowi kancelarii królewskiej i jego żonie Annie Giżance, zaś drugą połowę sprzedają za 800 złotych polskich, licząc po 30 groszy za złotówkę. A ponieważ suma ta została już wypłacona, kwitują Wołczyńskiego i Giżankę i prznoszą na nich swe

prawa, gwarantując to wadium 800 złotych, o które Wołczyńscy i ich sukcesorzy mogą ich skarżyć.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

128/4910

k. 111 – 112

Warszawa, 2 czerwca 1645

Feria sexta ante festa solennia Sacri Pentecostes

Król potwierdza, że na prośbę Małgorzaty Grzybowskiej, wdowy po Teofilu Grzybowskim podkomorzym czerskim, wysłano do niej sekretarza królewskiego Macieja Cieleckiego, do jej dworu na Przedmieściu Krakowskim *ex opposito* dworu Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego. Grzybowska będąc chora na ciele, ale zdrowa na umyśle zeznała, że zapisuje swe córce, pannie Dorocie Grzybowskiej 2000 złotych polskich na swych dobrach, mianowicie Moszny (*Mosznŷ*), Krośnie, Pogroszewo (*Pogroszowo*) w województwie mazowieckim, powiecie warszawskim¹. Pieniądze te otrzymała zapisane jako oprawę od małżonka. Pieniądze powinny zostać wypłacone po zmianie stanu córki.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Wg *Atlasu Historycznego*, wsie Moszny, Krośnie (Wielkie, Małe, Stare), Pogroszewo leżały w powiecie błońskim.

129/4911

k. 112 – 112v

Warszawa, 2 czerwca 1645

Feria sexta ante festa solennia Sacri Pentecostes

Król potwierdza, że na prośbę Małgorzaty Grzybowskiej, wdowy po Teofilu Grzybowskim podkomorzym czerskim, wysłano do niej sekretarza królewskiego Macieja Cieleckiego, do jej dworu na Przedmieściu Krakowskim *ex opposito* dworu Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego. Grzybowska będąc chora na ciele, ale zdrowa na umyśle zeznała, że dobra zwane Wąszy (*Wąszŷ*) wraz z wszystkimi przynależnościami i dochodami, w województwie mazowieckim, w powiecie warszawskim², uzyskane przez donację wieczystą Andrzeja Nagórki (*Nagorka*) i Jana Nagórki sędziego ziemskiego warszawskiego, daje wieczyście Samuelowi, Teofilowi i Stefanowi Grzybowskiemu, swym synom z małżeństwa z Teofilem Grzybowskim podkomorzym czerskim. Zezwala na intromisję do dóbr i zobowiązuje się bronić synów przed wszelkimi pretensjami prawnymi, w razie niedotrzymania tego będzie pozywana do sądu grodzkiego warszawskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra*. ² Leżały w pow. błońskim, ob. Wąsy–Wieś, ok. 30 km na zach. od Warszawy.

130/4912

k. 112v – 113

Warszawa, 13 czerwca 1645

Feria tertia ante festum Sacratissimi Corporis Christi immediate proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Marcyan Pytelski¹, woźny generalny Królestwa i dworu, który złożył relację, że wraz z Sebastianem Wolińskim i Adamem Domaszewskim, w dniu 2 VI (*feria sexta, ante festum sacri Pentecostes proxima*) 1645, dokonali intromisji małżonków Macieja Wołczyńskiego syna Wawrzyńca (*Laurentŷ*) [Wołczyńskiego] i Anny Giżanki do dóbr, albo gruntu zwanego Czartowski (*Czartowka*) przy mieście

Nowa Warszawa, leżącego pomiędzy polami Macieja Wołczyńskiego i Tomasza Krupy. Nastąpiło to na mocy zapisu 2 VI (*feria sexta, ante festum sacri Pentecostes proxima*) 1645. Intromisja nastąpiła *nemine contradicente* w obecności małżonków: Pawła Wągiel i Zofii [Mrozowiczownej].

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Lekcja niepewna, może być Rytelski.

131/4913

k. 113 – 113v

Warszawa, 19 czerwca 1645

Feria secunda post festum Sacratissimi Corporis Christi

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyli osobiście Łukasz Opaliński marszałek wielki koronny, starosta leżajski i łosicki jako jedna strona i Konstancja Grudzińska (*Grudzieńska*), wdowa po Stefanie Grudzińskim (*Grudzieńskim*) staroście ujskim, pilskim, bolemowskim jako druga strona, którzy zeznali, że zawarli pewną umowę w Warszawie 19 VI 1645, pod wadium 160 000 złotych, którą w całości potwierdzają. W razie niewypelnienia kontraktu strona może skarżyć drugą o wadium i dopełnienia kontraktu do grodu warszawskiego, w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

132/4914

k. 113v

Warszawa, 28 czerwca 1645¹

Feria quarta in vigilia Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyli osobiście Łukasz Opaliński marszałek wielki koronny, starosta leżajski jako jedna strona i Jan Grzybowski, starosta warszawski i kamieniecki jako druga strona, którzy zeznali, że zawarli pewien kontrakt w dniu 28 VI 1645, który w całości potwierdzają, pod wadium 23 000 złotych polskich, o naruszenie którego mogą być pozywani do sądu grodzkiego warszawskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Wigilia święta Piotra i Pawła wypadła 29, zaś feria quarta – 28 czerwca, i tak przyjęto.

133/4915

k. 114 – 114v

Warszawa, 3 lipca 1645

Feria secunda in crastino festi Visitationis Beatissimae Virginis Mariae proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyli małżonkowie Wawrzyniec Rostworowski chorąży kaliski i Anna *de Obory* Leśnowolska, w asystencji męża jako swego opiekuna. Zeznali oni, że pannie Annie Giżance, córce niegdyś Aleksandra Gیزی rajcy warszawskiego i jego prawnej spadkobierczyni, winni są sumę 14 000 złotych polskich, które zapisują na wszystkich swych dobrach i obowiązują się spłacić 2 VII (*pro festo visitationis Beatissimae Virginis Mariae*) w roku 1646 przed aktami grodzkimi warszawskimi, pod wadium 14 000 złotych, w razie nie dotrzymania zapisu, o które mogą być pozywani do sądu grodzkiego warszawskiego w pierwszym terminie, jako zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

134/4916

k. 114v – 115

Warszawa, 3 lipca 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła Anna *de Obory* Leśnowolska, żona Wawrzyńca Rostworowskiego chorążego kaliskiego, w asystencji i za zgodą męża, która w imieniu swoim i Prokopa Leśnowolskiego *in Kłoczow*, starosty brańskiego i ...², swego stryja (*Patrui*) zeznała, że zapis dokonany w księgach grodzkich warszawskich przez Adama Janowskiego niegdyś Marcinowi *de Obory* Leśnowolskiemu staroście drohickiemu, na kwotę 1135 złotych polskich, po po bezpotomnym zejściu starosty drohickiego przypadły jej samej (Annie Leśnowolskiej) i staroście brańskiemu. Leśnowolska wraz ze swym stryjem ceduje sumę Kasprowi Zygmuntowi Kieszkowskiemu i jego spadkobiercom, wraz ze wszystkimi warunkami i wadium ustanowionym w razie niespłacenia w grodzie czerskim.

j. łac.

¹ *Actum et datum ut supra.* ² W dok. „Niemoriuenque”.

135/4917

k. 115 – 115v

Warszawa, 3 lipca 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Wawrzyniec Rostworowski chorąży kaliski i Anna *de Obory* Leśnowolska jego żona jako jedna strona, oraz panna Anna Giżanka, córka niegdyś Aleksandra Gizy rajcy warszawskiego jako druga strona. Zeznali oni, że 3 VII (*feria secunda in crastino festi Visitationis Beatissimae Virginis Mariae*) 1645 zawarli pewien kontrakt w Warszawie, który w całości potwierdzają, pod wadium 14 000 złotych, w razie pretensji o niedotrzymanie kontraktu będą się pozywać przed sąd grodzki warszawski.

j. łac.

¹ *Actum et datum ut supra.*

136/4918

k. 115v – 116

Warszawa, 28 czerwca 1645¹

Feria quarta in vigilia festi sanctorum Petri et Pauli Apostolorum

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył Stanisław Rzeszotarski pisarz tejże kancelarii, który zeznał, że ustanowił Jana Kucharskiego i Zygmunta Wolskiego swymi plenipotentami we wszelkich akcjach prawnych *Relatio ut supra* [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Wigilia święta Piotra i Pawła wypadła 29, zaś feria quarta – 28 czerwca.

137/4919

k. 116

Warszawa, 11 lipca 1645

Feria tertia ante festum Sanctae Margarethae virginis

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Andrzej Słowoński (*Sławonski*), pisarz kancelarii królewskiej, który zeznał w imieniu swoim i sukcesorów, iż prawo do dóbr ruchomych i nieruchomych, sumach pieniężnych po sławetnym Jakubie Szant, Szkocie i mieszczaninie soleckim, otrzymane prawem kaduka od króla w Warszawie 20 XI 1644, ceduje na Józefa Kunczewicza¹ i jego sukcesorów, zezwalając na intromisję.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ W nagłówku: *Konczewiczowi*.

138/4920

k. 116 – 117

Warszawa, 11 lipca 1645

Feria tertia ante festum sanctae Margaretha virginis et martýris proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła Helena Żorawińska¹ w asystencji Jakuba Podoskiego starosty ciechanowskiego, swego męża, za którego zgodą zeznała, iż Jerzemu Ossolińskiemu kanclerzowi koronnemu daruje miasto Uhrynów (*Urynów*), wsie Nuśmice (*Nusnice*), Tudorkowice, Hołubie (*Ołubie*), Piaseczno, Słoboda, Ruda w województwie i powiecie bełskim ze wszystkimi przynależnościami i dochodami (bez placu we wsi Ołubie nad brzegiem Bugu na zbudowanie spichrza), patronatem w kościele w Urynowie. Uwalniają dobra od wszelkich ciężarów i pretensji i będą przed nimi bronić, w razie niedopełnienia zostaną pozwani do grodu warszawskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ W nagłówku dokumentu: *Podoska*.

139/4921

k. 117 – 117v

Warszawa, 11 lipca 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyli małżonkowie Jakub Podoski starosta ciechanowski i Helena Żorawińska, którzy zeznali, że Jerzemu Ossolińskiemu i jego spadkobiercom dobra miasta Uhrynów (*Urynów*), wsie Nuśmice (*Nusnice*), Tudorkowice, Hołubie (*Ołubie*), Piaseczno, Słoboda, Ruda², przekazują wraz z z wszelkimi prawami i zapisami, sumami, z których rezygnują i zezwalają natychmiastowe urzędowe wwiązanie się do tych dóbr.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum et datum ut supra*. ² Zob. nr 103, 138.

140/4922

k. 117v – 118

Warszawa, 11 lipca 1645¹

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył Jerzy Ossoliński kanclerz koronny jako jedna strona, jako druga małżonkowie Jakub Podoski starosta ciechanowski i Helena Żorawińska, którzy zeznali, że w dniu dzisiejszym zawarli w Warszawie pewną umowę, którą w całości potwierdzają. Umowa obejmuje wadium w wysokości 150 000 złotych polskich, o które strona może pozywać drugą do sądu grodzkiego warszawskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum et datum ut supra*. ² Zob. nr 103, 138.

141/4923

k. 118

Warszawa, 11 lipca 1645¹

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył Jerzy Ossoliński kanclerz koronny jako jedna strona, jako druga Jakub Podoski starosta ciechanowski, którzy zeznali, że zawarłą pomiędzy sobą w dniu 31 III 1645 w Warszawie intercyzę, opatrzoną wadium 250 000 złotych, zatwierdzoną w aktach kancelarii większej, jako wykonaną umarzają i kwitują, podobnie jak wadium.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum et datum ut supra.* ² Zob. nr 103, 138.

142/4924

k. 118 – 118v

Warszawa, 15 lipca 1645

Sabbatho post festum Sanctae Margaretha virginis et martyris proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Adam *de Kazanow in Czaśniki* Kazanowski marszałek nadworny koronny, który zeznał, iż kwituje Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego z sumy 30 000 złotych, z należnej sumy 100 000 złotych polskich i wadium takiej samej wysokości; waruje sobie resztę z sumy 100 000 złotych należnych [w racie] na 19 I 1646 (*pro festo sanctae Prisca*).

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

143/4925

k. 118v – 119

Warszawa, 17 lipca 1645

Feria secunda post festum Sanctae Margaretha virginis proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny jako jedna strona, jako druga Elżbieta Jazgarska wdowa po Mikołaju Kiełpińskim, jej syn Tomasz Kiełpiński, którzy zeznali, że w dniu dzisiejszym, 17 VII 1645 zawarli pewną umowę w Warszawie, którą podpisali i opieczętowali Ossoliński, Jazgarska i jej syn Tomasz Kiełpiński i ich przyjaciele, którą to umowę w całości potwierdzają. Ustanowiono wadium w wysokości 3150 złotych, o które strony mogą się pozywać do sądu grodzkiego warszawskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

144/4926

k. 119 – 120

Warszawa, 21 lipca 1645

Feria sexta pridie festi Sanctae Mariae Magdalenae proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył sławetny Gabriel Kuczarski syn sławetnego Iwana Kuczarskiego, mieszczanin z Rohatynia, występującego w imieniu swoim i wspomnianego ojca jako jedna strona, jako druga sławetny Jerzy Boharnat Grekowicz, syn sławetnego Jacka (*Hiacynti*) Graekowicza, mieszczanina Halicza, w imieniu swoim i ojca. Zeznali oni, że wszelkie sprawy prawne, we wszelkich sprawach, przed sądami Królestwa, miejskimi i duchownymi, zadwornymi i wszelkie protesty pomiędzy nimi zachodzące umarzają z dniem dzisiejszym, wyroki, kwitują i uwalniają się od nich wzajemnie, otrzymawszy dostateczną satysfakcję. W razie, gdyby któraś ze stron nadal nastawała na życie i majątek drugiej, czy otwarcie, czy poprzez podstawione osoby, ustanawiają na gwałciiciela wadium 3000 grzywien polskich, z pozwem w sądzie zadwornym króla.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

145/4927

k. 120

Warszawa, 21 lipca 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył sławetny Gabriel Kuczarski syn sławetnego Iwana Kuczarskiego, mieszczanin z Rohatynia, który w imieniu swoim i wspomnianego ojca zeznał, że magistrat i mieszkanców Rohatynia uwalnia (*ob plenariam satisfactionem*) od pozwu złożonego do królewskiego sądu zadwornego, z powodu grawaminów w sprawie porwania (*Raptus*) sławetnej Marianny Kotańskiej (*Kotanska*), sprawy dotąd nie rozstrzygniętej i związanych z tym akcji prawnych.

j. lac.

¹ *Actum et datum ut supra.*

146/4928

k. 120 – 120v

Warszawa, 21 lipca 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył sławetny Adam Krzyżanowski, który zeznał, że wyznaczył swym plenipotentem znakomitego Jana Sanockiego, do wszelkich swoich czynności prawnych.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum et datum ut supra.*

147/4929

k. 120v – 121

Warszawa, 27 lipca 1645

Feria quinta post festum sancti Jacobi Apostoli proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Samuel Ryłski podkomorzy koronny, starosta rabsztyński, kampinoski, prąznicki (*prasnicki*), który zeznał, że ustanawia swym plenipotentem Jana Dolskiego do przeprowadzenia intromisji do kamienicy zwanej „Archingerowska” na Rynku we Lwowie¹.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *sub signo Cervi in Circulo.*

148/4930

k. 121 – 122

Warszawa, 5 sierpnia 1645

Sabbatho ante festum sancti Laurentij Martyris proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, że zeznał poprawę swego zapisu dokonanego 17 VIII (*feria quarta post festum Assumptionis Beatissimae Mariae Virginis*) 1644¹ na rzecz kapituły łowickiej. Ossoliński zapisuje sumę 20 000 złotych na dobrach miasta Nowydwór, wsiach Olszewnica (*Olszownica*) z folwarkiem, Krubin z folwarkiem, wieś Trzciana (Trciana), Suchocin z folwarkiem w województwie mazowieckim, w powiecie zakroczymskim². Chodzi o czynsz roczny 1400 złotych od sumy pryncypalnej 20 000 złotych polskich, na mocy testamentu Jana Lipskiego *a Lipie* arcybiskupa gnieźnieńskiego miały być przeznaczone na wsparcie kleryków seminarium rawskiego. Czynsz ma być wypłacany na świętego Andrzeja (30 XI) kapitule albo prokuratorowi kapituły za pokwitowaniem. W razie niewypłacenia czynszu Ossoliński i jego przodkowie zezwalają kapitule na intromisję do dóbr przez woźnego i dwóch szlachty, pod wadium 20 000 złotych, o które mogą zostać pozwani do grodu warszawskiego, w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Zob. dok. 53. ² Miejscowości te leżały w z. i pow. warszawskim. Trzciana w źródle jako folwark wsi Krubin, precyzyjniejszy opis tych dóbr, zob. dok. 123.

149/4931

k. 122 – 122v

Warszawa, 5 sierpnia 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej koronnej przybył osobiście Stanisław Skarszewski podstoli sandomierski, który zeznał, że ustanowił plenipotentem swego brata rodzonego, Mikołaja Skarszewskiego kanonika krakowskiego i kaliskiego, do odzyskania od różnych osób 15 000 złotych.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum et datum ut supra.*

150/4932

k. 122v – 123

Warszawa, 16 sierpnia 1645

Feria quarta in crastino festi Assumptionis in Caelum Beatissimae Mariae virginis

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jakub Maksymilian Fredro referendarz koronny, regent kancelarii większej, który zeznał, że mając konsens królewski, ceduje wieś Wola Petryłowska na małżonków Andrzeja Wiszniewskiego i Zofię Romanowską. Wieś obejmuje wszystkie pola, przynależności, w tym dwóch kmieci na półłankach, mianowicie Wawrzyńca Kiewła, Hryćka (*Hricone*) Timosza, młynarza Małosika (*Malosik*) na połowie łąna, zwanego Chojnowskie i Kudynowskie (*Choinowskie i Kudinowskie*), oraz nowe pole zwane Serniowy, za polami kmieci petryłowskich do zabudowań wsi Hańsko, i do drogi idącej z Petryłowa do wsi Kulczyn. Zezwala małżonkom na natychmiastową intromisję.

j. lac.

151/4933

k. 123 – 123v

Warszawa, 19 sierpnia 1645

Sabbatho ante festum sancti Bartholomaei Apostoli proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej koronnej przybył Michał [Jerzy] książę Czartoryski (*Czartoryski*), syn Michała księcia Czartoryskiego kasztelana wołyńskiego, który zeznał, że zawarł pewien kontrakt z Rozyną Małgorzatą von Ekkenberk (*Rosinam Margaretham a Won Ekiemberk*), mając królewskie zezwolenie na małżeństwo, dnia dzisiejszego 19 VIII 1645 w Warszawie, podpisany przez Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego, desygnowanego przez króla dla ratyfikacji tego kontraktu, opieczetowania pieczęcią większą. Intercyza została umocniona wadium 150 000 złotych polskich; w razie niedotrzymania strony lub ich spadkobiercy będą się pozywać do sądu grodzkiego łuckiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

152/4934

k. 123v – 124

Warszawa, 19 sierpnia 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej koronnej przybył Andrzej Wyszyński, który zeznał, że w dniu dzisiejszym zawarł pewien kontrakt, podpisany i opieczetowany przez siebie, który to potwierdza w całości.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum et datum ut supra.*

153/4935

k. 124

Warszawa, 19 sierpnia 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Maciej Cielecki sekretarz królewski, który zeznał, że ustanowił swym plenipotentem Andrzeja Kobelnickiego do spraw pomiędzy Cieleckim a Turnami (*Turny*) z powiatu wałeckiego, względem dóbr Chwirama i Stręczno² w starostwie wałeckim; plenipotencja obejmuje prawo ustanawiania zastępców.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum et datum ut supra.* ² Chwirama – ob. Chwiram; Stręczno – ob. Strączno.

154/4936

k. 124v – 125

Warszawa, 7 czerwca 1645

Feria quinta post solennia festa sacri Pentecosten proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że zgodnie z konsensem królewskim ceduje starostwo brodnickie z miastami Brodnica i Lidzbark (*Lidzbargk*) na swego syna Franciszka Ossolińskiego starostę bydgoskiego i jego żonę Katarzynę [Działyńską] a *Działyń*, zezwala im na natychmiastową intromisję.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

155/4937

k. 125 – 125v

Warszawa, 7 czerwca 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że Adamowi Kazanowskiemu marszałkowi nadwornemu jest winny 70 000 złotych polskich, licząc po trzydzieści groszy na złotówkę, i zapisuje tę sumę na całym majątku, oraz zobowiązuje się spłacić na 18 I (*pro festo sanctae Priscæ virginis*) w roku 1646 przed aktami grodzkimi warszawskimi, pod wadium w tejsze wysokości, o które Ossoliński lub jego sukcesorzy mogą być skarżeni do sądu grodzkiego warszawskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum et datum ut supra.*

156/4938

k. 125v – 126v

Warszawa, 15 czerwca 1645

Feria sexta post festum Sacratissimi Corporis Christi proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Kasper [Bielicki] syn niegdyś Marcina Bielickiego *de Białe Szczepanowice*¹ z powiatu nurskiego, oraz Kasper Ogrodzi[e]ński, syn Adama Ogrodzieńskiego *de Ogrodzienice*² w ziemi czerskiej w powiecie grójeckim³, oraz córka Adama Ogrodzieńskiego, Jadwiga Ogrodzieńska, wdowa po Wawrzyńcu Gorzeskim⁴. Zeznali oni, że Jakubowi Grzegorzewskiemu, synowi niegdyś Adama Grzegorzewskiego dziedzica na Miedzechowie i Roscze⁵ w ziemi czerskiej i jego prawnych

spadkobierców, darują wieś Słomczyn (*Słanczyno*) w ziemi czerskiej, w powiecie [grodzkieckim] grójeckim⁶, przez wpomnianego [Adama?] Grzegorzewskiego nabyte za własne pieniądze, częściowo zaś z posagu (*dotalicio*) Anny Dankowskiej, małżonki niegdyś Piotra Słonczyńskiego (*Słanczyński*) z pierwszego małżeństwa, obecnie małżonki Wojciecha (*Alberti*) Sułkowskiego, oraz z jeszcze innej sumy, 600 złotych oprawy (*reformatoria*), którą zmarły Hieronim Słonczyński (*Słanczyński*) zapisał zmarłej Elżbiecie Podolszyńskiej. Dobra posiadają prawem naturalnej sukcesji po Piotrze [Słonczyńskim], synu zmarłego Hieronima Słonczyńskiego (*Słanczyńskiego*), zostały uwolnione od obu tych sum przez wspomnianego Grzegorzewskiego; dobra z wszystkimi przynależnościami i dochodami Bielicki daruje Grzegorzewskiemu wieczyście i nieodwołalnie i zezwala na intromisję przez woźnego w obecności dwóch szlachty. Zobowiązuje się bronić Jakuba Grzegorzewskiego od wszelkich pretensji prawnych, od zapisów jak oprawy wspomnianej Anny Dankowskiej, Sułkowskiej, Elżbiety Podolszyńskiej, o co może być pozwany do sądu grodzkiego czerskiego

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Ob. Białe-Szczepanowice; w XVI w. nazywały się Białe Stare (*Atlas Historyczny*). ² Ogrodzienice. ³ Podwóczas nazywany pow. *grodzieckim*. ⁴ W dok. „Gorzeskich”, może Grzegorzewski? ⁵ W dok. *in Miedzechwo* (Miedzechów, pow. warecki); Roscze – niezłok.; zapewne nie chodzi o Roszczep w pow. kamienieckim. ⁶ W źródłach *Słanczyno*; *Atlas Historyczny* wymienia dwie wsie Słęczyno – jedną w parafii i pow. Grodziec, drugą w pow. czerskim w par. Cięciwo.

157/4939

k. 127 – 127v

Warszawa, 4 maja 1645

Feria quinta post festum Inventionis¹ Sanctae Crucis ipso festo Sancti Floriani [sic]

Król poświadcza, że do akt kancelarii Anna Bieleńska *de Chądzyn*, która zeznała, że swej córce Zuzannie Bieleńskiej, urodzonej z małżeństwa z Wojciechem (*Alberti*) Bieleńskim, zapisuje tysiąc złotych polskich ze swej oprawy (*ex reformatione*) na połowie swych dóbr zapisanej jej przez męża. Zapis opatruje wadium tysiąca złotych w razie kontrowersji ze strony swych sukcesorów, przed dowolnym sądem Królestwa.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ W dok. *Exaltationis*, które przekreślono i nadpisano *Inventionis*.

158/4940

k. 127v

Warszawa, 4 maja 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Katarzyna Karska *de Beldow*, która zeznała, że kwituje z sumy 2450 złotych zapisanych w aktach metryki większej, przez Małgorzatę Grzybowską *de Odrzywół*, małżonkę niegdyś Teofila Grzybowskiego podkomorzego czerskiego, która to suma została spłacona.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra*.

159/4941

k. 128 – 129v

Warszawa, 20 października 1645

Sabbatho ante festum Sancti Lucae Apostoli proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście czcigodny Stanisław Rakowski prepozyt pułtuski, kantor płocki, kustosz kielecki i sekretarz królewski, królewiczów Jana Kazimierza, Karola Ferdynanda biskupa wrocławskiego i plockiego kanclerz, który zeznał, że konwentowi zakonu świętego Benedykta w Łomży daruje sumę 11 000 złotych, które zapisał na dobrach dziedzicznych, mianowicie Zgliczewo (Zgliczewo), Rysiewo, Fory¹ w województwie mazowieckim, powiecie nurskim. Zapis jest wyderkafem na tych dobrach, płatnym przeoryszy w dwóch ratach rocznych, pierwszej na 2 II (*pro festo Purificationis Beatissimae Virginis Mariae*), począwszy od roku przyszłego 1646, 400 złotych polskich, drugiej na 24 VI (*Nativitatis Sancti Joannis Baptistae*), także 400 złotych, licząc rocznie 7 złotych czynszu od stu. Ustanawia wadium w wysokości całego kapitału, w razie niewypłacenia czynszu i intromisji do dóbr; zabrania przeszkadzania w posesji dóbr, o co pozew będzie składany do urzędu grodzkiego nurskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Zgliczewo albo Zgliczewo (ob. Szlacheckie i Panińskie), Rysiewo leżało pomiędzy Zgliczewem i Zuzolą (*Atlas Historyczny*); Fory – lekcja niepewna: *Tory? Jory?, Żory?*

160/4942

k. 130 – 131

Warszawa, 3 listopada 1645

Sabbatho post festum Omnium Sanctorum

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że zakonnikom nowicjatu (*novitiatus*) w Częstochowie na Jasnej Górze przy kościele świętej Barbary¹ i całemu konwentowi [paulinów] zapisuje sumę 16 000 złotych polskich gotówką, na wszystkich swych dobrach, a szczególnie we wsiach Goźlice (*Goslicze*) i Zakrzów (*Zakrzew*) w województwie i powiecie sandomierskim, na posób wyderkafu albo czynszu odkupnego z czynszem płatnym na świętą Pryskę (18 I) począwszy od roku 1647 w wysokości 1120 złotych. W razie niewypłacenia czynszu, następować ma instromisja do dóbr, o wypełnienie zapisu skarżyć mogą do sądu grodzkiego, w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Ok. 1 km na pld. od Jasnej Góry.

161/4943

k. 131 – 131v

Warszawa, 3 (8?) listopada 1645¹

Sabbatho post festum Omnium Sanctorum

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Michał [Jerzy] książę Czartoryski starosta krzemieniecki, który zeznał wystawienie 8 XI bieżącego roku, spisane własnoręcznie i opieczetowanego dokumentu na rzecz Krystyny *in Wiśniowiec* Daniłowiczowej, wdowy po Piotrze Daniłowiczu krajczym koronnym, który w całości potwierdza. Dokument obwarowany jest wadium w wysokości 100 000 złotych polskich, o które wadium i dotrzymanie warunków może być skarżony w grodzie łuckim, w pierwszym terminem zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra*; data nie zgadza się z treścią dokumentu, w którym mowa o 8 listopada.

162/4944

k. 132 – 132v

Warszawa, (8?) listopada 1645¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Adam Krasicki, któremu zezwolił oblatować poniższy list.

Michał Jerzy książę Czartoryski² jako starosta krzemieniecki zaręcza, że otrzymawszy przywilej królewski na starostwo krzemienieckie, Krystynie księżnej Wiśniowieckiej Daniłowiczowej staroście parczowskiej, wdowie po Piotrze Daniłowiczu krajczym koronnym, jako swej ciotce, nie będzie czynił żadnych trudności względem posiadania przez nią dożywotnio w starostwie krzemienieckim pewnych wsi i folwarków. Otrzymała bowiem przywilej od króla (*juris communicativi*) na dożywocie tychże dóbr, po mężu; Czartoryski ustanawia wadium 100 000 złotych, gdyby naruszył przywilej królewski. Warszawa, 8 XI 1645.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac. i pol.

¹ *Actum Varsaviae ut supra*; nie zgadza się to z datą w dokumencie, w którym mowa o 8 listopada 1645. ² W dok. *Mikołaj Jerzy*, zob. U III/5, nr 149.

163/4945

k. 132v – 133

Warszawa, 10 listopada

1645

Feria sexta ante festum Sancti Martini Pontificis

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Mikołaj Sławoszewski, który zastrzegł sobie podjęcie akcji prawnej przeciwko Pawłowi Szałapskiemu i sławetnej Długoszowej, względem dóbr spadkowych po zmarłej Katarzynie Giziance Osmolskiej, i złożył solenną protestację i manifestację przeciwko [zajęciu] folwarku poza miastem [Warszawą].

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

164/4946

k. 133 – 133v

Warszawa, 11 grudnia 1645

Feria secunda post festum Conceptionis Beatissimae Virginis Mariae proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał ustanowienie swym plenipotentem do wszelkich akcji prawnych Szczęsnego (*Felicem*) Brochowskiego pisarza ziemskiego zakroczymskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

165/4947

k. 133v – 134v

Warszawa, 11 grudnia 1645

Feria secunda post festum Conceptionis Beatissimae Virginis Mariae proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście syn kanclerza Jerzego Ossolińskiego, Franciszek Ossoliński starosta bydgoski, który zeznał, że

ustanowił swym plenipotentem Jana Bębnowskiego podkomorzego dorpackiego, sekretarza królewskiego. Pełnomocnictwo obejmuje wszelkie sprawy sądowe; zleca też, by jego małżonka, Katarzyna Działyńska aprobowwała kontrakt arendy starostwa lubaczowskiego, co winno nastąpić przed księgami sądowymi Królestwa w przeciągu 12 tygodni, pod wadium ustanowionym w kontrakcie.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

166/4948

k. 135 – 135v

Warszawa, 23 grudnia 1645¹

Sabbatho in Vigilia festi Nativitatis Christi Domini

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Stanisław Laskowski instygator koronny i cześnik łomżyński², który zeznał, że ustanawia Medelskiego do sprawy sądowej z magistratem miasta Poznania, z powodu pewnej sumy pieniężnej, pod pretekstem uchwały prywatnej (*laudi privati*) przeciwnej prawom koronnym i z lekceważeniem zwierzchności królewskiej. Sprawa będzie się toczyła zapewne przed sądem komisarzy królewskich.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Sobota to 23 XII, dopiero nazajutrz wypadła wigilia Bożego Narodzenia. ² Wg U X, s. 179 miał być cześnikiem 1631–1639, ale prawdopodobnie pozostał nim do 1646, kiedy postąpił na kaszt. warszawską.

167/4949

k. 135v – 136v

Warszawa, (26?) grudnia 1645¹

Actum Varsaviae post festum Nativitatis Christi Domini

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Stanisław Skarszewski podstoli sandomierski i królewski dworzanin pokojowy, który zeznał, że dworek czy dwór (*aulam vel potius curiam*) własny na przedmieściu Warszawy, pomiędzy dworami księcia na Ostrogu [Władysława Dominika Zasławskiego] i Adama Kazanowskiego marszałka nadwornego² koronnego, daje wraz ze wszystkimi przynależnościami Mikołajowi Wojciechowi Gniewoszowi *de Olexow* biskupowi kujawskiemu i jego sukcesorom oraz zezwala na intromisję. Dwór ten Skarszewski nabył drogą kupna przez Marcina Szyszkowskiego (Szyszkowskiego), które wpisano do akt grodzkich i miejskich warszawskich. W razie niedotrzymania donacji Skarszewski i sukcesorzy mogą być pozwani do sądu [grodzkiego] sandomierskiego albo radomskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Przyjęto, że chodzi o pierwszy dzień po Bożym Narodzeniu. ² W dok. omyłkowo „supremi”.

168/4950

k. 136v – 137

Warszawa, 30 grudnia 1645

Sabbatho post festum Nativitatis Christi Domini

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyli osobiście Maciej Sobański i Jakub Elżeczki oraz przezorny Marcjan Rytel (*Rÿtel*) woźny generalny, którzy zeznali, że 29 XII dokonali intromisji biskupa kujawskiego Mikołaja Wojciecha Gniewosza do dworu, który leży na przedmieściu Warszawy, pomiędzy dworami księcia na Ostrogu [Władysława Dominika Zasławskiego] i

Adama Kazanowskiego marszałka nadwornego, w obecności i za zgodą poprzedniego właściciela, który ustąpił i zrezygnował ze wspomnianego dworu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

[karty 137v – 140v puste, nie skasowane]

[k. 141 informacja o rozpoczęciu wpisów z relacji J. Ossolińskiego kanclerza koronnego na rok 1646]

[k. 141v pusta, nie skasowana]

169/4951

k. 142 – 143v

Warszawa, 5 stycznia 1646

Feria sexta in vigilia festi Sanctorum Trium Regum proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej koronnej przybył osobiście Stanisław Lanckoroński starosta małogoski, dworzanin królewski, syn niegdyś Samuela Lanckorońskiego kasztelana sądeckiego, który zeznał w imieniu swoim i swych sukcesorów, że rezygnuje wieczyście na rzecz czcigodnego Wespazjana Lanckorońskiego prepozyta bobrownickiego i sekretarza królewskiego z wszystkich swych udziałów w dziedzicznych dobrach, ojczystych i macierzystych we wsiach Laskowa, Brzezcie, Klemencice (*Kleniewice*), Zielonki, Łany, Świątniki, Mokrsko, Brus (*Brusz*), Kotlice (*Kotlich*), Chwaścice i miasta Włodzisław w województwie krakowskim, w powiecie ksiąskim. Darowizna obejmuje wszystkie przynależności i dochody, prawa, w tym patronatu w kościołach we Włodzisławiu, Mokrsku (*Mokrzec*), Kossowie (*Koscietinensem*). Zezwala na dokonanie intromisji urzędowej. Zobowiązuje się, także w imieniu swych sukcesorów, bronić Wespazjana Lanckorońskiego, swego brata rodzonego i jego spadkobierców prawnych, przed wszelkimi pretensjami prawnymi, o co może zostać pozwany do doowlnego sądu Królestwa w terminie zawitym.

Relacja Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego.

j. lac.

170/4952

k. 143v – 144v

Warszawa, 5 stycznia 1646¹

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej koronnej przybył osobiście Stanisław Lanckoroński starosta małogoski, dworzanin królewski, syn niegdyś Samuela Lanckorońskiego kasztelana sądeckiego, który zeznał, że wyznaczył swym plenipotentem czcigodnego Wespazjana Lanckorońskiego prepozyta bobrownickiego i sekretarza królewskiego, a zarazem swego brata rodzonego, do wszelkich spraw sądowych.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

171/4953

k. 144v – 145v

Warszawa, 5 stycznia 1646¹

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Stanisław Lanckoroński starosta małogoski, dworzanin królewski, jako jedna strona, jako druga czcigodny Wespazjan Lanckoroński prepozyt bobrownicki, sekretarz królewski, którzy zeznali, że zawarli w Warszawie 4 I (*feria quinta in vigilia festi Sanctorum Trium Regum*) 1646 pewien kontrakt albo intercyzę, umocnioną

wadium 20 000 złotych polskich, podpisami i pieczęciami. Potwierdzają kontrakt w całości za siebie i sukcesorów, w razie niedotrzymania strona może pozywać drugą do urzędu grodzkiego krakowskiego, w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum ut supra.*

172/4954

k. 145v – 146

Warszawa, 16 stycznia 1646

Feria tertia ante festum sanctae Priscae proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jakub Maksymilian Fredro *de Pleszewice* (*Pleszowice*) referendarz koronny, podkomorzy przemyski, regent kancelarii większej, który zeznał, że wyznaczył swymi plenipotentami Jana Kazimierza Bieniewskiego pisarza grodzkiego łuckiego, Jana Bzickiego komornika ziemskiego przemyskiego, Jakuba Krassowskiego, Abrahama Biejkowskiego, Aleksandra Radziszewskiego, Pawła Sawickiego, Jana Miaskowskiego, Bazylego Ustrzyckiego. Upoważnia ich do prowadzenia wszystkich swych akcji prawnych przed wszystkimi sądami Królestwa.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

173/4955

k. 146v – 147

Warszawa, 18 stycznia 1646

Feria quinta ipso die sanctae Priscae virginis

Król poświadcza, że Maciej Cielecki sekretarz królewski na prośbę sławetnej Anny [Kleinpolt]¹ wdowy po znakomitym niegdyś Erhardzie (*Gerhardi*) Kleinpolt, burmistrzu (*Proconsulis*) Starej Warszawy i budowniczym Zamku Królewskiego (*arcis nostrae aedilis*) został wysłany dla odebrania zeznania, z powodu jej choroby. Zeznała ona, że w oparciu o konsens królewski z dnia 30 XI 1645 ceduje posiadaną dożywotnio sumę 208 złotych polskich z dochodów z przeprawy (*traiectus*) warszawskiej, na swego syna, wolnego (*ingenue*) Stanisława Kleinpolt.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ W dok. nazwisko rodowe, lekcja niepewna (*Rossosonka*), może Rososzonka?

174/4956

k. 147 – 148

Warszawa, 18 stycznia 1646

Feria quinta ipso die sanctae Priscae virginis

Król poświadcza, że wysłał Macieja Cieleckiego sekretarza królewskiego na prośbę panny Jadwigi Kamienieckiej, córki Stanisława Kamienieckiego z województwa sandomierskiego, która przebywając w klasztorze zakonu św. Brygidy, chora na ciele, ale zdrowa na umyśle, chciała złożyć do akt zeznanie. Cielecki dla odebrania zeznania dobrał sobie do towarzystwa Macieja Grabskiego chorążego brzeskiego kujawskiego i następnie złożył do akt relację zeznania. Kamieniecka sumę 700 złotych polskich i prowizję od kapitału, zapisanego na wsi Bratkówka (*Bradkówka*) w województwie sandomierskim, posiadaną przez siebie drogą sukcesji naturalnej, daruje swemu konwentowi i przekazuje wszystkie do nich prawa.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]
j. lac.

175/4957

k. 148

Warszawa, 18 stycznia 1646

Z kancelarii wydano plenipotencję Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego dla Mikołaja Sławoszewskiego, Gabriela Prażmowskiego, Andrzeja Świnoleskiego i Piotra Franciszka Czyżowskiego, z prawem wyznaczania zastępców¹.

j. lac.

¹ Dokument w formie regestu.

176/4958

k. 148 – 148v

Warszawa, 21 lutego 1646

Feria quarta post Dominicam Invocavit Quadragesimalem proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Adam Kazanowski *de Kazanow*, marszałek nadworny koronny, który zeznał, że kwituje Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego z sumy 20 000 złotych polskich, odjętych z sumy 70 000 złotych, zapisanych w aktach kancelarii większej na 18 I 1646 (*pro festo sanctae Priscae Virginis proxime praeterito*); zastrzega zosbie wypłatę reszty sumy 70 000 złotych.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

177/4959

k. 148v – 149v

Warszawa, 21 lutego 1646¹

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej koronnej przybył Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że 50 000 [zaległych] złotych z sumy 70 000 złotych wypłaci Adamowi Kazanowskiemu marszałkowi nadwornemu koronnemu 20 V 1646 (*pro festo Sacrorum Pentecostes*), przed aktami grodzkimi warszawskimi. Umacnia obietnicę wadium 50 000 złotych, o które może być skarżony w sądzie godzkim warszawskim, w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

178/4960

k. 149v – 151

Warszawa, 5 marca 1646

Feria secunda post Dominicam Oculi Quadragesimalem proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jan Wielopolski starosta biecki i bocheński, który zeznał, że Jakubowi Sobieskiemu wojewodzie ruskiemu i jego spadkobiercom daruje dobra swe dziedziczne, mianowicie wsie Męcina Wielka (*Mecina maior*) z folwarkiem, Męcina Mała (*Mecina minor*), Pstrążne (Pstroznik) w województwie krakowskim, w powiecie bieckim. Wieczysta darowizna obejmuje wszystkie przynależności, dochody i prawa; zezwala na intromisję do dóbr. Wielopolski obliguje się bronić Sobieskiego i spadkobierców od wszelkich pretensji prawnych; donator może zostać pozwany do jakiegokolwiek sądu Królestwa w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

179/4961

k. 151 – 152

Warszawa, 17 luty 1646

Sabbatho ante Dominicam Quadragesimalem proximo

Król stwierdza, że na prośbę Jana Pieniążka złożonego chorobą w dworze Jana Zamoyskiego starosty kałuskiego w Warszawie, wysłał Stanisława Leżńskiego de Leżenice swego sekretarza, do odebrania zapisu. Zeznał on, że Pieniążek, ustanowił opiekunami swych dzieci: Lubomirskiego Aleksandra Michała *de Wiśnicz* koniuszego koronnego, starostę sandomierskiego; Trojanowskiego Hieronima chorążego łeczyckiego; Pukarzewskiego Mikołaja. Maja oni zadbać o przystojne wykształcenie i obyczaje dzieci, właściwą administrację dóbr pełniąc właściwie rolę opiekunów.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]*j. łac.***180/4962**

k. 152 – 153

Warszawa, 17 luty 1646

Feria sexta ante Dominicam Ramispalmarum proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Franciszek Ossoliński hrabia z Tęczyna (*Theczyna*), starosta bydgoski, brodnicki, lubaczowski, który zeznał, że czyniąc zadość submisji Jana Bębnowskiego z Końskich podkomorzego dorpackiego (*derpskiego*) zeznaje w jego imieniu, iż wspomniany podkomorzy w grodzkie łuckim 28 VI 1645 na rzecz księcia Hrehorego Czetwertyńskiego na Czetwertni, podkomorzego łuckiego i Marianny Czetwertyńskiej, Andrzejowej Kaszewskiej łowczyny wołyńskiej, zeznał zapis 20 000 złotych polskich, po połowie każdego z nich na dobrach w powiecie łuckim województwa wołyńskiego, mianowicie Oleksinie Małym (*Olexinie małem*) z folwarkiem i we wsi Zozowie¹ z kamienicą murowaną w Oleksinie Małym, i z wszystkimi postanowieniami i warunkami tego zapisu. Zapis jest obłożony wadium 20 000 złotych.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]*j. pol.*

¹ Oleksin Mały, ok. 4 km na pñ. od miasta Równe; Zozów, ob. Zoziv, ok. 2 km na pñ. od Małego Oleksina.

181/4963

k. 153

Warszawa, 17 luty 1646¹

Przed aktami kancelarii Franciszek Ossoliński hrabia z Tęczyna, starosta bydgoski, brodnicki, lubaczowski w imieniu swoim i żony, Katarzyny z [Działyńskiej] *de Działyń* zeznał, że ustanawia plenipotentami na trzy lata Jana Bębnowskiego *de Końskie*, podkomorzego dorpackiego, Daniela Żydkiewicza (*Żidkiewicz*) pisarza grodzkiego lubelskiego, Daniela Kąckiego, Jana Napiórkowskiego (*Napierkowski*) i Jana Izdebskiego².

j. łac.

¹ *Sub eodem actu.* ² Dokument w formie regestu.

182/4964

k. 153

Warszawa, 17 luty 1646¹

Przed aktami kancelarii Jerzy Ossoliński kanclerz koronny zeznał, że ustanawia plenipotentami na trzy lata Jana Bębnowskiego *de Końskie*, podkomorzego

dorpackiego, Daniela Żydkiwicza (*Żidkiewicz*) pisarza grodzkiego lubelskiego, Daniela Kackiego, Jana Napiórkowskiego (*Napierkowski*) i Jana Izdebskiego¹.

j. łac.

¹ *Sub eodem actu.* ² Dokument w formie rejestru

183/4965

k. 153 – 154v

Warszawa, 7 kwietnia 1646

Sabbatho ante Dominicam Conditus Paschae proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii przybyła osobiście Jadwiga Działyńska *de Czarnkow*, wdowa po Pawle Działyńskim *a Działyń* wojewodzie pomorskim, która zeznała w swoim imieniu, oraz swych małoletnich dzieci, Adama, Jana i Kazimierza oraz Katarzyny, żony Franciszka Ossolińskiego *a Thenczyn*, starosty bydgoskiego, lubaczowskiego, brodnickiego, niemniej panny Jadwigi Działyńskich, która zeznała, że stosując się do dekretu królewskiego sądu relacyjnego 4 IV (*feria quarta infra octavas Paschae*) 1646, przyznającego z dobra królewskie Linowiec, Czarnocin i Żabno¹ Gerhardowi Denhoffowi wojewodzie pomorskiemu i podskarbiemu pruskiemu, zaś wspomnianym dzieciom 10 000 złotych polskich z tytułu posiadanej emfiteuzy, z której to sumy kwituje i uwalnia Denhoffa. Zobowiązuje się w imieniu małoletnich dzieci, że również skwitują Denhoffa. W razie niedotrzymania będzie ich mógł pozywać do dowolnego sądu w Królestwie i Prusach, pod wadium 10 000 złotych, w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. pol.

¹ Wsie odłączone od star. skarszewskiego, zob. Paczkowski, *Opis Królewszczyn*, s. 313–316.

184/4966

k. 154v – 155v

Warszawa, 5 maja 1646

Sabbatho ante Dominicam Rogationum proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Magdalena [Gumowska] *de Gumowo*¹, wdowa po Jerzym Leżeńskim łowczym czerskim jako jedna strona, jako druga Abraham Leżeński syn tejże, którzy zeznali, że zawarli pewien kontrakt podpisaby przez siebie, i pewnych przyjaciół, mianowicie Stanisława Sędziwoja Leżeńskiego i Jana Leżeńskiego, w Głowaczowie 5 V 1646, pod wadium 3000 złotych polskich, który to potwierdzają w całej rozciągłości. W razie niedotrzymania umowy, strona niezadowolona lub jej sukcesorzy, może pozwać drugą do sądu grodzkiego czerskiego w pierwszym terminie zawitym, o wypłacenie wadium i dopełnienie warunków kontraktu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Boniecki, VII, s. 195.

185/4967

k. 155v – 156v

Warszawa, 16 maja 1646

Feria quarta post Dominicam Exaudi proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Samuel Grzybowski starosta grodecki jako jedna strona, jako druga Dorota, wdowa po Gruszeckim¹, którzy zeznali, że zawarli pewien kontrakt w Warszawie 15 V 1646, który potwierdzają w całej rozciągłości. Kontrakt jest zawarowany wadium 500

złotych, w razie niedotrzymania jedna strona może pozwać drugą o wadium i dotrzymanie kontraktu do grodu warszawskiego w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ W dok. puste miejsce na imię.

186/4968

k. 156 – 157

Warszawa, 23 maja 1646

Feria quarta post festa solennia Sacrorum Pentecostes proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej osobiście Jerzy Ossoliński *de Thenczyn* kanclerz koronny, starosta lubomelski, który zeznał, że zawarł pewien kontrakt z Janem Łęskim (*Łeski*) 9 IX 1643 w Sokalu, dotyczący dóbr starostwa lubomelskiego, wsi i folwarków, podpisany i opieczetowany przez Ossolińskiego i Łęskiego, pod wadium 80 000 złotych polskich; wobec pełnego wykonania kontraktu, kasuje umowę i wadium.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

187/4969

k. 157 – 158

Warszawa, 23 maja 1646¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej osobiście Jerzy Ossoliński *de Thenczyn* kanclerz koronny, starosta lubomelski, który zeznał, że kwituje i umarza swoje sprawy sądowe oraz procesy z Janem Łęskim, jak przed urzędem i sądem grodzkim bełskim, przed sądem asesorskim, z powodu kontraktu dotyczącego arendy dóbr królewskich w starostwie lubaczowskim, w tym zajęcia dóbr gwałtem i rabunku, zasądzonych kar, w tym sumy 500 grzywien polskich [srebra], banicji.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.*

188/4970

k. 158 – 159

Warszawa, 23 maja

1646¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej osobiście przybył Franciszek Ossoliński cześnik (*pocillator*) królowej, starosta bydgoski, lubaczowski, który zeznał, że uwalnia Jana Łęskiego od akcji prawnych i procesów toczonych z jego oskarżenia wspólnie w instygatorem koronnym² względem spustoszenia starostwa lubaczowskiego, uciskania tamtejszych poddanych, dóbr i lasów, od zasądzonych kar banicji, i innych, które umarza.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.* ² Zapewne chodzi o Stanisława Laskowskiego, a nie jego następcę, Daniela Żytkiewicza, zob. U X, nr 173, 174.

189/4971

k. 159 – 159v

Warszawa, 23 maja 1646¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej osobiście przybył Franciszek Ossoliński cześnik (*pocillator*) królowej, starosta bydgoski, lubaczowski jako jedna strona, jako druga Jan Bębnowski *de Konskie* podkomorzy dorpacki jako

druga strona, którzy zeznali, że zawarli w dniu dzisiejszym w Warszawie ze sobą pewien kontrakt, opatrzyli podpisami i umocnili wadium w wysokości 35 000 złotych polskich, który potwierdzają w całości. W razie niedotrzymania oni, albo ich spadkobiercy mogą pozywać drugą stronę w pierwszym terminie zawitym o wadium i wypełnienie kontraktu do urzędu i grodu bełskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum ut supra.*

190/4972

k. 160 – 162

Warszawa, 23 maja 1646

Feria quarta post festa solennia Sacrorum Pentecostes proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej osobiście Marcin Kalinowski *in Husiatin*, wojewoda czernihowski, starosta trembowelski, który zeznał, że swemu synowi, Samuelowi Kalinowskiemu *de Husiatin*, staroście czernihowskiemu, braclawskiemu i lityńskiemu i jego spadkobiercom daruje wszystkie dobra ruchome i nieruchome ojczyste i macierzyste, dziedziczne i zastawne, mianowicie miasto Husiatyń, wsie Czabarówka, Olchowiec Napolny, Olchowiec Stary, Kuzmieniec, Duplowce, Iwachnowce, Swierkowce (Swierchowce?), Teremkowce, Jurkowce, Czemerowce (Czermierowce), miasto Brzezanki, wsie Brzezanki, Kuchajowce (*Kuchaiowce*), Suchodół, Krzyków, wieś z zamkiem Sidorów (*Sydorow*), wieś Zielona i Krzywe w województwie podolskim, w powiecie kamienieckim¹; dalej miasto Liczkowce (*Łyczkowce*) z wsiami Trybuchowce (*Tribuchowce*), Horodnica (*Chorodnica*), Dubkowce (Dupkowce), Rakówką (*Rakowy kąt*), Wojewodyńce (*Wojewodynie*), Rasztowce, nadto miasto z zamkiem Strusów (*Struszow*), wsiami Nastaszow, Łuka Krowinka to może Krowinka, ok. 4 km w linii prostej na wsch. od Strusów; Darachow, Ostrowczyk, Ruzdzwiany (*Rozdzwiany*), Warwaryńce (*Warwarynie*), Zamoyście alias Warwar, Nałuże za mostem, na koniec miasto Chorostkow (Chrostkow) ze wsiami Peremiłow, Karaszyńce (*Karaszyńie*), Wierzbowa, Chwiłow, Chowstkw Stary, Chłopówka (Chłopowka), pewne części we wsi Kluwińce (*Kluinice*) w województwie ruskim, w powiecie trembowelskim², wraz z folwarkami, prawem patronatu, wszystkimi przynależnościami i dochodami. Wszystkie te dobra Marcin Kalinowski daruje i zapisuje synowi wieczystie i nieodwołalnie, zezwala na urzędowe wwiazanie się do dóbr. Bierze na siebie wszelkie pretensje, zapisy, przeszkody, o które może być pozywany do urzędu i sądu grodzkiego kamienieckiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Olchowiec Napolny i Olchowiec Stary – niezłok, może ob. Vilchiwczyk, ok. 1 km na płn. od Husiatynia (Olchowiec Wielki w SGKP, VII, s. 449–450), albo Vilchivci 3 km na zach.; Kuzmieniec – może ob. Kuzmynczyk, 3 km na płn. od Husiatynia; Dupkowce niezłok., dalej wymienione drugi raz, w woj. ruskim; Iwachnowce (Iwachniwci) – 16 km drogą na wsch. od Husiatynia; Swierkowce – zapewne Swirskiwci, 17 km na wsch. od Husiatynia, Teremkowce (*Teremkiwci*) – 20 km na pld.–wsch. od Husiatynia, Jurkowce – 21 km na pld.–wsch. od Husiatynia; Czemerowce (Czermierowce) – 22 km na pld.–wsch. drogą; miasto Brzezanki – może chodzi o ob. Bereżankę, 26 km drogą na pld.–wsch. od Husiatyna; wieś Brzezanki, zob. poprz.; Kuchajowce, ob. Kuhajiwci, 26 km. drogą na pld.–wsch. od Husiatyna; Suchodół – 5 km na pld. od Husiatynia; Krzyków – może ob. Krukiv, 6 km drogą na pld. od Husiatynia; Sidorów, 15 km drogą na pld. – zach. od Husiatyna; Zielona – dwie wsie, zapewne chodzi o leżącą 12 km w linii prostej od Husiatynia, nad Zbruczem, albo 36 km drogą na płn.; Krzywe – 45 km drogą na płn. od Husiatynia. ² Łyczkowce – Liczkowce nad rz. Gniła i Tajna, ok. 10 km na płn. od Husiatyna (wg

SGKP, V, s. 213, wieś); Trybuchowce – ob. połączone z Liczkowcami; Horodnica – ok. 5 km na pñ.–zach. od m. Liczkowce; Dubkowce – nad rz. Gniłą, 6 km na pñd. od Towste (SGKP, II, s. 192); Rasztowce – 12 km na pñ. od Liczkowiec; miasto Strusów – 15 km drogą na pñd. –zach. od Trembowli; Nastaszów – 18 km drogą na pñ.–zach. od Strysowa; Łuka Krowinka – to zapewne ob. Krowinka, ok. 5 km w linii prostej na wsch. od Strusowa; Darachów – 9 km drogą na pñd.–zach. od Strusów; Ostrowczyk – ok. 7 km drogą na pñd. od Strusowa; Ruzdzwiany (Rozdzwiany) – 1 km na pñd. od Strusów; Warwaryńce – ok. 2 km na pñ.–zach. od Strusów; Zamoyście alias Warwar – to być może ob. Zazdrość, 8 km drogą na zach. od Strusów; Nałuże – 2 km na pñ. od Strusów; miasto Chorostków – 10 km na pñd.–zach. od wsi Kluwińce; Peremiów – 4 km na zach. od wsi Kluwińce; Karaszyńce – 6 km drogą na pñd.–zach. od wsi Kluwińce; Wierzbowa – może Wierzbowicz, 36 km drogą na pñd. od Strusów; Chłopówka – 5 km drogą na wsch. od m. Chorostków; Kluwińce (Kluinice) – ok. 7 km w linii prostej na pñ.–zach. od Liczkowiec; zob. SGKP, V, s. 213.

191/4973

k. 162 – 163

Warszawa, 23 maja 1646

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Samuel Kalinowski *de Husiatyn*, starosta braclawski i Urszula Brygida Kalinowska *de Thenczyn* (*Theczyn*) jego żona, w asystencji męża, którzy zeznali zawarcie pewnej umowy spisanej odręcznie, przez Marcina Kalinowskiego wojewodę czernihowskiego, starostę trembowelskiego w Warszawie w dniu dzisiejszym, która została podpisana i opieczetowana, umocniona wadium w wysokości 100 000 złotych, którą umowę potwierdzają w całości. W razie niedotrzymania, strona niezadowolona lub jej sukcesorzy może pozywać do sądu grodzkiego kamienieckiego na Podolu w pierwszym terminie zawitym o wadium i wypełnienie kontraktu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum ut supra.*

192/4974

k. 163 – 164

Warszawa, 23 maja 1646¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Samuel Kalinowski *de Husiatyn*, starosta braclawski, czernihowski, lityński, który zeznał, że małżonce swej, Urszuli Brygidzie Ossolińskiej *de Thenczyn* (*Theczyn*), córce Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego, zapisuje sumę 200 000 złotych polskich, jako dług, na swych wszystkich dobrach dziedzicznych i zastawnych, sumach pieniężnych, które powinien spłacić na 6 I (*pro festo Sanctorum Trium Regum*) 1649 i złożyć je przed aktami grodzkimi kamienieckimi podolskimi. Zobowiązanie obłożone jest wadium w wysokości 200 000 złotych polskich, w razie niewypłacenia w terminie i miejscu wskazanym, może być pozwany do wspomnianego sądu grodzkiego kamienieckiego w terminie zawitym o wypłatę wadium i wypełnienie zapisu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum ut supra.*

193/4975

k. 164 – 164v

Warszawa, 23 maja 1646¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Samuel Kalinowski *de Husiatyn*, starosta braclawski, czernihowski, lityński, który zeznał, że małżonce swej, Urszuli Brygidzie Ossolińskiej *de Thenczyn* (*Theczyn*), córce

Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego, zapisuje sumę 200 000 złotych, 100 000 złotych polskich tytułem posagu (*dotis*), drugie 100 000 złotych tytułem wiana (*dotalit̃y*), ponadto połowę swych dóbr dziedzicznych, zastawnych, ruchomych i nieruchomych, sum pieniężnych obecnie i w przyszłości posiadanych, zwyczajem innych opraw (*Reformationum*) w Królestwie.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum ut supra.*

194/4976

k. 164v – 165

Warszawa, 23 maja 1646¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Urszula Brygida Kalinowska *de Thenczyn* (*Theczyn*), córka Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego, żona Samuela Kalinowskiego starosty czernihowskiego, braławskiego i lityńskiego, w jego obecności, za jego asystencją i zgodą zeznała, że została całkowicie i zupełnie zaspokojona przez swego ojca [majątkowo] i wyrzeka się ostatecznie i całkowicie prawa do wszystkich dóbr ojczystych i macierzystych.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum ut supra.*

195/4977

k. 165v – 166

Warszawa, 23 maja 1646

Feria quarta post festa solennia Sacrorum Pentecostes proxima

Król stwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że Samuelowi Kalinowskiemu staroście czernihowskiemu, braławskiemu i lityńskiemu oraz jego spadkobiercom zapisuje na swych wszystkich dobrach sumę 50 000 złotych polskich, które spłaci w dniu 6 I (*pro festo Sanctorum Trium Regum*) 1647 przed aktami grodzkimi lwowskimi, co uczyni pod wadium 50 000 złotych w razie niespłacenia w terminie wspomnianej sumy. O którą może zostać w takim razie pozwany przed sąd grodzki lwowski w terminie zawitym i dopełnienie zobowiązania.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

196/4978

k. 166v – 167v

Warszawa, 6 czerwca 1646

Feria quarta intra octavas Festi Sacratissimi Corporis Christi

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Tomasz Leżeński *de Rupniow* sekretarz królewski, w imieniu Stanisława Leżeńskiego *de Leżenice* sekretarza królewskiego i pisarza aktowego kancelarii większej, do tego poproszony zastępca, nadto obecna żona Stanisława, Zuzanna Bystrzejowska, za zgodą małżonka, którzy zeznali, że za zgodą królewską, cedują pensję (*seu stationem*) 200 złotych polskich, po trzydzieści groszy za złotówkę licząc, od Żydów lwowskich, płaconą wieczyście na mocy dekretu Zygmunta III, na osobę Piotra Ożgi pisarza ziemskiego lwowskiego i jego żonie Helenie [Ostromeckiej] *de Ostromieck*.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

197/4979

k. 167v

Warszawa, 6 czerwca 1646¹

Z kancelarii wydano plenipotentię Tomasza Ujejskiego *de Rupniow* sekretarza królewskiego, na osoby czcigodnego Wojciecha (*Alberti*) Regimińskiego prepozyta golubskiego, sekretarza królewskiego i Piotra Ujejskiego *de Rupniow*, sekretarza królewskiego, swego stryja do wszelkich spraw, szczególnie do negocjacji z znakomitym Rumlerem.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Sub eodem actu.*

198/4980

k. 167v – 168v

Warszawa, 16 czerwca 1646

Sabbatho post festum Sanctorum Viti et Modesti Martyrum proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Stanisław Skarszewski podstoli sandomierski, dworzanin królewski, który zeznał, że Olszewskiemu¹ skarbnikowi wiskiemu i jego prawnym sukcesorom na wszystkich swych dobrach sumę 4000 złotych polskich, na mocy pewnego spisane go przez siebie zobowiązania w Krakowie 6 I (*in festo Sanctorum Trium Regum*) 1646, które zobowiązuje się spłacić na świętego Jana Chrzciciela (*pro festo Nativitatis Joannis Baptistae*) w roku następnym [24 VI] 1647 przed aktami grodzkimi krakowskimi, pod wadium 4000 złotych polskich. W razie niewypłacenia, on albo sukcesorzy mogą pozwać do grodu radomskiego w pierwszym terminie zawitym, o wypłacenie wadium i dotrzymanie zobowiązania.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ W dok. puste nujesce na imię.

199/4981

k. 168v – 169

Warszawa, 25 czerwca 1646

Feria secunda post festum Sancti Joannis Baptistae proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Adam Kazanowski *de Kazanow*, marszałek nadworny koronny, który zeznał, że kwituje Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego z sumy 20 000 złotych polskich, zapisanych i zeznanych jako dług w tejże kancelarii większej i uwalnia od wszelkich pretensji, wyłączając sumę 30 000 złotych, z zapisu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

200/4982

k. 169v – 170

Warszawa, 26 czerwca 1646

Feria quarta ante festum Sancti Petri et Pauli Apostolorum proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jan Nowodworski, który zeznał, że Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego skwitował w aktach grodzkich warszawskich 30 IX (*feria quarta in crastino festi Sancti Michaelis Archangeli*) 1643 z sumy 10 000 złotych polskich, a obecnie kwituje z 6000 złotych z sumy pryncypalnej 64 200 złotych, zapisanych w aktach kancelarii większej tytułem prostego długu (*modo simplicis debiti*), i z asekuracji

pewnego kontraktu. Uwalnia Ossolińskiego od sumy 6000 złotych, z kontraktu pozostaje do spłacenia 48 200 złotych.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

201/4983

k. 170 – 172v

Warszawa, 26 czerwca 1646

Feria quarta ante festum Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że czcigodnym Jackowi Baryczce (*Hiacintho Bariczka*) doktorowi i wikariuszowi generalnemu konwentów Księstwa Mazowieckiego i ojcu Janowi Grzmiełowiczowi (*Grzmiełowicz*) kanzodziejowi generalnemu i przeorowi, oraz innym ojcom i braciom oraz konwentowi przy kościele świętego Jacka, zakonu kaznodziejskiego [dominkanów] w Warszawie, zapisuje sumę 12 000 złotych polskich, na swych dobrach miasta Nowodwór (*Nowodwor*) ze wsiami Olszewnica, Suchocino (*Suchocin*), Krubin, Trzciana (*Trsciana*) z przynależnościami, nadto Łomny [Małe], Gołębki², do tych dóbr przynależnymi tytułem sumy odkupnej. Zapis obejmuje czynsz roczny 960² złotych i inne postanowienia. Ossoliński podkreśla, że do opisanych w konstytucjach 7% czynszu dodaje jeden i zobowiązuje swych sukcesorów do ich wypłaty. Co do czynszu w roku bieżącym, konwent kwituje kanclerza z wpłaty na świętego Jana Chrzciciela [24 VI] blisko przyszłego. Terminy wpłat czynszu będą następowały w ratach po 480 złotych na świętego Jana [24 VI] 1647 oraz na Trzech Króli [6 I] 1648 i tak samo w kolejnych ratach, na co mają być wystawiane kwity przez konwent przed aktami grodzkimi warszawskimi. W razie niewypłacenia raty, konwent może pozwać Ossolińskiego lub spadkobierców o wypłatę sumy pryncypalnej i czynszu w przyszłości (począwszy od roku 1649) pod takim samym wadium, i zajęcie dóbr, do sądu grodzkiego warszawskiego w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Gołębki, pow. błoński. ² W dok.: *per florenos Nonigentos et Sexaginta Polonicales*.

202/4984

k. 173

Warszawa, 27 czerwca 1646¹

Feria quarta ante festum Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Nowodworski *de Nowodwor*, sekretarz królewski, który zeznał, że jako opiekun swych dzieci, urodzonych z małżeństwa z Anną Łomieńską, kwituje Jerzego Ossolińskiego z prowizji za części dóbr dziedzicznych żony, we wsiach Łomny [Małe] i Gołębki położonych w ziemi i powiecie warszawskim². Suma wynosi 560 złotych z oryginalnej sumy zapisu 8 000 złotych, jako raty za rok 1646 i z wyprzedzeniem, za rok 1647. Kwitacja nie obejmuje sumy pryncypalnej 8 000 złotych.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra*. ² Zob. poprzedni dokument – Gołębki leżały w pow. błońskim.

203/4985

k. 173v – 174

Warszawa, 28 czerwca 1646

Feria quinta in vigilia Festi Sancorum Petri et Pauli Apostolorum proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Adam Kazanowski marszałek nadworny koronny, który zeznał, że kwituje Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego i jego sukcesorów z sumy 30 000 złotych polskich, kwotę pozostałą z sumy pryncypalnej 100 000 złotych zapisanych w aktach kancelarii koronnej na wszystkich swych dobrach, uwalnia od wszelkich pretensji i unieważnia zobowiązanie.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

204/4986

k. 174 – 175

Warszawa, 28 czerwca 1646¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Adam Kazanowski marszałek nadworny koronny, który zeznał, że księciu Michałowi Czartoryskiemu na Klewaniu, staroście krzemienieckiemu i jego żonie Rozynie Eckenberg (*Ekkemberk*) zapisuje na wszystkich dobrach sumę 20 000 złotych długu. Zobowiązuje się spłacić dług na świętego Jana Chrzciciela [24 VI] 1647, pod wadium 20 000 złotych kredytorom lub ich sukcesorom przed urzędem grodzkim warszawskim, o które w razie niewypłacenia będzie pozywany przed sąd grodzki warszawski w terminie zawitym o wypłatę wadium i dopełnieni zapisu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.*

205/4987

k. 175 – 176

Warszawa, 28 czerwca 1646¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz wielki koronny, który zeznał, że Maciejowi Błędostowskiemu (*Błędostowski*)² i jego sukcesorom ustępuje warendę dobra, to jest wieś Suchocino (*Suchocin*) w powiecie warszawskim ze wszystkimi pożytkami, poddanymi i przynależnościami. Rezerwuje sobie jednak młyn położony pod tą wsią Suchocino wraz z poddanym zwanym Lisz i dochody z tegoż młyna do świętego Jana Chrzciciela [24 VI] 1647. Przybyły do akt kancelarii Maciej Błędostowski zobowiązał się w imieniu swoim i swych sukcesorów, że zwróci wieś do wspomnianej daty, w stanie jakim zastał wykazany w podpisany przez siebie inwentarzu, pod wadium 80 złotych. W razie niedotrzymania będzie pozywany w terminie zawitym przed sąd grodzki warszawski o wadium oraz dotrzymanie kontraktu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.* ² Pisownia nazwiska – zob. Boniecki, I, s. 186.

206/4988

k. 176 – 176v

Warszawa, 28 czerwca 1646¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Maciej Błędowski, który zeznał, że potwierdza sporządzony w dniu dzisiejszym własnoręczny skrypt na rzecz Jana Nowodworskiego. Zobowiązuje się dotrzymać zapisy skryptu pod wadium 80 złotych, o co może być pozwany w pierwszym terminie zawitym do grodu warszawskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.*

207/4989

k. 177 – 177v

Warszawa, 28 czerwca 1646¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Anna Giza (*Gizanka*), córka niegdyś Aleksandra Gizy (*Gisz*), w asystencji i za zgodą Jakuba i Aleksandra Gizów, swych braci rodzonych, która zeznała, zawarcie w Warszawie pewnej intercyzy 13 VI 1647 (*feria quarta ante festum Sanctorum Viti et Modesti*) z małżonkami Wawrzyńcem (*Laurentium*) Roztworowskim i Anną Leśnowolską *de Leśnowola*. Strony podpisały i opeczutowały kontrakt, a teraz go potwierdzają w całości, pod wadium 14 000 złotych polskich w razie niedotrzymania. W razie niedotrzymania Gizanka może zostać pozwana w terminie zawityn do sądu grodzkiego warszawskiego o wypłacenie wadium i dotrzymanie kontraktu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.*

208/4990

k. 178 – 179

Kraków, 19 lipca 1646

Feria quinta ante festum Sanctae Mariae Magdalenae proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła Zuzanna Gostkowska (*Gotkowska*), wdowa po Janie Gostkowskim (*Gotkowskim*) pisarzu ziemskim sandomierskim, która zeznała, że swą kamienicę dziedziczną w mieście Krakowie na ulicy poselskiej, przy murze miejskim, daruje wieczyście zakonowi ojców karmelitanów bosych świętego Michała w Krakowie. Zastrzega tylko dla siebie dożywocie w tejże kamienicy. Uwalnia konwent od wszelkich pretensji do tejże kamienicy. Przejęcie jej zeznali ojcowie: brat Ignacy *a Jesu Maria* przeor tegoż konwentu krakowskiego i brat Ludwik *a Sancto Jozeph* w imieniu wspomnianego zakonu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

209/4991

k. 179 – 180

Kraków, 20 lipca 1646

Feria sexta ante festum Sanctae Mariae Magdalenae proxima

Król potwierdza, że na złożoną prośbę wysłał dla odebrania zeznania Macieja Cieleckiego swego sekretarza do Jakuba Maksymiliana Fredry *de Pleszowice*, referendarza koronnego i regenta kancelarii większej. Znajdował się on w domu ojców jezuitów na ulicy Grodzkiej, będąc chory na ciele, ale zdrowy na umyśle zeznał, iż mając na to konsens królewski, ceduje posiadane dożywotnio wsie Maćkowice i Maćkowska Wola w powiecie przemyskim na Andrzeja Stano podczaszego lwowskiego. Cesja obejmuje wszystkie prawa, przynależności i dochody i zezwala na natychmiastową urzędową intromisję do dóbr.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

210/4992

k. 180 – 181

Kraków, 20 lipca [1646]¹

Feria sexta ante festum Sanctae Mariae Magdalenae

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Władysław Dominik [Zasławski–Ostrogski] *in Ostrog et Zasław* wojewoda sandomierski, starosta łucki, który zeznał, że przez mediację Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego i Mikołaja Ostroroga cześnika koronnego, Jerzego Lubomirskiego *in Wiśnicz* starosty generalnego krakowskiego jako jedna strona z Krzysztofem Baldwinem Ossolińskim *de Theczyn*, starostą stobnickim i ropczyckim jako drugą stroną zawarł pewną intercyzę w Krakowie 19 VII 1646 roku. Dokument został podpisany przez wspomnianych. Wojewoda sandomierski potwierdza intercyzę w imieniu swoim i sukcesorów i obwarowuje wadium w wysokości 25 000 złotych polskich. W razie niedotrzymania intercyzy zeznający i jego sukcesorzy mogą zostać pozwani do sądu grodzkiego nowokorczyńskiego w pierwszym terminie zawitym o wypłatę wadium i dotrzymanie kontraktu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Anno ut supra.*

211/4993

k. 181v – 183

Warszawa, 20 października 1646

Sabbatho post festum Sancti Lucae Evangelistae proximo

Król poświadcza, że w dniu dzisiejszym wysłał na prośbę chorego Kaspra Poniatowskiego burgrabiego krakowskiego i dworzanina (*Camerae Nostrae Familiaris*) przebywającego w domu sławetnego Miechownika mieszczanina warszawskiego na ulicy świętego Jana, sekretarza Macieja Cieleckiego dla odebrania zeznania. Poniatowski zeznał, że na rzecz Jana Grzybowskiego starosty warszawskiego i dworzanina królewskiego oraz jego sukcesorów, ceduje swe dobra dziedziczne i zastawne, ruchome i nieruchome, wszystkie posiadane części w dobrach wsi Gniewiewice w województwie rawskim, powiecie sochaczewskim. Cesja obejmuje wszystkie przynależności, dochody, prawa. Zobowiązuje się bronić Grzybowskiego przed wszelkimi roszczeniami prawnymi, w razie niedotrzymania on i jego sukcesorzy będą pozywani do grodu sochaczewskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

212/4994

k. 183 – 183v

Warszawa, 20 października 1646¹

W kancelarii Stanisław Skarszewski podstoli sandomierski, regent kancelarii większej zeznał plenipotencję na osobę Macieja Juszowskiego², z prawem wyznaczania zastępców³.

j. łac.

¹ *Sub eodem actu.* ² Lekcja niepewna, możliwa także *Tuszowski*. ³ Dokument w formie regestu.

213/4995

k. 183v – 184

Warszawa, 23 października 1646¹

Feria tertia ante festum Sanctorum Simonis et Judae Apostolorum proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że ustanawia plenipotentem Wojciecha (*Albertum*) Regimińskiego proboszcza gołąbskiego, sekretarza królewskiego; Wojciecha (*Albertum*) Korzeniewskiego pisarza grodzkiego stężyckiego, Pawła

Rościewskiego, Andrzeja Mniszka którym daje na okres trzech lat pełną moc do prowadzenia wszelkich spraw sądowych, czy osobno, czy wspólnie przed sądami i urzędami Królestwa, z prawem wyznaczania zastępców.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

214/4996

k. 184 – 185v

Warszawa, 3 listopada 1646

Feria tertia post festum Omnium Sanctorum proxima

Król zezwolił Eleazarowi Dominikowi Rozen na wniesienie do akt kancelarii większej atestacji wyjętą z metryki kościoła kolegiackiego świętej Anny 21 X 1646, podpisanej przez wikariusza tegoż kościoła, czcigodnego Andrzeja Kempczyńskiego i opieczetowaną i zaaprobował poniższy dokument.

Dokument stwierdza, że dnia 17 XII 1631 zgodnie z rytym rzymskokatolickim ochrzczony przez czcigodnego Wojciecha (*Albertum*) Serebryskiego (*Szerebryski*) kanonika krakowskiego został Eleazar Dominik Rozen, syn małżonków Elezara Rozena i Elżbiety. Rodzicami chrzestnymi byli Władysław Dominik książę na Zasławiu, [Zasławski–] Ostrogski i Agnieszka Zbijowska.

Po przyjęciu do akt kancelarii powyższego dokumentu, Rozen zeznał, że choć niepełnoletni, rozumiejąc, co dla niego dobre, wybiera na swego opiekuna Andrzeja Skarbka, dając mu pełną moc przez 5 lat zarządzania dobrami i opieki nad sobą. Po zakończeniu opieki tutor złoży rozliczenie.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

215/4997

k. 185v – 186

Warszawa, 7 grudnia 1646

Feria sexta in Vigilia Conceptionis Beatissimae Mariae Virginis proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Aleksander Michał Lubomirski koniuszy koronny i hrabia na Wiśniczu, starosta sandomierski, zatorski, niepołomicki, który zeznał, że Krzysztofowi Lanckorońskiemu (*Landzkorunski*) staroście szydlowieckiemu i jego sukcesorom zapisuje na wszystkich swych dobrach dług 4000 złotych polskich. Zobowiązuje się wypłacić dług na świętą Pryskę (*pro festo sanctae Prische Virginis et Martyris*) [18 I] 1648 przed aktami grodzkimi sandomierskimi. Zobowiązanie obwarowuje wadium w wysokości 4000 złotych, które w razie niewypłacenia długu, zostanie pozwany w terminie zawitym przez Lanckorońskiego lub jego sukcesorów do sądu grodzkiego sandomierskiego o wypłatę wadium i dotrzymanie zobowiązania.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

216/4998

k. 186 – 187v

Warszawa, 7 grudnia 1646

Feria sexta in Vigilia Conceptionis Beatissimae Mariae Virginis proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Aleksander Michał Lubomirski koniuszy koronny i hrabia na Wiśniczu, starosta sandomierski, zatorski, niepołomicki, jako jedna strona, jako druga Aleksander Koniecpolski chorąży koronny, starosta perejasławski i korsuński, którzy zeznali, że w dniu dzisiejszym w Warszawie zawarli ze sobą pewną intercyzę, którą

opieczętowali i podpisali w imieniu swoim i spadkobierców, pod wadium 68 000 złotych, którą to w całości potwierdzają. W razie niedotrzymania mogą skarżyć drugą stronę przed dowolnym sądem Królestwa, w pierwszym terminie zawitym o wypłatę wadium i dotrzymanie umowy.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

217/4999

k. 187 – 188v

Warszawa, 7 grudnia 1646

Feria sexta in Vigilia Conceptionis Beatissimae Mariae Virginis proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał ustanowienie do wszystkich swych spraw sądowych i pretensji pod swoim adresem ustanawia plenipotentami Krzysztofa Krzemowskiego, Stanisława Mietelskiego, Piotra Skrzynieckiego, z prawem wyznaczania zastępców.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

218/5000

k. 188 v – 190

Warszawa, 18 grudnia 1646

Feria tertia post festum Sanctae Luciae Virginis et Martyris proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Helena Drucka Sokolińska, niegdyś małżonka Piotra Trubeckiego, a obecnie Krzysztofa Wołodkiewicza (*Wołotkiewicza*) pisarza ziemskiego mińskiego, w jego obecności i za jego zgodą, w obecności Jana Druckiego Sokolińskiego marszałka orszańskiego jako tutora swego i Jerzego Trubeckiego, syna Druckiej. Drucka zeznała w imieniu swoim i syna, że mając konsens królewski, ustępują z prawa lennego na wieś Znob (*Znoby*) w województwie czernihowskim, w powiecie nowogrodzkim siewierskim na osobę Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego i jego potomków. Lenno obejmuje wszystkie przynależności i dochody. Zezwała na intromisję przez woźnego generała województwa. Drucka zobowiązuje się, że jej syn Jerzy Trubecki po osiągnięciu pełnoletności aprobeje cesję w aktach publicznych, co obwarowuje wadium 1000, o które może być pozywana do dowolnego sądu, o wypłatę wadium i dopełnienie cesji.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. pol.

219/5001

k. 190 v – 192¹

Warszawa, 29 grudnia 1646

Sabbatho post festa solennia Nativitatis Christi Domini

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Aleksander Michał Lubomirski hrabia na Wiśniczu, koniuszy koronny, starosta zatorski i niepołomicki, który zeznał, że mając na to zgodę królewską, ceduje starostwo płoskirowskie, wraz ze wszystkimi wsiami, prawami i przynależnościami, na osobę Aleksandra Koniecpolskiego chorążego koronnego, starostę perejasławskiego, korsuńskiego oraz jego żonę, Joannę [Barbarę] de Zamoście [Zamoyską]. Zezwala na natychmiastową intromisję urzędową.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Brak numeru karty 191.

220/5002

k. 192 v – 193

Warszawa, 29 grudnia 1646

Sabbatho post festa solennia Nativitatis Christi Domini

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej koronnej przybył osobiście Stanisław Skarszewski podstoli sandomierski, regent kancelarii większej, który zeznał, że Andrzejowi Maksymilianowi Fredrze i jego sukcesorom zapisuje na wszystkich swych dobrach dług 200 000 (*mille ducentorum*) złotych polskich. Zobowiązuje się spłacić dług 2 VI 1647 przed aktami grodzkimi warszawskimi, pod wadium 200 000 (*Mille Ducentorum*) złotych polskich. W razie niewypłacenia długu będzie pozwany w pierwszym terminie zawitym o wadium i wypłacenie zasadniczego długu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

[pozostawiono puste ok. ¼ karty 193, 193v, 194, 194v, nie skasowano ich]

[na k. 195 informacja o rozpoczęciu wpisów w roku **1647**]

[karta 195v pusta, nie skasowana]

221/5003

k. 196 – 197

Warszawa, 5 stycznia 1647

Sabbatho post festum Circumcisionis Christi Domini

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy *de Theczyn* Ossoliński kanclerz koronny, starosta lubomelski, adzelski, rycki, dorpacki jako jedna strona, jako druga Jakub Podoski starosta ciechanowski wraz z Heleną [Podoską] *de Chodorostaw*, swą żoną, którzy zeznali, że w dniu dzisiejszym zawarli w Warszawie kontrakt, który potwierdzają w całości. Umocniony został wadium 32 000 złotych polskich, o które strona niezadowolona, albo jej sukcesorzy mogą eskarżyć drugą lub jej sukcesorów do sądu grodzkiego bełskiego, już pierwszy termin ma być zawity.

Relacja Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego

j. lac.

222/5004

k. 197 – 198

Warszawa, 5 stycznia 1647

Sabbatho post festum Circumcisionis Christi Domini

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście czcigodny Tomasz Ujejski, sekretarz królewski, który zeznał, że sporządził w dniu dzisiejszym w Warszawie własnoręcznie pewien skrypt na rzecz Jakuba Podoskiego *a Podosie*, starosty ciechanowskiego i Heleny *de Chodorostaw* Żorawińskiej, jego małżonki, który w całości potwierdza. Skrypt został umocniony wadium 3000 złotych polskich, o które małżonkowie albo ich potomkowie w razie niedotrzymania mogą pozwać go, albo jego spadkobierców, do sądu grodzkiego warszawskiego, w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

223/5005

k. 198 – 199v

Warszawa, 5 stycznia 1647

Sabbatho post festum Circumcisionis Christi Domini

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Jakub Podoski starosta ciechanowski i jego żona Helena Żorawińska *de Chodorostaw*, w asystencji i za zgodą małżonka, którzy zeznali, że Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego uwalniają od sumy 40 000 złotych polskich, zapisanych oryginalnie Helenie *de Brodek Żorawińskiej* w Warszawie 11 VII (*feria tertia ante festum Sanctae Margarethae Virginis*) 1645 w aktach niniejszej kancelarii pod wadium 150 000 złotych polskich. Suma została już wypłacona, mianowicie połowa z 40 000, to jest 20 000 złotych polskich, potwierdza w imieniu swoim i Krzysztofa Petrykowskiego (*Cessionarium*), na którego przeniesiona została wierzytelność Heleny *de Brodek*, obecnie żony Hieronima *de Rytwiany Zborowskiego*, poprzednio zaś zmarłego Krzysztofa Żorawińskiego, zgodnie z dekretem Sądu Trybunańskiego w Lublinie. Uwalnia Ossolińskiego od zapisu i wszelkich pretensji. Pozostała kwota, 40 000 złotych, zapisana pod wadium w tejże wysokości zostanie wypłacona, a w razie niedotrzymania zapisu będą o nią skarżyć w sądzie grodzkim bełskim z pierwszym terminem zawitym o wypłatę wadium i dopełnienie zapisu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

224/5006

k. 200 – 201

Warszawa, 5 stycznia 1647¹

Sabbatho post festum Circumcisionis Christi Domini

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Jakub Podoski starosta ciechanowski i jego żona Helena Żorawińska *de Chodorostaw*, w asystencji i za zgodą małżonka, którzy zeznali, że Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego kwitują z sumy 15 000 złotych polskich, które na mocy pewnej intercyzy spisanej w Warszawie 11 VII (*feria tertia ante festum Sanctae Margarethae Virginis*) 1645 i wniesionej do akt kancelarii koronnej, umocnionej wadium 150 000 (*centum quinquaginta Millium*) złotych polskich, podpisanego przez wspomnianego kanclerza Ossolińskiego, Marka Leszczykowskiego obecnie już zmarłego. Leszczykowski już uwolniony został od zobowiązania, a obecnie Ossoliński od sumy 15 000 złotych. Co do pozostałej części, przysądzonej i obwarowanej także wadium 15 000 złotych, w razie niedotrzymania, pozew będzie składany do sądu grodzkiego bełskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

225/5007

k. 201v

Warszawa, 10 stycznia 1647

Feria quinta post festum Sanctorum Trium Regum

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał ustanowienie plenipotentami Mikołaja Słaboszewskiego, Andrzeja Świnoleskiego, Szczęsnego (*Felicem*) Sieniawskiego, Gabriela Prażmowskiego, Franciszka Ciszewskiego wspólnie lub osobno do spraw sądowych i innych prawnych, przed wszystkimi sądami, czy to Trybunałem Lubelskim, sądem ziemskim i grodzkim warszawskim, z prawem wyznaczania zastępców.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

226/5008

k. 202 – 202v

Warszawa, 26 stycznia 1647¹

Sabbatho post festum Conversionis Sancti Pauli proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Bonawentura Konstanty *a Belzecz* Bełzecki dworzanin królewski, który zeznał, że do swych wszystkich spraw sądowych i prawnych wyznacza plenipotentami Teodora *a Belzecz* Bełzeckiego swego brata rodzonego, Stanisława Kurdwanowskiego, z prawem wyznaczania zastępców. Upoważnienia ich do występowania czy to razem, czy to osobno, szczególnie zaś do sprawy dóbr, miasta i wsi Delatyn (*Delatin*), Łojowa (*Łoiowa*), Lutowa, Popowka, Szewelówka (*Szewelowka*), Michudra, Zarzecze, Dora, Łuh (*Łuch*)², wraz ze wszystkimi przynależnościami i dochodami.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Anno ut supra*. ² W ziemi halickiej: Delatyn, ok. 56 km (drogą) na płd. od Stanisławowa, nad Prutem, u ujścia potoku Lubiźnia; nie zlokalizowano: Lutówki, Michudry, Popówki, zob. SGK, I, s. 950.

227/5009

k. 203 – 204

Warszawa, 26 stycznia 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej koronnej przybyli Stanisław *de Lezenice* Leżeński sekretarz królewski i pisarz aktowy kancelarii większej upoważniony jednorazowo przez Marcina *de Lezenice* Leżeńskiego, nadto Zuzanna Bystrzejowska żona wspomnianego Stanisława Leżeńskiego, za jego zgodą i w jego asystencji; wszyscy oni jako jedna strona; Jan Bystrzejowski jako druga strona. Zeznali oni zawarcie w Warszawie 16 I 1647 pewnej umowy, którą podpisali i umocnili wadium w wysokości 800 złotych, i obecnie potwierdzają. W razie niedotrzymania, pozew w terminie zawitym zostanie złożony w dowolnym sądzie Królestwa.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra*.

228/5010

k. 204 – 204 v

Warszawa, 1 luty 1647¹

Feria sexta in Vigilia Festi Purificationis Beatissimae Virginis Mariae

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jan Suchodolski skarbnik podlaski, który dobrowolnie zeznał, że ze względu na podeszły wiek i niemożność wypełnienia funkcji publicznych składa urząd skarbnika podlaskiego².

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ W dokumencie data 1646 (MDCXLVI), ale data dzienna i dzień tygodnia (oraz kolejność wpisów) odnoszą się do roku 1647. ² U VIII nr 1317–1318 podają mylnie, że na tych sktonach MK 190 znajduje się nominacja następcy w dniu 4 lutego.

229/5011

k. 204 v – 206

Warszawa, 8 luty 1647

Feria sexta post festum Sanctae Dorotheae Virginis et Martyris proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Stanisław Janowski (*Janowski*), syn zmarłego Mikołaja [Janowskiego] skarbnika warszawskiego, pan i dziedzic na Czubinie. Zeznał on, że Adamowi Janowskiemu, swemu bratu rodzonemu i jego spadkobiercom daruje swe dobra dziedziczne ojczyste i macierzyste, ruchomości i posiadane części wsi Czubin, Kotowice, Borowka, Milecin w ziemi warszawskiej, w powiecie błońskim¹. Zezwala natychmiast na urzędową intromisję do dóbr; będzie go bronił przed wszelkimi pretensjami, o które może być pozywany do grodu warszawskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Czubin – ob. Czubino; Milecin – Milęcino; Borowka, niezidentyf., może Borówki, ok. 30 km na płd-wsch. od Czubina? *Atlas Historyczny*.

230/5012

k. 206 – 208

Warszawa, 14 luty 1647

Feria quinta ipso festo Sancti Valentini Martýris

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Władysław Zaliwski miecznik liwski, dziedzic wsi Romany w powiecie radziłowskim, syn Stanisława Zaliwskiego podsędka liwskiego, który zeznał, że Janowi Walbachowi podwojewodzie warszawskiemu i jego sukcesorom, daje i daruje swe dobra dziedziczne, wieś Romany w ziemi wiskiej w powiecie radziłowskim. Zeznał złożenie dwóch zapisów, jednego przez Macieja [Zaliwskiego] w aktach grodzkich warszawskich, drugiego w aktach grodzkich wiskich przez Adriana Zaliwskiego, swych braci stryjecznych (*fratres petruales*), którzy w roku minionym darowali i scedowali wieczyście swe wszelkie prawa, jako to bliższości, patronatu w kościele parafialnym we wsi Romany. Władysław Zaliwski zezwala na urzędową intromisję do dóbr w imieniu swoim i małżonki, Doroty Wyszkwowskiej. Zobowiązuje się bronić Walbacha przed wszelkimi pretensjami i stratami, i w razie niedotrzymania zostanie pozwany w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

231/5013

k. 208 – 209

Warszawa, 14 luty 1647

Feria quinta ipso festo Sancti Valentini Martýris proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Hieronim Radziejowski krajczy królowej, starosta łomżyński i kamionacki, który zeznał, że zapisuje Wojciechowi (*Alberto*) Pogorzelskiemu staroście nurskiemu i jego spadkobiercom na wszystkich dobrach sumę 20 000 złotych polskich, które zobowiązuje się spłacić na najbliższe święto Jana Chrzciciela (24 VI) przed aktami grodzkimi warszawskimi. Wadium wynosi 20 000 złotych i w razie niespłacenia zostanie pozwany przed sąd grodzki warszawski w pierwszym terminie zawitym o wypłatę wadium i sumy zapisu¹.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Zob. dok. 240.

232/5014

k. 209 – 210

Warszawa, 14 luty [1647]¹

Feria quinta ipso festo Sancti Valentini Martÿris

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jan Bębnowski podkomorzy dorpacki, który zeznał, że Hieronimowi Radziejowskiemu krajczemu królowej, staroście łomżyńskiemu i kamionackiemu i jego spadkobiercom zapisuje sumę długu na wszystkich swych dobrach. Suma wynosi 20 000 złotych polskich, które zobowiązuje się spłacić na najbliższe święto Jana Chrzciciela (24 VI) przed aktami grodzkimi warszawskimi, pod wadium 20 000 złotych i w razie niespłacenia zostanie pozwany przed sąd grodzki warszawski w pierwszym terminie zawitym, o wypłatę wadium i sumy zapisu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Anno ut supra.*

233/5015

k. 210

Warszawa, 14 luty [1647]¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Marcin Stanisław Czaplicki cześnik inowrocławski, który zeznał, że dobrowolnie składa urząd cześnika².

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.* ² Zob. U VI/2 nr 579.

234/5016

k. 210 v

Warszawa, 26 luty 1647

Feria secunda post festum Sancti Matthiae Apostoli proxima

Aleksander Michał Lubomirski hrabia na Wiśniczu, koniuszy koronny, starosta sandomierski zeznał ustanowienie plenipotentami do sporów prawnych Mikołaja Borkowskiego i Andrzeja Zdżarskiego¹.

j. lac.

¹ Dokument w formie regestu.

235/5017

k. 210 v

Warszawa, 26 luty 1647

Jerzy Ossoliński kanclerz koronny zeznał ustanowienie plenipotentami do sporów prawnych Jakuba Boguskiego, Walentego Włockiego, Franciszka Wojakowskiego, Wojciecha (*Alberti*) Abrahamowskiego².

j. lac.

¹ *Sub eodem actu.* ² Dokument w formie regestu.

236/5018

k. 210 v – 211v

Warszawa, 9 czerwca 1647

Sabbatho ante Dominicam Quinquagesimae proximo

Król potwierdza, że na prośbę Franciszka de Rubeis swego medyka, wysłał sekretarza Macieja Cieleckiego do domu drewnianego z łukami murowanymi, sławetnego Jana Biszhof¹, muzyka królewskiego, położonego na Krakowskim Przedmieściu, dla odebrania zeznania. Rubeis będąc chory, ale zdrów na umyśle, mając zezwolenie królewskie, udzielone w Krakowie 17 VII 1646, na Jana Szymanowskiego i jego żonę Urszulę *de Rubeis* ceduje pensję 1000 złotych polskich, z sumy 2000 złotych, wpływających corocznie do prywatnej szkatuły

królewskiej na Boże Narodzenie (*ad festum Nativitatis Domini*) płacone są przez magistrat Gdańska.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Słowo poprawiano, możliwa też lekcja *Bischoff*.

237/5019

k. 211v – 212v

Warszawa, 15 czerwca 1647¹

Feria secunda post Dominicam Quinquagesimae proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że Wojciechowi (*Alberto*) Sucharzewskiemu, synowi zmarłego Jerzego [Sucharzewskiego] i jego sukcesorom zapisuje na wsi Olszewnica w powiecie warszawskim sumę 12 000 złotych, wszelkie prawa i przynależności. Zobowiązuje się na przyszłego świętego Jana Chrzciciela [24 VI] spłacić sumę, a w razie, gdyby do tego nie doszło, na okres 3 lat, po których ma nastąpić spłata; w jej braku okres dzierżenia będzie przedłużany na kolejne trzylecia, aż do wypłaty długu; dobra zostaną zwrócone zgodnie z sporządzonym inwentarzem, z zasiewami. W związku z tym zezwala na intromisję do dóbr, uwalnia Sucharzewskiego od wszelkich pretensji, a wieś od wcześniejszych zapisów, pod wadium 12 000 złotych, o które może być skarżony do grodu warszawskiego w pierwszym terminie zawitym¹.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Data wątpliwa, gdyż dług zostałby spłacony przed zaciągnięciem. Zob. dok. 238, 266; z dok. 267 wynika, że winno być 5 III 1647.

238/5020

k. 213 – 213v

Warszawa, 16 czerwca [1647]¹

Feria tertia post Dominicam Quinquagesimae proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, jako jedna strona, jako druga Wojciech (*Albertus*) Sucharzewski, syn zmarłego Jerzego [Sucharzewskiego], którzy zeznali zawarcie w dniu dzisiejszym w Warszawie pewnego kontraktu, który podpisali i opieczętowali, potwierdzają go i ustanawiają wadium 12 000 złotych. W razie niedotrzymania, jedna strona pozwie drugą do grodu warszawskiego w pierwszym terminie zawitym o wypłatę wadium i dotrzymanie umowy.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Anno ut supra*, data wątpliwa, zob. dok. 237, 266, 267.

239/5021

k. 213 – 213v

Warszawa, 16 czerwca 1647¹

Z kancelarii wydano plenipotencję Stanisława Jurkowskiego pisarza kancelarii na osobę Franciszka Lubowieckiego stolnika ciechanowskiego i sekretarza królewskiego, w szczególności do sprawy młyna we wsi Kamionka², kontraktu i ugody.

j. lac.

¹ *Sub eodem actu.* ² Nie zidentyfikowano (może woj. maz., pow. garwoliński, star. latowickie ?).

240/5022

k. 214

Warszawa, 10 marca 1647

Sabbatho ante Dominicam Invocavit Quadragesimalem proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej orzybył osobiście Wojciech Pogorzelski starosta nurski, który zeznał, że kwituje Hieronima Radziejowskiego starostę łomżyńskiego z sumy 20 000 złotych polskich, zapisanych tytułem długu w aktach kancelarii większej. Kwota z terminem zapadalności na świętego Jana Chrzciciela [24 VI] została spłacona przed czasem.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Zob. dok. 231.

241/5023

k. 214v

Warszawa, 10 marca 1647¹

Sabbatho ante Dominicam Invocavit Quadragesimalem proximo

Z kancelarii wydano plenipotencję czcigodnego Wojciecha (*Albertum*) Regomińskiego² prepozyta golubskiego dla Jakuba Porczyńskiego i Jana Politańskiego w sprawie podjęcia sumy 766 złotych [od?] Walentego Turoboyskiego kustosa chełmińskiego³.

j. lac.

¹ *Sub eodem actu.* ² Lekcja niepewna, napisano najpierw *Regiminski*, potem „i” przerobiono na „o”. ³ Dokument w formie regestu.

242/5024

k. 214v – 215

Warszawa, 10 marca 1647¹

Feria secunda post Dominicam Misericordiae proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście czcigodny Bartłomiej Duczyński kanonik poznański, który zeznał, że kwituje Stefana Duczyńskiego, syna Jana [Duczyńskiego] sędziego zakroczymskiego i starosty janowskiego, z sumy 900 złotych. Suma ta została mu zapisana w aktach grodzkich ciechanowskich na dobrach Duczymino Stare (*antiqua*), Duczymino – Nowa Wieś (*Nowa Wieś Duczymin*), Wasiły¹, Weracka, Bobrowko, następnie umocniona zapisem (*inscriptione roboratoria*) dnia 18 VIII (*sabbatho post festum Assumption. Beatissimae Mariae Virginis*) 1646 roku; kanonik obecnie kasuje te zapisy.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Trzy pierwsze miejscowości, w tym Wasiły–Zygny leżą w pow. przasnyskim; *Atlas Historyczny*.

243/5025

k. 215 – 216 v

Warszawa, 17 maja 1647

Feria sexta post Dominicam Jubilate proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Stefan Duczyński (*Duciminski*), syn Jana Duczyńskiego (*Duciminski*) sędziego zakroczymskiego, który zeznał, że daruje wieczyście swemu stryjowi (*Patruo*) Stanisławowi Duczyńskiemu staroście ostrołęckiemu i jego spadkobiercom wszystkie swe dobra dziedziczne ojczyste i macierzyste oraz zastawne, mianowicie dobra Duczymino Stare (*Ducimin antiqua*) i Duczymino – Nowa Wieś (*Nowa Wiesz Ducimin*), Wasiły (*Wasiły*), Weracka, Bobrowko w województwie mazowieckim, w ziemi i powiecie ciechanowskim¹. Darowizna obejmuje wszystkie przynależności, dochody, prawa, w tym patronatu

kościelnego we wsi Duczymino Stare. Zezwala na natychmiastową intromisję do dóbr.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Zob. poprzedni dokument; przynajmniej trzy pierwsze miejscowości leżały w pow. przasnyskim.

244/5026

k. 216 v – 217

Warszawa, 17 maja 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Marcin Pękośławski, który zeznał, że rezygnuje z akcji prawnej przeciwko Piotrowi Grodzickiemu w sprawie 300 złotych polskich zeznanych i zapisanych przez tegoż jako prosty dług w księgach grodzkich drohiczyńskich, sprawy wniesionej do urzędu grodzkiego brańskiego, z powodu wypłacenia mu wspomnianego długu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

245/5027

k. 217 – 217 v

Warszawa, 17 maja 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Stefan Duczyński syn Jana [Duczyńskiego] sędziego zakroczymskiego, który zeznał, że czcigodnego Bartłomieja Duczyńskiego kanonika poznańskiego, swego stryja i jego prawnych spadkobierców kwituje z sumy 320 złotych polskich, która na mocy pewnego kontraktu wpisanego do ksiąg [grodzkich] w Ciechanowie 18 VIII (*sabbatho post festum Assumptionis Glorissimae Virginis Mariae*) 1646 wspólnie została zeznana. Suma została spłacona, w związku z czym kwituje stryja i kasuje wspomniany kontrakt.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.*

246/5028

k. 217 v – 218

Warszawa, 17 maja 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście czcigodny Bartłomiej Duczyński kanonik poznański. Zeznał on zawarcie przez siebie pewnego kontraktu z Heleną Borukowską, pozostałą [wdowę?] po Janie Duczyńskim sędzim zakroczymskim i starostą janowskim, oraz Jakubem i Stefanem Duczyńskimi, synami wspomnianego sędziego, w Ciechanowie, 18 VIII (*sabbatho post festum Assumptionis Beatissimae Mariae Virginis*) 1646, wpisanego do akt grodzkich ciechanowskich. Kanonik wspomniany kontrakt potwierdza i ceduje go i przenosi na swego brata rodzonego, Stanisława Duczyńskiego starostę ostrołęckiego, wraz ze wszystkimi warunkami, dobrami ruchomymi i nieruchomymi, sumami.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.*

247/5029

k. 218 – 218 v

Warszawa, 17 maja 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście przybył Stanisław Duczymiński i jego syn Wojciech (*Albertus*) Duczymiński, którzy zeznali, że kwitują czcigodnego Bartłomieja Duczymińskiego kanonika poznańskiego, swego brata i stryja z sumy 400 złotych polskich, zapisanych w intercyzie 18 VIII (*sabbatho post festum Assumptionis Glorissimae Virginis Mariae*) 1646 w Ciechanowie, wpisanej do akt grodzkich ciechanowskich, który to zapis obecnie kasują.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum ut supra.*

248/5030

k. 218 v – 220

Warszawa, 17 maja 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście czcigodny Bartłomiej Duczymiński kanonik poznański, który zeznał, że swemu bratu rodzonemu Stanisławowi Duczymińskiemu staroście ostrołęckiemu i jego prawnym spadkobiercom daruje wieczyście ruchome i nieruchome części posiadane we wsiach Duczymino Stare (*Ducimin antiqua*) i Duczymino – Nowa Wieś (*Nowa Wiesz Ducimin*), Wasiłły (*Wasiłŷy*), Weracka, Bobrowko w województwie mazowieckim, w ziemi i powiecie ciechanowskim². Części te nabył od swych bratanków Jakuba i Jana Duczymińskich, co zeznано w aktach grodzkich ciechanowskich. Rezygnuje ze wszystkich praw do wspomnianych części i zezwala na urzędową instromisję do dóbr i zapewnia obronę przed wszelkimi pretensjami prawnymi. W razie szkód i strat starosty i jego spadkobierców zostanie pozwany do dowolnego sądu Królestwa w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum ut supra.* ² Zob. przypisy do regestów 242 i 243.

249/5031

k. 220v – 222

Warszawa, 20 maja 1647

Feria secunda post Dominicam Cantate proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyli osobiście Remigian i Wojciech (*Albertus*) Magnuszewscy, synowie Aleksandra Magnuszewskiego i zmarłej Agnieszki Oczosalskiej, którzy wystąpili w imieniu swoim i ojca, na co przedstawili atestację z akt probostwa w Jasieńcu, podpisaną przez proboszcza, czcigodnego Adama Żelechyńskiego, zaświadczałą o ich pełnoletniości. Zeznali oni, że swe części dziedziczne macierzyste, wspólnie dziedziczone we wsiach Warpęs (*Warpessy*), Gniewiewice i Jasieniec (*Jasiona*)¹, w ziemi czerskiej, w powiecie grodeckim powierzają Jakubowi Bonieckiemu, synowi zmarłego Stanisława Bonieckiego. Będzie posiadał [zastawem] wspomniane części wsi ze wszystkimi przynależnościami, dochodami przez 7 lat, do święta Narodzenia Jana Chrzciciela (24 VI) do roku 1654, a wrazie niewykupienia dóbr za sumę 8 000 złotych polskich, posiadanie tych dóbr będzie przedłużane co roku o rok. Zezwalają na urzędową intromisję do dóbr, zobowiązują się bronić Bonieckiego od wszelkich pretensji prawnych z tytułu obligacji na wspomnianych dobrach, pod wadium 8000 złotych, o które Boniecki może ich skarżyć do grodu czerskiego w pierwszym terminie zawitym, oraz o dotrzymanie obligu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Chodzi o wieś: Jasiona–Warpęs i Jasieniec; *Atlas Historyczny*.

250/5032

k. 222 – 223v

Warszawa, 22 maja [1647]¹

Feria quarta post Dominicam Cantate proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Andrzej Sufczyński, syn zmarłego Wojciecha (*Alberti*), który zeznał, że Marcjanowi Dłużewskiemu i jego sukcesorom daruje wieczyście wszelkie swe dobra dziedziczne ojcyste i macierzyste, a także po zmarłym stryju, Krzysztofie Sufczyńskim, znajdujące się we wsiach Suffczyno (*Szufczyn*), Wola Sufczyńska (*Wolia Sufczyńska*), Gadka (*Gatki*) Głupianka (*Głupionka*)² w województwie mazowieckim w ziemi czerskiej, a w powiecie garwolińskim, wraz ze wszystkimi przynależnościami, dochodami, prawami. Zezwala na natychmiastową urzędową intromisję do dóbr i zobowiązuje się bronić donatariusza przed wszelkimi pretensjami i szkodami, o które może go skarżyć do grodu czerskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Anno ut supra*. ² Głupianka to inaczej Wola Głupia, zob. *Atlas Historyczny*.

251/5033

k. 223 v – 225

Warszawa, 25 maja 1647

Sabbatho ante Dominicam Rogationum proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyli Jeremi Michał Korybut książę na Wiśniowcu i Łubniach Wiśniowiecki, wojewoda ruski jako jedna strona, jako druga Aleksander Koniecpolski koniuszy koronny, starosta perejasławski i korsuński, którzy zeznali, że pod wpływem autorytetu królewskiego zawarli pewną intercyzę w Warszawie w dniu 25 maja roku bieżącego [1647], którą podpisali i opieczętowali, pod wadium 200 000 złotych polskich, którą w całości potwierdzają. W razie niedotrzymania umowy strona może skarżyć drugą do zadwornego sądu królewskiego o wadium i dotrzymanie umowy.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

252/5034

k. 225 – 226 v

Warszawa, 25 maja 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Krzysztof Łuszczewski (*Luszczewski*), syn zmarłego Mikołaja, który zeznał, że wszystkie swe dobra ruchome i nieruchome, otrzymane w wyniku ugody pomiędzy współsukcesorami Jakuba Łuszczewskiego (*Luszczewski*), swego stryja, znajdujące się w dobrach wsi Wola Rasztowska (*Wolia Rastowska*) w województwie mazowieckim, w ziemi nurskiej, w powiecie kamienieckim, daruje wieczyście Tomaszowi i Stanisławowi Łuszczewskim (*Luszczewskim*) swym braciom rodzonym i ich spadkobiercom. Zezwala na natychmiastową urzędową intromisję do dóbr, obiecuje bronić ich przed wszelkimi pretensjami i stratami, a gdyby do nich doszło, zostanie pozwany do grodu warszawskiego w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra*.

253/5035

k. 226 v – 227 v

Warszawa, 25 maja 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej osobiście przybył Krzysztof Łuszczewski (*Łuszczewski*) jako jedna strona, jako druga jego bracia rodzeni Tomasz i Stanisław Łuszczewscy, którzy zeznali, że zawarli między sobą pewien kontrakt, w dniu 25 V w roku bieżącym [1647] w Warszawie, który podpisali i opieczętowali, pod wadium 2000 złotych polskich, który w całości potwierdzają. Strona niezadowolona może pozywać drugą do grodu warszawskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

254/5036

k. 227 v – 229

Warszawa, 28 maja 1647

Feria tertia post Dominicam Rogationum proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Zygmunt Duczyński (*Ducymiński*) syn niegdyś Jana [Duczyńskiego] sędziego zakroczymskiego i starosty janowskiego, który zeznał, że daruje wieczyście Stanisławowi Duczyńskiemu staroście ostrołęckiemu i jego spadkobiercom wszystkie swe części dóbr dziedzicznych i zastawnych w dobrach wsi Duczymino Stare (*Ducimin antiqua*) i Duczymino – Nowa Wieś (*Noua Wiesz Ducimino*), Wasiły (*Wasiły*), Weracka, Bobrowko w województwie mazowieckim, w ziemi i powiecie ciechanowskim¹, wraz ze wszystkimi prawami, w tym patronatu kościelnego, przynależnościami i dochodami. Zezwala na urzędową instromisję do dóbr, zobowiązuje się bronić donatariusza o pretensji prawnych i szkód, a w razie niedotrzymania może być skarżony do dowolnego sądu w Królestwie w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Zob. dok. 242, 243, 248.

255/5037

k. 229 – 233

Warszawa, 29 maja 1647

Feria quarta post Dominicam Rogationum proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Teresa, córka Jana Karola *de Szczekarzowice* Tarły, kasztelana wiślickiego starosty zwoleńskiego i Maryny [Ligęzy] *de Bobrek* jego żony, małżonka Krzysztofa Ossolińskiego *de Thenczyn*, starosty stobnickiego, w asystencji męża oraz Jana Mikołaja Daniłowicza *de Zurow* podskarbiego wielkiego koronnego, starosty przemyskiego, samborskiego, dolińskiego, nadto Mikołaja Daniłowicza podstolego koronnego, swych przyjaciół z linii macierzystej, która zeznała, że w imieniu swoim i swej niezamężnej siostry rodzonej, panny Barbary Tarły *de Szczekarzowice*, że dobra dziedziczne Ślesin (*Sleszyn*), Minikowo (*Minkow*), Gorzeń (*Gorzen*) z folwarkami i dworami, w województwie i powiecie poznańskim, daje wieczyście Jerzemu Ossolińskiemu kanclerzowi koronnemu i jego prawnym spadkobiercom. Przekazuje mu dobra ze wszystkimi przynależnościami, dochodami, prawami i zezwala na natychmiastową intronimację urzędową i zobowiązuje się chronić donatariusza od wszelkich prawnych

roszczeń, ciężarów i szkód. Jej siostra Barbara, po wstąpieniu w związek małżeński wspólnie z mężem, albo po wstąpieniu do klasztoru, przed upływem 12 tygodni zezna przed aktami publicznymi Królestwa, mającymi walor wieczności, potwierdzenie donacji. W razie gdyby tego nie uczyniła, donatariuszka gwarantuje zadośćuczynienie; w razie niedotrzymania będzie pozywana do grodu sandomierskiego, w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Lokalizacja niepewna, woj. kaliskie lub Inowrocławskie; Gorzeń ok. 10 km na pld.–wsch. od Nakła nad Notecią, Minikowo i Ślesin ok. 3 km na północ.

256/5038

k. 233 – 234v

Warszawa, 29 maja 1647

Feria quarta post Dominicam Rogationum proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Andrzej Boguski kasztelan sanocki, dziedzic na dobrach Grabownica i Rajtarowice (*Ritarowice*)¹ w województwie ruskim, powiecie przemyskim, w imieniu swoim i Jerzego Boguskiego swego stryja, którego potwierdzenie zastrzega, pod niżej opisanym wadium. Andrzej Boguski zeznał, że Karola Franciszka *in Białoboki* Korniakta stryja i Elżbiety *de Białobłoki* Korniaktówną bratanicę (*filiastram*), córkę zmarłego Aleksandra Korniakta i spadkobierczynię uwalnia od akcji prawnych i spraw sądowych dotyczących: pracowitego Piotra Harkow ze wsi Rajtarowice (*Rytarowice*) należącej do dóbr Horysławice, pracowitego Wasila Nalewajczaka (*Nalewayczak*) ze wsi Grabownica należącej do dóbr wsi Hruszatyce (*Hrusiatice*)², zbiegłych poddanych z dóbr dziedzicznych zeznańczego, nie wydanych i te dwie kary w wysokości 50 grzywien polskich [srebra], niegdyś najpierw wniesione przeciwko Aleksandrowi Korniaktowi ojcu, i Elżbiecie *de Thenczyn* babkę, a obecnie Karolowi Franciszkowi Korniaktowi i jego bratanicy wznowione w sądzie ziemskim przemyskim, potem z remisy przeniesione do sądu grodzkiego przemyskiego, zakończone wydaniem wyroku podwójnej banicji, aprobowanym przez Trybunał Lubelski, Boguski po uzyskaniu satysfakcji i wydaniu wspomnianych poddanych umarza i kasuje wyroki i pretensje. Deklaruje, że Jerzy Boguski potwierdzi zeznanie w ciągu 12 tygodni od chwili obecnej, pod wadium 3000 złotych polskich. W razie gdyby tego nie uczynił, zostanie pozwany do grodu przemyskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Inaczej Grabownica Sozańska; Rajtarowice albo Rytarowice, RZPrzem1674, s. 93, 145. ² Hruszatyce – 8 km drogą na pñ.–wsch. od Grabownicy; Hruszatyce miały być własnością kościelną – RZPrzem. 1674, s. 143.

257/5039

k. 234 v – 235v

Warszawa, 7 czerwca 1647¹

Feria sexta post Dominicam Exaudi proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Krzysztof Baldwin Ossoliński de Theczyn starosta stobnicki, który mając zgodę królewską, ceduje wieś Żdżary (*Żary*) wraz z karczmą w starostwie ropczyckim na rzecz Franciszka Biesiadeckiego. Dożywotnia posesja obejmuje wszystkie przynależności i dochody.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹*Anno ut supra.*

258/5040

k. 235 v – 236v

Warszawa, 7 czerwca 1647¹

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Wojciech Emeryk Mleczko starosta mielnicki jako jedna strona, jako druga Krzysztof Pogórski chorąży królewski (*vexillifer noster*) i Zygmunt Ubysz chorąży dobrzyński, którzy zeznali zawarcie pewnego kontraktu w Warszawie w dniu 31 V roku bieżącego [1647], który umocnili podpisami i pieczęciami oraz wadium 4500 złotych polskich, który w całości potwierdzają. Strona niezadowolona może skarżyć drugą do Trybunału Lubelskiego o wypłatę wadium i dotrzymanie kontraktu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹*Actum ut supra.*

259/5041

k. 236 v – 237v

Warszawa, 7 czerwca 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Zygmunt Skarszewski dworzanin królewski, który zeznał, że mając zgodę królewską ceduje pensję 2000 złotych z dochodów starostwa świeckiego, na swego brata rodzonego, Stanisława Skarszewskiego podstolego sandomierskiego, regenta kancelarii większej.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹*Actum Varsaviae ut supra.*

260/5042

k. 237 v – 237v

Warszawa, 7 czerwca 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Stanisław Skarszewski podstoli sandomierski, regent kancelarii większej jako jedna strona i Zygmunt Skarszewski dworzanin królewski jako druga strona. Zeznali oni, że zawarli między sobą pewną umowę w Warszawie 8 I roku bieżącego [1647], którą podpisali, opieczetowali i obwarowali wadium w wysokości 8000 złotych polskich, którą potwierdzają w całości. W razie niedotrzymania będą się pozywali w pierwszym terminie zawitym do grodu sandomierskiego o wadium i dotrzymanie umowy.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹*Actum ut supra.*

261/5043

k. 238 – 239v

Warszawa, 8 czerwca 1647

Sabbatho ante Dominicam Exaudi proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Joanna (*Johanna*) Marianna Dobrzyniecka, żona Mikołaja Giżyckiego (*Gizickiego*) w asystencji męża tutora oraz Marcina Dobrzynieckiego, brata wujecznego, z linii macierzystej. Zeznała ona, że Annie *de Cyskow* Giżyckiej (*Giżycka*)¹, wdowie po Mikołaju Giżyckim kasztelanie czerskim, daruje wieceysie wszystkie swe

udziały i prawa w dobrach i wsiach Ruda Tarnowska (*Ruda Tarnow*), Wola (*Wolia*) Tarnowska w województwie mazowieckim, w ziemi czerskiej, powiecie wareckim², w tym prawo patronatu w kościele w Tarnowie (*Tarnow*)³. Zezwala na intromisję urzędową do dóbr i obowiązuje się do obrony donatariuszki od wszelkich roszczeń prawnych. Z powodu braku przyjaciół z linii ojczystej, zezna to samo w ich obecności w ciągu 12 tygodni przed aktami publicznymi. W razie niedotrzymania, pozwy będą składane do grodu czerskiego w terminie zawitym³.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Lekcja *de Czyskow* niepewna; Czyszkowska, zob. Adam Przyboś, *Giżycki Mikołaj h. Gozdawa* (zm. 1637), PSB VIII, s. 23. Wola Tarnowska, ob. Wólka Tarnowska – ok. 18 km drogą na wsch. od Warki, na lewym brzegu rzeki, ok. 2 km od Wisły; Ruda Tarnowska – ok. 5 km w linii prostej na Wólki Tarnowskiej, na prawym brzegu Wisły, obie wsie w pow. garwolińskim – zob. *Atlas Historyczny*. ³ Tarnowo, ob. Tarnów, ok. 1,5 km na pñ. zach. od Rudy Tarnowskiej, na prawym brzegu Wisły, pow. garwoliński (*Atlas Historyczny*). ³ Zob. dok. 297.

262/5044

k. 239 v – 240v

Warszawa, 8 czerwca 1647

Sabbatho ante Dominicam Exaudi proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Mikołaj Giżycki (*Gizicki*) syn Mikołaja Giżyckiego kasztelana czerskiego, który zeznał, że zapisuje swej żonie Joannie Mariannie Dobrzynieckiej i jej spadkobiercom na swych dobrach sumę 15 000 złotych polskich, które powinien spłacić na najbliższe święto Narodzenia Jana Chrzciciela (24 VI) przed aktami grodzkimi czerskimi, pod wadium 15 000 złotych i wypełnienia zapisu, o co w razie niedotrzymania, będzie pozywany w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

263/5045

k. 240 v – 242

Warszawa, 4 czerwca

1647

Feria tertia post Dominicam Exaudi proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyli osobiście Stanisław i Paweł Gąseccy (*Gassecky*) synowie niegdyś Andrzeja [*Gasseckiego*], którzy w imieniu swoim i Jana Jakuba oraz Aleksandra Gąseckich swych braci rodzonych, zastrzegając potwierdzenie tychże, zeznali co następuje. Darują oni wieczyście Wojciechowi (*Alberto*) Grabowskiemu kanclerzowi kapituły warszawskiej, kanonikowi gnieźnieńskiemu i poznańskiemu oraz jego krwi sukcesorom, dobra, mianowicie wsie Wiciejów (*Wicieiowo*) i Wólka Wiciejowska pusta, w województwie mazowieckim, w ziemi czerskiej, powiecie garwolińskim, wraz ze wszystkimi przynależnościami, dochodami, prawami. Zezwalają na natychmiastową intromisję. Zapewniają, że będą bronili donatariusza od przeszkód, zwłaszcza ze strony Stanisława Zbuczyńskiego, względem wcześniejszych zapisów, dożycwoci, posagów, wyderkafów. Zobowiązują się również, że bracia Jakub i Aleksander po dojściu do pełnoletniości potwierdzą donację w aktach publicznych. W razie niedotrzymania donacji lub poniesienia szkód, zostaną, lub ich sukcesorzy pozwani w pierwszym terminie zawitym do grodu warszawskiego¹.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Zob. dok. 287.

264/5046

k. 242 – 243

Warszawa, 8 czerwca 1647

*Sabbatho post Dominica Exaudi*¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii przybył osobiście kanclerz koronny Jerzy Ossoliński jako jedna strona i Jan Oborski starosta liwski jako druga, którzy zeznali, że zawarli pewien kontrakt w Warszawie 31 V roku bieżącego [1647], który podpisali, opieczętowali i obecnie w całości potwierdzają, oraz umacniają wadium w wysokości 20 000 złotych i teraz umacniają kolejnym wadium w tej wysokości, w razie niedotrzymania umowy, o które można będzie skarżyć do grodu warszawskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Najpierw wpisano „ut supra”, potem przekreślono i nadpisano – inną ręką i atramentem – powyższą datę.

265/5047

k. 243 – 245

Warszawa, 7 czerwca 1647

Feria sexta post Dominicam Exaudi proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Jerzy Ossoliński kanclerz koronny jako jedna strona, jako druga Stefan Aksak (*Akszak*) sędzia kijowski, starosta ostrski, którzy zeznali, że zawarli w Warszawie w dniu dzisiejszym pewną umowę, pod wadium 99 000 złotych polskich, którą w całości potwierdzają. W razie niedotrzymania ustanawiają wadium 99 000 złotych, o którą mogą wnieść sprawę do grodu w Nowogrodzie Siewierskim albo w Kijowie, z pierwszym terminem zawitym o wypłatę wadium i dotrzymanie umowy.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

266/5048

k. 245 – 245 v

Warszawa, 8 czerwca 1647

Sabbatho post Dominicam Exaudi proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Wojciech (*Albertus*) Sucharzewski, syn Jerzego [Sucharzewskiego], który zeznał, że Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego kwituje z sumy 12 000 złotych polskich, zapisanych sobie przez tegoż kanclerza na dobrach Olszownica i jej przynależnościach; suma została wypłacona¹.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Zob. dok. 237, 238. Data wcześniejszych dokumentów wątpliwa, gdyż dług zostałby spłacony przed zaciągnięciem; zob. dok. 267.

267/5049

k. 245 v – 246

Warszawa, 8 czerwca 1647

Sabbatho post Dominicam Exaudi proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Wojciech (*Albertus*) Sucharzewski, syn Jerzego [Sucharzewskiego], który zeznał, że kasuje pewien kontrakt zawarty z Jerzym Ossolińskim kanclerzem koronnym, zawarty w

Warszawie 5 III roku bieżącego [1647], obwarowany wadium 12 000 złotych polskich, wpisany do akt kancelarii większej.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

268/5050

k. 246v – 247

Warszawa, 8 czerwca [1647]¹

Sabbatho post Dominicam Exaudi proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jan Werda podkomorzy pomorski, starosta nowski jako jedna strona, jako druga znakomici Andrzej Matkowski ławnik i Jakub Rudger pisarz miejski, mieszkańcy miasta Nowe, występujący w imieniu swoim i całego miasta. Zeznali oni zakończenie i umorzenie sporów i pretensji oraz pozwów wnoszonych do sądu asesorskiego na przeciąg trzech tygodni od chwili obecnej; po upływie trzech tygodni sprawy te zostaną przywołane do sądenia przez kanclerza [Jerzego Ossolińskiego], w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Anno Domini ut supra.*

[następują puste, nie skasowane karty: 2/3 karty 247, 247v, 248]

269/5051

k. 248 v – 249

Warszawa, 12 czerwca 1647

Feria quarta post festa solennia Pentecostes proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście kanclerz koronny Jerzy Ossoliński jako jedna strona, jako druga Jan Kiełpiński syn niegdyś Stanisława [Kiełpińskiego] którzy zeznali zawarcie pewnego kontraktu w Warszawie w dniu dzisiejszym [12 VI 1647], który w całości aprobuja, obwarowując wadium 3000 złotych polskich. W razie niedotrzymania strona niezadowolona będzie pozywać drugą do grodu warszawskiego w pierwszym terminie zawitym o wadium i wypełnienie kontraktu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

270/5052

k. 248 v – 249

Warszawa, 12 czerwca 1647¹

Zeznana została przez czcigodnego Tomasza *de Rupniow* Ujejskiego sekretarza królewskiego plenipotencja na osoby Stanisława Mietelskiego komornika wiślickiego i Sokołowskiego², z prawem wysnaczania zastępców³.

j. lac.

¹ *Sub eodem actu.* ² Nie podano imienia. ³ Dokument w formie regestu.

271/5053

k. 249 – 250v

Warszawa, 12 czerwca 1647¹

Feria quarta post festa solennia sacrorum Pentecostes proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że swój dziedziczną wieś Borek i folwark Borek, w województwie, ziemi i powiecie sandomierskim, wraz z wszystkimi

przynależnościami do wsi [Borek] i folwarku, dochodami, prawami daruje wieczyście czcigodnemu Janowi Różyckiemu obecnemu praepozytowi kościoła kolegiackiego w Klimontowie (*Klumuntów*), pod wezwaniem świętego Józefa, oraz jego następcom w tymże kościele. Zezwala na urzędową intromisję i zobowiązuje się bronić przed wszelkimi roszczeniami prawnymi i stratami, o co może zostać pozwany w terminie zawitym do grodu sandomierskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

272/5054

k. 251 – 252

Warszawa, 12 czerwca [1647]¹

Feria quarta post festa solennia sacrorum Pentecostes proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że uzupełniając akt erekcji kolegiaty w Klimuntowie, dla powiększenia dochodów dziekana i kustosza oraz wiceprepozyta, nadaje wspomnianemu kościołowi kolegiackiemu czynsz 400 złotych rocznie, jako sumę odkupną albo wyderkauf od sumy 6000 złotych, który to kapitał zapisuje na dobrach wsi Krobice. Czynsz będzie wypłacany na corocznie na świętej Pryski (*festo Sanctae Priscæ Virginis*) [18 I]. Zapis ten zobowiązuje się wpisać do akt publicznych Królestwa pod wadium 400 złotych; w razie niedotrzymania będzie skarżony do grodu sandomierskiego o wadium w pierwszym terminie zawitym i dotrzymanie zapisu, a także w razie nie wypłacenia czynszu rocznego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Anno Domini ut supra.*

273/5055

k. 252 – 253

Warszawa, 12 czerwca 1647

Feria quarta post festa solennia sacrorum Pentecostes proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że jako jedyny patron kościoła parafialnego pod wezwaniem świętego Józefa w Klimuntowie i dla wsi Goślice, za zgodą biskupa miejsca i Stolicy Apostolskiej łączy fundacje w Klimuntowie i kościół w Goźlicach (*Goślicach*), ten drugi ma znajdować się w ręku kustosza klimontowskiego, godnego zdaniem miejscowego biskupa, kanonii.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

[k. 254–260 puste, na k. 253 nota Stanisława Leżńskiego sekretarza królewskiego, że w miejscu tym należy wciągnąć do akt dokument erekcyjny kościoła klimontowskiego, czego jednak nie zrobiono]

274/5056

k. 261 – 261 v

Warszawa, 19 czerwca 1647

Feria quarta pridie festi sacratissimi Corporis Christi

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Helena Urszula *de Żurow* Daniłowiczowna, córka niegdyś Piotra Daniłowicza krajczego koronnego, starosty krzemienieckiego, parczowskiego oraz jego pierwszej żony, Katarzyny Beaty [Szamotulskiej] *de Samotuły*, małżonki niegdyś Teodora Karola

hrabiego *a Tarnow*, [Tarnowskiego] starosty krzepickiego, która zeznała, że synów Piotra Daniłowicza z drugiego małżeństwa z Krystyną księżną [Wiśniowiecką] *de Wisnowiec*, to jest [Jana] Karola i Władysława [Wincentego] Daniłowicza i samą księżną kwituje z posagu i wyprawy z dóbr ojczystych, należycie przez nich usatysfakcjonowana.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

275/5057

k. 261 v – 262 v

Warszawa, 19 czerwca 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Helena Urszula *de Żurow* Daniłowiczowna, córka niegdyś Piotra Daniłowicza krajczego koronnego, starosty krzemienieckiego, parczowskiego oraz jego pierwszej żony, zmarłej Katarzyny Beaty [Szamotulskiej] *de Szamotuły* (*Samotuły*), która zeznała, że Krystynę księżną [Wiśniowiecką] *de Wisnowiec*, niegdyś małżonkę Piotra Daniłowicza krajczego koronnego, mającą na jego dobrach dożywocie, oraz [Jana] Karola i Władysława [Wincentego] Daniłowiczów, synów Piotra krajczego koronnego, a swych braci rodzonych, kwituje z procesów i podjętych akcji prawnych. Dotyczyły one, po pierwsze, niewypłaconego posagu z dóbr ojczystych, z niepodzielnego spadku, w tym ruchomości, w złocie, srebrze, klejnotach, gemmach i innych wartościowych przedmiotach po Dobrogoście Szamotulskim (*Samotulski*) po wuju (*avunculum*), niemniej po matce i innych. Trzecia sprawa wynikała z niewydania zapisów, kontraktów, dyspozycji, dokumentów dotyczących praw, przywilejów dotyczących dóbr dziedzicznych matki. Czwarta sprawa o spustoszenie dóbr macierzystych zeznającej, mianowicie Dyss (*Dys*), Nasutów (*Nazutow*), Kozłówka, Kamionka, Skrobów, Ciemno, Siedliska (*Siedliszka*) i innych². Piąta dotycząca plonów ozimych i jarych, danin, czynszów, sprzętów domowych. Szósta sprawa o nieoczyszczenie dziedzictwa od ciężarów i długów. Siódma o niewydanie poddanych chłopów. Byli to: Szymon Szkoda, Grzegorz Żabka, Wawrzyniec Kroczyk ze wsi DYS. Ósma o poddanki nie wydane z dóbr dziedzicznych, znakomite (*honestorum*) Anna Wozczakowna *de Siedliszka*, Anna Biernatównę *de Dysz*, Urszulę Młodnicką, Jadwigę Wierzhoniównę, Agnieszkę Chodorównę³, Agnieszka Mamotkówną *de Kamionka*. Sprawy były wnoszone do sądu ziemskiego chełmskiego i innych sądów Królestwa. Sprawy te i inne umarza i uwalnia Daniłowiczów.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra*. ² Wsie Ciemno, Kamionka, Kozłów, Siedliska, Skrobów, leżą od kilku do dziesięciu km na zachód od Lubartowa. Dyss (ob. Dys) 19 km na pld. od Lubartowa; Nasutów 8 km na pñ. zach, od Dyss. ³ Nazwisko i imię wpisano dwa razy.

276/5058

k. 263 – 264

Warszawa, 19 czerwca 1647¹

Król potwierdza, że Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Helena Urszula *de Żurow* Daniłowiczowna, córka niegdyś Piotra Daniłowicza krajczego koronnego, starosty krzemienieckiego, parczowskiego oraz jego pierwszej żony, zmarłej Katarzyny Beaty [Szamotulskiej] *de Samotuły*, wdowy po Teodorze Karolu [Tarnowskim], hrabim na Tarnowie, staroście krzepickim, która zeznała dług w kwocie 3300 złotych polskich na rzecz Krystyny księżny Wiśniowieckiej, wdowy po Piotrze Daniłowiczu krajczym koronnym.

Wiśniowiecka zapisuje dług na wszystkich swych dobrach dziedzicznych i zobowiązuje się spłacić dług na 1 I (*pro die et festo Circumcisionis Christi Domini*) w toku blisko przyszłym [1648] przed aktami grodzkimi lubelskimi, pod wadium w wysokości długu. W razie niedotrzymania zostanie pozwana w pierwszym terminie zawitym o wadium i dotrzymanie zapisu do grodu lubelskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

277/5059

k. 264 – 265 v

Warszawa, 19 czerwca 1647

Feria quarta pridie festi sacratissimi Corporis Christi

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Krystyna księżna Wiśniowiecka, wdowa po Piotrze Daniłowiczu krajczym koronnym, jego druga żona i posesorka dóbr. W imieniu swoim i swych małoletnich synów z małżeństwa z Daniłowiczem, których potwierdzenie zastrzega, że kwituje Urszulę *de Żurow* Daniłowiczówną, córkę Piotra z pierwszego małżeństwa z nieżyjącą Katarzyną Beatą [Szamotulską] *de Szamotuły* oraz wdowę po Karolu [Tarnowskim] hrabim na Tarnowie i staroście krzepickim, z sumy 20 000 złotych polskich, zapisanych przez wspomnianą Katarzynę Beatę [Szamotulską] *de Szamotuły* w aktach grodzkich lubelskich, po ojcu wspomnianej Tarnowskiej na wsi Dłockie¹ i tamtejszym folwarku, [wsiach?] Dys (*Dysz*) i Rudka (*Rutka*) wraz z dworami i folwarkami w województwie i powiecie lubelskim. Synowie po osiągnięciu pełnoletności mają potwierdzić tę kwitację w przeciągu połowy roku w jakimkolwiek sądzie Królestwa, pod wadium 20 000 złotych. W razie niedotrzymania, będzie pozywana wraz z sukcesorami do grodu lubelskiego w pierwszym terminie zawitym o wadium i dotrzymanie zapisu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Lekcja niepewna – może być *Dłoiwie*, miejscowości niezłok. ² Rudka – ob. Rudka Kozłowiecka, ok. 4 km na wsch. od Nasutów.

278/5060

k. 266 – 267 v

Warszawa, 19 czerwca 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście księżna Krystyna [Wiśniowiecka] *de Wisniowiec* jako jedna strona, jako druga Helena Urszula *de Żurow* Daniłowiczówna, córka niegdyś Katarzyny Beaty [Szamotulskiej] *de Samotuły* pierwszej żony Piotra Daniłowicza, wdowy po Teodorze Karolu [Tarnowskim] hrabim na Tarnowie, staroście krzepickim, które zeznały, że Wiśniowiecka w swoim imieniu i swych małoletnich synów, [Jana] Karola i Władysława [Wincentego] Daniłowiczów z małżeństwa ze wspomnianym krajczym koronnym, których potwierdzenie zastrzega, jako matka i opiekunka naturalna, zawarły przyjacielską umowę w dniu dzisiejszym [19 VI 1647] w Warszawie, podpisały i opieczętowały, umocniły wadium 32 000 złotych polskich i w całości potwierdzają. Strona niezadowolona z przestrzegania może pozwać drugą do grodu lubelskiego, w pierwszym terminie zawitym o wadium i dotrzymanie zapisów.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

279/5061

k. 267 v – 268 v

Warszawa, 19 czerwca 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Helena Urszula *de Żurow* Daniłowiczowna, córka niegdyś Piotra Daniłowicza krajczego koronnego, starosty krzemienieckiego, parczowskiego oraz jego pierwszej żony, zmarłej Katarzyny Beaty [Szamotulskiej] *de Szamotuły* (*Samotuły*). Helena Urszula, wdowa po Teodorze Karolu [Tarnowskim], hrabim na Tarnowie, zeznała, iż aprobuje swoje zeznanie na piśmie na rzecz [Jana] Mikołaja *a Żurow* Daniłowicza, podskarbiego wielkiego koronnego, dokonane w pewnych sprawach, sporządzone w Warszawie dnia poprzedniego [18 VI 1647], umocnione wadium 33000¹ złotych polskich. Sumę tę zapisuje na wszystkich swych dobrach dziedzicznych, a szczególnie na mieście Kamionka, [wsi] Kozłówka z folwarkiem, wsiach Siedliska (*Siedliscze*), Skrobów, Ciemno wraz z przynależnościami,

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.* ² „Triginta trium millium”, *millium* nadpisano tym samym atramentem.

280/5062

k. 269 – 269 v

Warszawa, 19 czerwca 1647¹

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jan Mikołaj *de Żurow* Daniłowicz, podskarbi wielki koronny, którzy oświadczył, że zeznana została do akt grodzkich lubelskich 4 IX (*feria tertia post festum Sancti Aegidii*) 1646 roku rekognicja woźnego Wojciecha (*Albertum*) Setkowicza i dwóch szlachty w jego imieniu, o intromisji do dóbr Nasutów (*Nazutow*), bez jego wiedzy i podstawy prawnej, dlatego wspomnianą intromisję kasuje i anihiluje.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.*

281/5063

k. 269 v – 270

Warszawa, 19 czerwca 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Krystyna [Wiśniowiecka] *de Wisniowiec*, wdowa po Piotrze Daniłowiczu *a Żurow* Daniłowicza krajczego koronnego z drugiego małżeństwa, która zeznała, że uzyskawszy odpowiednią satysfakcję, kwituje Sadowskiego² z wyroku sądu sejmowego wydanego w pewnych sprawach, w tym od infamii; zastrzega sobie jednak działania prawne wobec współników wspomnianego Sadowskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Varsaviae feria quarta ut supra.* ² Pozostawiono puste miejsce na wpisanie imienia.

282/5064

k. 270 – 271

Warszawa, 19 czerwca 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jan Mikołaj *de Żurow* Daniłowicz, podskarbi koronny wraz z żoną Zofią [Tęczyńską] hrabianką *de Thenczyn*, którzy zeznali ustanowienie na okres trzech lat plenipotentami: Adama Żydowskiego, Aleksandra Żydowskiego, Piotra Pawła Mniszka pisarza

grodzkiego przemyskiego, Felicjana Zaklikę, Wojciecha (*Albertum*) Czarnońskiego podstarościego grabowskiego, Jana Myszkowskiego, Andrzeja Mniszka, Mikołaja Dadziboga (*Dadzibok*), Krzysztofa Kołczyńskiego, Jana Miastkowskiego (*Miaszkowski*), Mikołaja Mykowskiego (*Bikowski*), Pawła Żołędowskiego (*Żalendowski*), Aleksandra Lizniewskiego, Krzysztofa Zawadę, Stanisława Osękowskiego, Piotra Manasterskiego, Wszebora Jaszewskiego² do wszystkich spraw prawnych i sądowych do wszelkich sądów Królestwa, w tym Trybunału Królestwa w Piotrkowie i Lublinie. Do wyznaczania zastępców upoważnili Adama Żydowskiego, Piotra Pawła Mniszka i Felicjana Zaklikę.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.* ² Lekcja niepewna, słowo poprawiano.

283/5065

k. 271 – 272

Warszawa, 19 czerwca 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii wiekszej przybył osobiście Jan Mikołaj *a Żurow* Daniłowicz, podskarbi koronny, który w imieniu swoim, oraz Jana Aleksandra i Izabeli Daniłowiczów, syna i córki niegdyś Stanisława Daniłowicza starosty czerwonogrodzkiego, których potwierdzenie zastrzega, zeznał, że wspólnie z Mikołajem Daniłowiczem *a Żurow* podstolim koronnym i podkomorzym chełmskim, jako stryj i opiekun naturalny tych sierot, ustanawia na okres trzech lat plenipotentami tychże dzieci Jana Miaskowskiego (*Maszkowski*), Andrzeja Mniszka, Jakuba Krasowskiego, Łukasza Wyszczy (*Wyszczy*), Aleksandra Olszamowskiego i Stanisława Kozakiewicza. Będą reprezentantami we wszystkich sprawach prawnych i sądowych, także przed Trybunałem Koronnym w Lublinie i Piotrkowie.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae feria quarta ut supra.*

284/5066

k. 272

Warszawa, 21 czerwca 1647

Feria sexta intra octavas Sacratissimi Corporis Christi

W kancelarii została zeznana przez kanclerza koronnego Jerzego Ossolińskiego plenipotencja na dwa lata dla Jana Miedzianowskiego, Mikołaja Sławoszewskiego, Andrzeja Świnoleskiego, Feliksa Sieniawskiego, Piotra Franciszka Czyżowskiego, z prawem wyznaczania zastępcy¹.

j. lac.

¹ Dokument w formie regestu.

285/5067

k. 272 – 272 v

Warszawa, 22 czerwca 1647

Sabbatho infra octavas Sacratissimi Corporis Christi

Król poświadcza, że do akt kancelarii wiekszej koronnej przybyli osobiście Mikołaj Głogowski cześnik nowogrodzki siewierski i jego żona Aleksandra Kazanowska, którzy zeznali, że mając zgodę królewską, cedują dobra Pustohorod w województwie czernihowskim, w powiecie nowogrodzkim siewierskim na osobę Sebastiana Machowskiego. Cesja obejmuje prawa lenne uzyskane przywilejem wydanym w Warszawie 14 VI 1647, wszystkie przynależności i dochody i zezwalają na urzędową intromisję do dóbr

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]
j. lac.

286/5068

k. 273 – 273 v

Warszawa, 22 czerwca 1647¹

Król poświadcza, że na prośbę Jana Oborskiego, znajdującego się w Warszawie w swoim dworze na Przedmieściu Krakowskim, pomiędzy dworami Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego i Zygmunta Denhoffa (*Donhoph*) starosty sokalskiego, wysłał czcigodnego Tomasza *de Rupniow* Ujejskiego swego sekretarza, dla odebrania zeznania. Jan Oborski starosta liwski chory na ciele, ale zdrów na umyśle jako jedna stroma, jako druga jego syn, Stefan Oborski zeznali, że zawarli pewną intercyzę, obwarowaną wadium 30 000 złotych polskich, o którą strona niezadowolona, może skarżyć drugą, do grodu czerskiego w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]
j. lac.

¹ *Actum ut supra.*

287/5069

k. 274 – 275

Warszawa, 1 lipca 1647

Feria secunda in Vigilia festi Visitationis Glorissimae Virginis Mariae

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył czcigodny Wojciech Grabowski kanclerz kapituły kolegiackiej warszawskiej pod wezwaniem świętego Jana, kanonik gnieźnieński i poznański, który zeznał w imieniu swoim i kapituły, że bracia rodzeni Stanisław i Paweł Gąseccy (*Gąszeckich*), synowie Andrzeja w swoim i innych współsukcesorów imieniu darowali wieczyście dobra wsi Wiciejów (*Wiciejowo*) i Wólka Wiciejowska pusta, w województwie mazowieckim, ziemi czerskiej, powiecie garwolińskim, wraz ze wszystkimi przynależnościami, dochodami, prawami, wspominanej kapituły. Zezwolili na urzędową intromisję do dóbr i zobowiązali się bronić donatariuszy od wszelkich roszczeń i pretensji; w razie gdyby tego nie uczynili, mogą zostać pozwani do grodu czerskiego w pierwszym terminie zawitym¹.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]
j. lac.

¹ Zob. dok. 263.

288/5070

k. 275 – 277

Warszawa, 1 lipca 1647

Feria quinta post festum Visitationis Beatissimae Mariae Virginis proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście czcigodny Andrzej *a Szoldry* Szoldrski biskup poznański, który zeznał, że daruje kapitule poznańskiej swe dobra, mianowicie wieś Kielczewo, pustą wieś Pogrzebowo, puste Korablewo z przedmieściem należącym do Korablewa, w powiecie kościańskim¹, na utrzymanie [konwiktu] ubogiej młodzieży ze swego rodu; co zeznał w aktach grodzkich poznańskich. Zezwala na urzędową intromisję do dóbr i obiecuje bronić kapitułę przed roszczeniami prawnymi i szkodami, o co może być pozywany w pierwszym terminie zawitym do grodu poznańskiego. Zgodnie z konstytucją roku 1633 przysięga, że wsie te powstały na surowym korzeniu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]
j. lac.

¹ Zlokalizowano k. Kościana tylko Kielczewo, leżące kilka km na płn.; Pogrzebowo – może Grzybowo, które stało się elementem uposażenia Akademii Lubrańskiego wraz z Kielczewem i Korablewem, jako dobra odkupione od jezuitów wymienia Józef Łukaszewicz, *Obraz historyczno-statystyczny miasta Poznania w dawniejszych czasach*, Tom. 2, Poznań 1838, s. 18.

289/5071

k. 277 – 277 v

Warszawa, 8 lipca 1647

Feria secunda ipso die octava Visitationis Beatissimae Mariae Virginis

Król potwierdza, że zezwolił przybyłemu Grzymale¹, na wpisanie do akt przywileju i wydanie z niego ekstraktu.

Król ze względu na prawość i zasługi Macieja *a Krokow* [Krokowskiego], którego wysyła jako swego wysłannika na rokowania pokojowe w Osnabrück i Münster (*Monasterium*) mające doprowadzić do zawarcia pokoju w Niemczech, i nadaje mu dożywotnio 1000 talarów cesarskich (*Mille Imperiales*), które mają być wypłacane z portorium gdańskiego. Warszawa, 12 V 1646.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Pozostawiono puste miejsce na wpisanie imienia.

290/5072

k. 278

Warszawa, 8 lipca 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Andrzej Maksymilian Fredro dworzanin królewski, który zeznał, że kwituje Stanisława Skarszewskiego podstolego sandomierskiego, regenta kancelarii większej z kwoty 1200 złotych polskich, zeznanych sobie jako prosty dług w aktach tejże kancelarii, a obecnie już spłaconych.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum ut supra.*

291/5073

k. 278 – 279 v

Warszawa, 16 lipca 1647

Feria tertia post festum sanctae Margarethae Virginis et Martyris proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Jan Mikołaj Daniłowicz podskarbi wielki koronny, który zeznał, że Helena *de Żurow*, córka Piotra Daniłowicza krajczego koronnego, wdowa po Teodorze Karolu hrabim *a Tarnow*, staroście krzepickim, dożywotniczkę dóbr, nadto Kazimierza [Karola Aleksandra Amora] Tarnowskiego, syna z pierwszego małżeństwa wspomnianego Teodora Tarnowskiego¹ kwituje z pewnej umowy, zawartej w Warszawie 16 VI (*in Crastino festi Sanctorum Viti i Modesti Martÿrium*) 1646, podpisanej przez Teodora Karola Tarnowskiego starostę krzepickiego z jednej, a z drugiej strony Jana Mikołaja Daniłowicza i Franciszka Daniłowicza starostę czerwono grodzkiego², oraz wspomnianą Helenę. Umowę wniesiono do akt grodzkich warszawskich, ustanowiono wadium 33 000 złotych polskich. Helena Tarnowska, już jako wdowa w Warszawie 19 VI (*feria quarta pridie festi Sacrorum Corporis Christi*) w roku bieżącym 1647 zeznała zapisanie wspomnianej sumy i na swych dobrach dziedzicznych i zaasekurowała wypłacenie jej, pod wadium w tej samej wysokości 33 000 złotych. Z tego względu wcześniejsza umowa zostaje skasowana i unieważniona.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ W dokumencie podano, że był synem z pierwszego małżeństwa. Niesiecki, s. 48 podał błędnie, że z Elżbietą Podbereską, wdową po Moniwidzie Dorohostajskim miał tylko córkę, a syna z drugiego małżeństwa. ² Chłapowski, *Starostowie niegrodowi*, s. 249 nie notuje go z tym urzędem; Boniecki, IV, s. 91 podaje, że Franciszek Daniłowicz otrzymał w 1637 r. konsens na wykup starostwa czerwono grodzkiego, występował potem w 1643, oraz po śmierci jako starosta czerwono grodzki.

292/5074

k. 279 v

Warszawa, 23 lipca 1647

Feria tertia post festum sanctae Mariae Magdalenae proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Piotr Raszewski, jego sekretarz, który zeznał, że znakomitego, sławetnego Rolopha Rolophsona kwituje z zboża, towarów i pieniędzy, zajętych z pewnych powodów przez skarb, a darownych sobie przez króla i już wywiezionych do Gdańska.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

293/5075

k. 279 v

Warszawa, 23 lipca 1647¹

Jerzy Ossoliński kanclerz koronny zeznał ustanowienie plenipotentami Jana Miedzianowskiego, Wojciecha Drozdowskiego, Aleksandra Radziszewskiego, Andrzeja Świnoleskiego.

j. lac.

¹ *Sub eodem actu.* ² Dokument w formie regestu.

294/5076

k. 280

Warszawa, 23 lipca 1647¹

Król potwierdza, że przed jego oblicze przybył Adam Służewski, syn Baltazara Służewskiego, z prośbą o osądzenie, czy wiekiem i dojrzałością spełnia warunki dorosłości; król przysądził uznanie go dorosłym, zdolnym do czynności prawnych i polecił wpisać to do akt kancelarii i wydać ekstrakt.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

295/5077

s. 280 – 282¹

Warszawa, 27 lipca 1647

Sabbatho post festum Sanctae Annae

Król potwierdza, że do niego i do akt kancelarii przybył osobiście Adam Służewski, syn Baltazara Służewskiego, który zeznał, że ceduje Jerzemu Ossolińskiemu kanclerzowi koronnemu i jego sukcesorom dobra wsi Łomny Małe (*parva*)² i Gołąbki dziedziczne, macierzyste, po niegdyś Annie Łomieńskiej, małżonce z pierwszego małżeństwa niegdyś Baltazara Służewskiego, ojca zeznaającego Adama. Razem z innymi sukcesorami daruje swe udziały (*sortes seorsivas*) wsi Mory (*Mory*), dziedzictwo po ojcu, wspomnianym Baltazarze Służewskim. Darowizna obejmuje wszystkie przynależności, dochody i prawa, i zezwala na natychmiastową intromisję urzędową do powyższych dóbr. Zobowiązuje się bronić donatariusza przed wszystkimi roszczeniami prawnymi i od tychże dobra uwolnić, a gdyby tego nie dotrzymał, zostanie, lub jego

sukcesorzy, pozwani dogrodu warszawskiego w pierwszym terminie zawitym przez Ossolińskiego lub jego sukcesorów.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Są to strony, nie karty, jak poprzednio. ² Łomny Małe (*parva*) – pow. warszawski (*Atlas Historyczny*); Gołębki – por. dok. 201 i 202, woj. mazowieckie, pow. błońskim (*Atlas Historyczny*); Mory – z kilku miejscowości o tej nazwie może chodzi o leżące w pow. warszawskim.

296/5078

s. 283 – 284

Warszawa, 27 lipca 1647¹

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny jako jedna strona, jako druga Adam Służewski, syn Baltazara Służewskiego, którzy zeznali, że 8 VI 1638 został zawarty w Warszawie pewien kontrakt, w którym Służewski działał przez swego ówczesnego tutora, Kaspra Olszamowskiego; kontrakt został umocniony wadium w wysokości 16 000 złotych polskich i wpisany do akt grodzkich warszawskich. Ponieważ do chwili obecnej wszystkie warunki, także dotyczące Jerzego Nowodworskiego sekretarza królewskiego, zostały spełnione, dlatego kwituje Służewskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

297/5079

s. 284

Warszawa, 2 sierpnia 1647

Feria sexta post festum Sancti Petri in vinculis proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybyli Jan, Feliks i Franciszek Nowomiejscy, którzy w swym imieniu oraz Zygmunta Nowomiejskiego, swego brata rodzonego, złożyli manifestację przeciwko donacji przez [Joannę] Mariannę Dobrzyniecką, żonę Mikołaja Giżyckiego (*Gizicki*)¹ dóbr Ruda [Tarnowska] i Wólka Tarnowska, Annie Czyszowskiej (*Cyskowskiej*), wdowie po Mikołaju Giżyckim (*Gizicki*) kasztelanie czerskim. Dobrzyniecka dokonała donacji z pominięciem manifestujących i naruszeniem prawa bliższości.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Dobrzyniecka h. Ciołek, pierwsze małżeństwo zawarła z Samuelem Nowomiejskim, drugie z Mikołajem Gizickim w 1645, Boniecki, IV, s. 342. ² Wg Uruskiego, XII, s. 194, byli synami Samuela Nowomiejskiego, podstolego rawskiego i Konstancji Radziejowskiej.

298/5080

s. 285 – 286

Warszawa, 5 sierpnia 1647

Feria secunda ante festum Transfigurationis Christi Domini

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński *de Thenczyn*, kanclerz koronny jako jedna strona, jako druga Zygmunt *de Końskie* Bębnowski, którzy zeznali zawarcie w Warszawie 23 VII roku bieżącego [1647] kontraktu pomiędzy sobą, dotyczącego tenuty lipowieckiej i kobylnickiej wraz ze wszystkimi przynależnościami, który w całości potwierdzają, i obwarowali wadium 9913 złotych polskich i 10 groszy. W razie niedotrzymania, strona niezadowolona będzie pozywać drugą do grodu sandomierskiego, w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

299/5081

s. 286 – 287

Warszawa, 4 listopada 1647

Feria secunda post festum Omnium Sanctorum proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył woźny generalny Wojciech Orzechowski, Adam Słonczewski i Maciej Białyński, którzy zeznali, że 18 I (*feria quarta ante festum Sanctorum Fabiani et Sebastiani Martyrum*) w roku przeszłym 1645, nastąpiła intromisja do dóbr Dzielinko, a mianowicie młyna zwanego Kunkowskie w starostwie kamienieckim na Mazowszu, na podstawie przywileju królewskiego Wawrzyńca Życzewskiego i dekretu komisarzkiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

300/5082

s. 287 – 288

Warszawa, 4 listopada 1647

Sabbatho post festum Sancti Martini Pontificis proximo

Król potwierdza, że do kancelarii większej przybył osobiście czcigodny Tomasz *de Rupniow* Ujejski, jego sekretarz, kanonik płocki, który zeznał, że swego brata rodzonego Wojciecha (*Albertum*) *de Rupniow* Ujejskiego kwituje z sumy 11 000 złotych polskich, zeznanych jako prosty dług przez tegoż brata w aktach grodzkich sandomierskich, asekurowanych na dobrach wsi Lesczyków (*Lesczykow*)¹. Suma została spłacona, w związku z czym kasuje wspomniany zapis.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Nie zlokalizowano; może Lesczków koło Opatowa?

301/5083

s. 288 – 289

Warszawa, 4 listopada 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście czcigodny Tomasz *de Rupniow* Ujejski, jego sekretarz, kanonik płocki, który zeznał, że Krzysztofa Żorawskiego ustępuje z sumy 1000 złotych polskich, zeznanych Ujejskiemu przez Jana Lipnickiego jako prosty dług w aktach grodzkich sandomierskich 1 II (*feria quarta ante festum Purificationis Beatissimae Mariae Virginis*) 1645 roku, zapisu asekurowanego na dobrach ruchomych i nieruchomych. O sumę toczy się proces w grodzie sandomierskim.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.*

302/5084

s. 289 – 290

Warszawa, 27 listopada 1647¹

Feria quarta post festum Sanctae Catharinae Virginis

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jan Gierzyński szatny królewski (*vestiarius*), który zeznał, że mając na to konsens królewski udzielony 31 XI roku bieżącego [1647]², ceduje Stanisławowi Duczymińskiemu (*Ducimienski*) staroście ostrołęckiemu i jego żonie Zofii Szujskiej (*Sujska*) swe prawa dożywotnie do łąnów: jednego uzyskanego po śmierci Stanisława

Kaczyńskiego, drugi po śmierci Jana Kaczyńskiego, trzeciego po Macieju Kaczyńskim, strzelcach. Cesja obejmuje przynależności, dochody i prawa.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Anno Domini ut supra.* ² W dok. „XXXI Mensis Novembris”, zapewne winno być „XXI”.

303/5085

s. 290 – 292

Warszawa, 27 listopada 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Wojciech (*Albertus*) Jezierzyński syn niegdyś Andrzeja [Jezierzyńskiego]², który zeznał, że Stanisławowi Brzósce podkomorzemu nurskiemu i jego sukcesorom daruje pewien plac (*aream certam*), poczynając od drogi białoleńskiej aż do Wisły³, na granicach z wspomnianym podkomorzym nurskim z jednej, z drugiej z małżonkami Janem Zawadzkiem i Anną Arciszewską, w głębi zaś z dobrami Gołędzinowo i brzegiem Wisły (*Histulae*). Nadanie wieczyste obejmuje wszystkie przynależności, dochody i prawa, zezwolenie na intromisję urzędową. Jezierzyński zobowiązuje się uwolnić grunt od wszelkich zobowiązań, bronić donatariusza od wszelkich roszczeń i szkód, o które może zostać pozwany do grodu warszawskiego w pierwszym terminie zawitym. W związku z tym zeznaniem przybyła także Jadwiga Błocka (*Blicka*)³ żona Wojciecha Jezierzyńskiego w asystencji i za zgodą męża potwierdziła donację.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Anno Varsaviae ut supra.* ² Przyjęto pisownię nazwiska Jezierzyński, zob. Boniecki, IX, s. 50.

³ Lekcja niepewna – *Histulam*? ⁴ Błocka – zob. następny dokument.

304/5086

s. 292 – 293

Warszawa, 27 listopada 1647¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Wojciech (*Albertus*) Jezierzyński, który zeznał, że zmienia oprawę swej żony, zapisanej na połowie swych dóbr, dodając sumę 150 złotych, które dołącza do wcześniejszej sumy wiana.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

305/5087

s. 293 – 294

Warszawa, 2 grudnia 1647

Feria secunda post festum Sancti Andreae Apostoli proxima

Król poświadcza, że do kancelarii większej przybył osobiście Piotr Szumski, w imieniu Samuela Osińskiego oboźnego wielkiego litewskiego, który manifestował przeciwko [Mikołajowi] Stefanowi Pacowi staroście krzyzewskiemu, z powodu niemożności podjęcia 18 000 złotych polskich, z tytułu pewnego zapisu, albo płatności (*Recognitionis Membranariae*) Wielkiego Księstwa Litewskiego, do zapłaty w dniu świętego Andrzeja [30 XI] roku bieżącego [1647]. Z powodu święta protestacja nie została wniesiona do grodu warszawskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

306/5088

s. 294 – 296

Warszawa, 2 grudnia 1647¹

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybyli osobiście woźny generalny Królestwa, zaprzysiężony Jan Tarczyński oraz Andrzej Lubowicki (*Lubowiczki*) i Krzysztof Aleksander Zarzecki, którzy zeznali, że 16 VIII (*feria sexta in crastino festi Assumptionis Beatissimae Mariae Virginis in Caelum*) roku bieżącego [1647], na cmentarzu przy kościele bernardynów w Warszawie pochowano znakomitego Piotra Kneibel, serwitora i budowniczego czcigodnego Andrzeja Leszczyńskiego, biskupa chełmińskiego i pomezańskiego, prepozyta kościoła katedralnego płockiego, kościoła świętego Michała na zamku krakowskim; obecna była wdowa, zacna Elżbieta Kneibel, matka jego małoletnich dzieci. Woźny Tarczyński przy grobie w obecności licznych osób ogłosił mordercami Kneibla: Dąbrowskiego pryncypała i Krzysztofa Rostkowskiego współpryncypała. Wobec wakowania akt kancelarii, relację wpisano do akt grodzkich warszawskich.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum et Datum Varsaviae ut supra.*

307/5089

s. 296 – 298

Warszawa, 9 grudnia 1647

Feria secunda post festum Conceptionis Beatissimae Mariae Virginis proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Zofia *de Powsin* Ciołkowna, żona w pierwszym małżeństwie niegdyś Stanisława Piekarskiego, w ostatnim zaś Stefana Męciny. Która jako wdowa zeznała, że dobra Powsino (*Powsin*), Kabaty (*Kabathy*), Lisy (*Liszy*); Łazy, Narty (*Narthy*), Kępa (*Kempa*)¹, w ziemi i powiecie warszawskim daruje w wieczyste swemu synowi z Stanisławem Piekarskim, Janowi Piekarskiemu i jego spadkobiercom. Donacja obejmuje wszystkie przynależności, dochody i prawa, w tym prawo prezenty w kościele parafialnym w Powsinie. Zezwala na intromisję urzędową; zobowiązuje się bronić donatariusza od roszczeń prawnych i szkód, o co może być pozwana do grodu warszawskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Ob. części Warszawy; lokalizacja Kępy i Narty znana w przybliżeniu (*Atlas Historyczny*).

308/5090

s. 298 – 299

Warszawa, 9 grudnia 1647¹

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Zofia *de Powsin* Ciołkowna, żona w pierwszym małżeństwie niegdyś Stanisława Piekarskiego, w ostatnim zaś Stefana Męciny. Która jako wdowa i pani na dobrach Powsino (*Powsin*) i Kabaty i innych zeznała, że swemu synowi Janowi Piekarskiemu i jego spadkobiercom daruje w tej chwili wszystkie swoje dobra ruchome, klejnoty, złoto, srebro, perły, gotówkę, lokaty pieniężne, wszelkie sprzęty, w tym domowe w dobrach Powsino (*Powsin*), Kabaty (*Kabathy*), Lisy (*Liszy*), Łazy, Narty (*Narthy*), Kępa (*Kempa*) i gdziekolwiek indziej, nadto stada koni, bydła i wszelkie inne ruchomości.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum ut supra.*

309/5091

s. 300 – 301

Warszawa, 9 grudnia 1647¹

Król poświadcza, że do akt kancelarii przybyła osobiście Zofia *de Powsin* Ciołkowna, żona w pierwszym małżeństwie niegdyś Stanisława Piekarskiego, w ostatnim zaś Stefana Męciny. Która zeznała, że swemu synowi Janowi Piekarskiemu i jego spadkobiercom daruje wszystkie prawa, zapisy, kontrakty, wadia dotyczące dóbr Powsino (*Powsin*), Kabaty (*Kabathy*), Lisy (*Liszy*), Łazy, Narty (*Narthy*), Kępa (*Kempa*), darowane w dniu dzisiejszym temuż synowi. Przelewa na niego wszelkie toczące się sprawy i procesy.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

310/5092

s. 301 – 302

Warszawa, 9 grudnia 1647¹

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybyli osobiście woźny generalny Królestwa, zaprzysiężony Jan Tarczyński oraz Konstanty Szostak, Jan Guyski, którzy zeznali, że do przez Zofię *de Powsin* Ciołkowna, żonę w pierwszym małżeństwie niegdyś Stanisława Piekarskiego, w ostatnim zaś Stefana Męciny, darowanych – wraz z wszystkimi prawami – jej synowi Janowi Piekarskiemu i jego spadkobiercom, dóbr Powsino (*Powsin*), Kabaty (*Kabathy*), Lisy (*Liszy*), Łazy, Narty (*Narthy*), Kępa (*Kempa*), dokonają do nich intromisji, jako odległych tylko o dwie mile.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

311/5093

s. 302 – 303

Warszawa, 10 grudnia 1647

Feria tertia post festum Conceptionis BMV

Król poświadcza, że do akt kancelarii przybyła osobiście wdowa, Zofia *de Powsin* Ciołkowna, żona w pierwszym małżeństwie niegdyś Stanisława Piekarskiego, w ostatnim zaś Stefana Męciny, jako jedna strona, jako druga Jan Piekarski syn tejże, którzy zeznali zawarcie w Warszawie w dniu dzisiejszym [10 XII 1647] pewnej intercyzy, którą w całości aprobuja i w swym oraz spadkobierców imieniu obiecują dotrzymać; obwarowują umowę – co zawarto w niej – wadium 6000 złotych polskich. W razie niedotrzymania kontraktu jedna strona będzie pozywać drugą do grodu warszawskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

312/5094

s. 304 – 305

Warszawa, 10 grudnia 1647

Feria tertia post festum Conceptionis Beatissimae Mariae Virginis proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jan Piekarski, syn Stanisława [Piekarskiego], który zeznał, że jest winny Kasprowi Parulowi i jego sukcesorom sumę 400 złotych polskich. Zapisuje dług na wszystkich dobrach i obliguje się spłacić na najbliższe święto Narodzenia Jana Chrzciciela [24 VI 1648] przed urzędem grodzkim warszawskim, pod wadium 400 złotych polskich;

w razie niedotrzymania będzie pozywany w terminie zawitym o wadium i dotzymanie umowy.

Relacja Jerzego *de Theczyn* Ossolińskiego kanclerza koronnego, kanclerza koronnego, starosty lubomelskiego, adzelskiego, ryckiego.

j. lac.

[następuje ¼ strony nie zapisanej]

[s. 305a i kolejna nie zapisane i nie skasowane]

[k. 306 napis informujący o początku wpisów w roku 1648, relacja Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

[k. 306 v – strona niezapisana, nie skasowana]

313/5095

k. 307

Warszawa, 4 stycznia 1648

Sabbatho ante festum Sanctorum Trium Regum proximo

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście przezorny Krzysztof Dziadowicz woźny generalny Królestwa oraz Krzysztof Woyna i Aleksander Zerzeński, którzy zeznali, że 2 I (*feria quinta Actum Praesentem praecedente proxime*) 1648, dokonana została intromisja Wojciecha (*Albertum*) Krzyckiego sekretarza królewskiego do dóbr wsi Zatory (*Zathorj*), która to wieś została przez Annę *de Obory* Leśnowolską, małżonkę Wawrzyńca (*Laurenty*) Rostworowskiego chorążego kaliskiego, została zastawiona za sumę 13 000 złotych polskich w aktach kancelarii większej.

Relacja Jerzego *de Theczyn* Ossolińskiego kanclerza koronnego, kanclerza koronnego, starosty lubomelskiego, adzelskiego, ryckiego.

j. lac.

314/5096

k. 307 v – 309

Warszawa, 4 stycznia 1648

Sabbatho ante festum Sanctorum Trium Regum proximo

Król potwierdza, że do kancelarii większej przybył osobiście [Marcjan] Andrzej Zebrzydowski syn niegdyś Marcjana Zebrzydowskiego i Zofii Strzeżmińskiej, siostrzeniec i sukcesor Andrzeja Strzeżmińskiego, który zeznał w swoim, oraz swych braci rodzonych Franciszka i Konstantego Zebrzydowskich – zastrzegając ich potwierdzenie – sprzedaż nieruchomości. Są to dwór z przynależnościami na ulicy Rybnej (*Rybna*) w Warszawie, kamienica na ulicy świętego Jana Chrzyciciela, stojącą pomiędzy kamienicą niegdyś czcigodnego Jana Żmijewskiego, zmarłego przed kilkoma dniami, kanonika warszawskiego z jednej, z drugiej strony stoi kamienica kapituły warszawskiej. Do tego dochodzą parcele, na których stoją dwór i kamienica, oraz spichlerz wraz z pewnym domkiem w mieście Skaryszew, za Wisłą [*Histulam*], podległe prawu chełmińskiemu. Nieżyjący już Stanisław Osmolski sprzedał powyższe Andrzejowi Strzeżmińskiemu, swemu wujowi (*avunculo*), co zanotowano w aktach kancelarii mniejszej, w Warszawie 22 IV (*sabbatho ante Dominicam Conductus Paschae*) 1645 za sumę 10 000 złotych polskich. Dobra po bezpotomnie zmarłym Strzeżmińskim odziedziczyli Zebrzydowscy, którzy sprzedają je w całości za 10 000 złotych polskich Mikołajowi Sławoszewskiemu i jego sukcesorom, zezwalając na urzędową intromisję. Zebrzydowski obiecuje dokonanie potwierdzenia transakcji przez braci w aktach publicznych, pod

wadium 10 000 złotych polskich, o które, jak o dotrzymanie warunków sprzedaży może być skarżony do grodu warszawskiego, w pierwszym terminie zawitym. Relacja Jerzego *de Theczyn* Ossolińskiego kanclerza koronnego, kanclerza koronnego, starosty lubomelskiego, adzelskiego, ryckiego.
j. łac.

315/5097

k. 309 – 309v

Warszawa, 15 stycznia 1648

Feria quarta ante festum Sanctae Priscae Virginis et Martyris proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Zygmunt Bębnowski *a Końskie*, który zeznał, że Andrzeja *de Włostowicze* Justimonti (*Justimenthy*) kwituje z sumy 6000 złotych polskich, zapisanych 9 XI (*sabbathi ante festum Sancti Martini Pontificis*) 1647, będących udziałem w wianie matki (*in vim dotis de bonis maternis assignata*) Jadwigi *de Gierałtowice* Gierałtowskiej. Suma została już spłacona zgodnie z spisanyymi warunkami, w związku z tym umarza umowę i wadium z nią związane.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

316/5098

k. 309 v – 310

Warszawa, 15 stycznia 1648¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Jadwiga *de Gierałtowicze* Gierałtowska, żona Zygmunta Bębnowskiego *a Końskie*, wspólnie z mężem, w jego asystensji i za jego zgodą, który zeznał, że przez ręce Andrzeja *de Włostowicze* Justimonti (*Justimenthy*) została zaspokojona z dóbr macierzystych, z praw do których rezygnuje i ich się wyrzeka.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

317/5099

k. 310 – 310 v

Warszawa, 15 stycznia 1648¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Jadwiga *de Gierałtowicze* Gierałtowska, żona Zygmunta Bębnowskiego *a Końskie*, wspólnie z mężem, w jego asystensji i za zgodą zeznał, że Andrzeja *de Włostowicze* Justimonti (*Justimenthy*) na podstawie przeprowadzonej kalkulacji kwituje z opieki (*tutoria*) albo administracji swych dóbr macierzystych, ruchomych i nieruchomych, sum pieniężnych. Uwalnia go i jego sukcesorów od roszczeń.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

318/5100

k. 310 v

Warszawa, 15 stycznia 1648¹

Z kancelarii wydano plenipotencję Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego na osoby Jana *a Konskie* Bębnowskiego podkomorzego dorpackiego, Daniela Kąckiego, Jana Maszkowskiego, Michała Szałajskiego (*Szalaŷski*), Jana Izdebskiego, Piotra Radońskiego, Jerzego Czarnosza, Stanisława Łaskiego (*Łascki*), w których otrzymali pełną moc. Jan Bębnowski podkomorzy dorpacki otrzymał prawo wyznaczania zastępców plenipotentów².

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Sub eodem actu.* ² Dokument w formie regestu.

319/5101

k. 310 v – 311 v

Warszawa, 24 stycznia 1648

Feria quinta ante festum Conversionis Sanctae Pauli Apostoli proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że Szymona Łomińskiego i jego sukcesorów uwalnia od procesu sądowego, w związku z zapisem donacji wieczystej dóbr Łomny Małe i Gołąbki oraz Mieczki¹ przez tegoż zeznanej w urzędzie i sądzie grodu warszawskiego, o straty w wysokości 6000 grzywien polskich [srebra]. Wbrew zapisom nie uwolnił Ossolińskiego od przeszkód ze strony Łucji Krośnianki (*Krosniqnka*) córki niegdyś Jakuba Bieńkowskiego, która wytoczyła proces o niewypłacenia sumy 700 złotych posagu (*dotality*) nieżyjącej już Emerencjanny Gołaszewskiej, małżonki Jana Łomińskiego, do której Krośnianka ma pewne prawa. Krośnianka albo Bieńkowska została obecnie zaspokojona i skwitowała swe pretensje w grodzie liwskim 12 I (*feria quarta post festum Sanctorum Trium Regum nuper proxime praeterita*) 1648. W tej sytuacji Ossoliński z powodu ustania przeszkody uwalnia Łomińskiego od procesu i egzekucji wyroku zapadłego w Trybunale Piotrkowskim.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Istniało kilka wsi o tej nazwie, może chodzi o Mieczki w pow. warszawskim (*Atlas Historyczny*).

320/5102

k. 311 v

Warszawa, 24 stycznia 1648¹

Z kancelarii wydano plenipotencję Hiacynta Leżeńskiego, syna niegdyś Samuela Leżeńskiego, na osoby Stanisława *de Lezenice* Leżeńskiego sekretarza królewskiego, zarazem stryja Hiacynta; Andrzeja Tuszyńskiego, Andrzeja Zembskiego, Marcina Niemojewskiego, dającą wymienionym pełną moc².

j. lac.

¹ *Sub eodem actu.* ² Dokument w formie regestu.

321/5103

k. 311 v – 312

Warszawa, 4 lutego 1648

Feria sexta post festum Purificationis Beatissimae Virginis Mariae proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Zygmunt Giedłowski, który zeznał, że mając listowny konsens królewski, ceduje dobra Judinow¹ w województwie czernihowskim Jerzemu Ponętowskiemu i zezwala na intromisję urzędową.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Judinow, Judyniw, sióło stanu radohoskiego w pow. nowogrodzkim siewierskim, Kułakows'kyj, Czernihowo–siwierszczyna, s. 431; konsens królewski: MK 189, nr 803 i 804.

322/5104

k. 311 v – 312 v

Warszawa, 4 lutego 1648¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Zygmunt Giedłowski, który zeznał, że mając listowny konsens królewski, ceduje prawo

wyrębu lasów i handel *towarów leśnych* w lasach dóbr Judinow² w województwie czernihowskim na Jerzego Ponętowskiego i zezwala na intromisję urzędową.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsoviae ut supra.* ² Judinow – zob. poprzedni dokument; konsens królewski: MK 189, nr 803 i 804.

323/5105

k. 312v

Warszawa, 19 lutego 1648¹

Sub Actu sabbathi in crastino festi Sancti Valentini proximo

Z kancelarii wydano plenipotencję Franciszka hrabiego *in Ossolin* Ossolińskiego, starosty bydgoskiego i lubaczowskiego, na osoby Jana Bębnowskiego podkomorzego dorpackiego i [Daniela] Kąckiego², z prawem wyznaczania zastępców.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsoviae ut supra.* Data wątpliwa z powodu wyjazdu Władysława IV na Litwę.

² Pozostawiono puste miejsce na wpisanie nazwiska. Dokument w formie regestu.

324/5106

k. 312 v – 313 v

Warszawa, 19 lutego 1648

Sabbatho in Crastino festi Sancti Valentini proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyli znakomity Anton Donepe, sekretarz miasta Torunia, w imieniu tegoż miasta, jako jedna strona, jako druga sławetny Adreas Zeydler i Georg (*Georgius*) Anszfitz¹ jako plenipotenci cechu piwowarów (*Braxatorum*) Nowego Miasta Torunia. Zeznali oni, że za wiedzą i zgodą kanclerza koronnego Jerzego Ossolińskiego, uzgodnili przesunięcie terminu wejścia w życie dekretu zapadłego w Warszawie w sądzie asesorskim 19 II (*sabbatho postridie festi Sancti Valentini Praesbiteri*) 1648 pomiędzy magistratem miasta Torunia i cechem piwowarów toruńskich względem obcego piwa wwożonego do miasta Torunia i wsi do niego należących. Termin przesunięto o sześć niedziel, do 1 IV (*sabbatho post festum Annunciationis Beatissimae Mariae Virginis*) 1648, zaś następnie o kolejne sześć tygodni, do 9 V 1648.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Lekcja niepewna.

325/5107

k. 313 v

Warszawa, 24 marca 1648¹

Sub Actu sabbathi ante Dominicam Ramispalmarum Quadragesimalem proximo

Z kancelarii wystawiono plenipotencję Franciszka Ossolińskiego *de Theczyń* starosty bydgoskiego i lubaczowskiego, na osobę Jana *a Końskie* Bębnowskiego podkomorzego dorpackiego, z prawem wyznaczania zastępcy.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Miejsce wystawienia błędne, król przebywał w Wilnie od 19 marca (wg Albrychta S. Radziwiłła nie było tam J. Ossolińskiego, podkanclerzy A. Leszczyński przyjechał 23 marca).

326/5108

k. 313 v [Warszawa, 24 marca 1648]¹
W kancelarii sporządzono i wystawiono list Stanisławowi Jurkowskiemu o
złożeniu przysięgi na urząd sekretarza.

j. lac.

¹ *Sub eodem actu.* Zob. przypisy do poprzedniego regestu.

[k. 313v, dolna połowa stronicy pusta, nie skasowana, podobni ekolejne strony]

**[k. 318 – informacja o początku wpisów w latach 1649 i 1650 za panowania
Jana Kazimierza, począwszy od koronacji]**

[k. 318v pusta]

327/5109

k. 319 – 319 v Kraków, na sejmie koronacyjnym, 3 luty 1649
Feria quarta post festum Purificationis Gloriosissimae Virginis Mariae proxima
Król poświadcza¹, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Piotr Łącki,
chorąży poznański, który na ręce królewskie złożył urząd chorążego
poznańskiego, wraz z przywilejem otrzymanym od Zygmunta III².
Relacja Jerzego de Tenczyn Ossolińskiego, kanclerza najwyższego koronnego,
starosty lubelskiego, lubaczowskiego, brodnickiego, bydgoskiego.

j. lac.

¹ Tytułatura: *Joannes Casimirus Dei gratia Rex Poloniae, Magnus Dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Smolensciae, Czerniehoviaque etc., nec non Sueccorum, Gottorum, Vandlunque [sic] hereditarius Rex.* ² Zob. U I/2 nr 705–706, gdzie podano mylnie, że złożył urząd przed 3 I 1649, kiedy to mianowany został następca (Jan Kazimierz nie był jeszcze koronowany).

328/5110

k. 319 v – 320 Kraków, na sejmie koronacyjnym, 4 luty 1649
Feria quinta post festum Purificationis Gloriosissimae Virginis Mariae proxima
Król potwierdza, że do akt kancelarii większej koronnej przybył osobiście
czcigodny Jan Dzierżawski proboszcz w Zbuczynie, wniósł solenną manifestację,
że otrzymał od świętej pamięci króla Władysława IV to beneficjum wraz z
obowiązkami duszpasterskimi. Obecnie nie posiada oryginału erekcji kościoła, ani
nadania Władysława IV z 1648 roku, których nie mógł okazać wizytatorom
kościelnym biskupa ordynariusza. Dla zapobieżenia zmniejszeniu dochodów
parafii i rektora, co już nastąpiło, postuluje śledztwo z wykorzystaniem kopii
dokumentów, oraz wzięcia pod uwagę, jakie dochody pozostawały w ręku
poprzedników na probostwie od niepamiętnych czasów.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

329/5111

k. 320 v Kraków, na sejmie koronacyjnym, 3 luty 1649¹
Feria secunda post festum Purificationis Gloriosissimae Virginis Mariae
Król potwierdza, że do akt kancelarii większej osobiście przybył Maciej
Olszewski skarbnik wiski, który zeznał, że kwituje Stanisława Skarszewskiego
regenta kancelarii większej koronnej, starostę stężyckiego, z sumy 15 000 złotych

polskich, które już zwrócił. Wcześniej suma ta, jako prosty dług została zeznana do akt grodzkich krakowskich i zapisana na wszystkich dobrach Olszewskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Podana data mylna, wypadła w samo święto, zapewne chodzi o 3 lutego, a jeśli poprawna, to 8 lutego.

330/5112

k. 321

Kraków, na sejmie koronacyjnym, 3 luty 1649¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Stanisław Skarszewski, starosta stężycki i wasilkowski, regent kancelarii większej, który zeznał, okazując oryginał konsensu królewskiego, że ceduje swe prawa dożywotnie do młyna na Kazimierzu pod Krakowem, otrzymanego od Władysława IV, na małżonków Łukasza Romiszewskiego i Teresę Olszewską.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Cracoviae ut supra*. Zob. przypis do regestu 329.

331/5113

k. 321 v – 322v

Kraków, na sejmie koronacyjnym, 3 luty 1649¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Wojciech (Albertus) Przeczkowski pisarz ziemski różański, który zeznał, że Adamowi a Kazanow in Czasniki Kazanowskiemu marszałkowi nadwornemu koronnemu, staroście bielskiemu, borysowskiemu, soleckiemu, kozienickiemu, wareckiemu (Varacen.), nowotarskiemu i jego sukcesorom daruje wieś dziedziczną Szczawin (Szawin), młynem i stawem w Czarnowie (Czarnow), jeziorem blisko wsi Chelsty (Chelczy) przynależącej do miasta Różan w województwie mazowieckim, w ziemi ostrołęckiej [sic] i powiecie łomżyńskim. Donacja obejmuje wszystkie przynależności i prawa, zezwala na urzędową intromisję. Zobowiązuje się bronić Kazanowskiego przed wszelkimi przeszkodami, roszczeniami prawnymi, w przeciwnym razie zostanie pozwany do grodu łomżyńskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra*. Zob. przypis do regestu 329.

332/5114

k. 323 – 323 v

Kraków, na sejmie koronacyjnym, 3 luty 1649¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście brat Hiacynt Balcerowicz (Balczerowicz) z konwentu zakonu kaznodziejskiego [dominikanów] świętej Trójcy w Krakowie wraz z ojcem Arnulfem (Arnolphi) Praesinia (Praesiny) doktorem teologii i generalnym prokuratorem, zastępującym przeora. Balcerowicz zeznał, że zgodnie z pobożną intencją swej matki, niegdyś sławetnej Katarzyny Balcerowiczowej, 3000 złotych polskich, z sumy oryginalnej 6000 złotych ustanowionej przez Joachima [Tarnowskiego] hrabiego na Tarnowie, wojewodę i starostę wendeńskiego, asekurowanych wraz z czynszem rocznym na dobrach Bratkówka, Balcerowiczowej w formie czynszu odkupnego (Reemptionis), następnie legowanych testamentem sporządzonym w Krakowie 20 V 1638 wspomnianym ojcom i bratom z zakonu kaznodziejskiego; Balcerowicz wieczyście przekazuje legat konwentowi w Krakowie, z wyjątkiem czynszu

zagwarantowanego sobie samemu do końca życia. Następnie sumę 1000 złotych, legowanych przez matkę konwentowi w intencji [modlitw] za jej duszę oraz 2000 złotych dla konwentu mniszek Trzeciego Zakonu św. Dominika na ulicy Stolarskiej (*Mensatorium*) przy kościele świętej Trójcy w imieniu swoim i sławetnej Anny Balcerowiczówny, swej siostry potwierdza ją dyspozycje matk.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum Cracoviae ut supra*. Zob. przypis do rejestru 329.

333/5115

k. 324 – 327

Kraków, na sejmie koronacyjnym, 11 luty 1649¹

Feria quinta post Dominicam Sexagesimae proxima

Król potwierdził, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jan z Mojkowic (*de Mojkowicze*) Krupka, syn niegdyś Stanisława Krupki młodszego. Jan Krupka zwrócił się do króla o uznanie pełnoletniości i zdolności do czynności prawnych, w tym donacji dóbr, co Jan Kazimierz uznał za zdaniem niektórych doradców. Jan Krupka zeznał potwierdzenie donacji dóbr przez siebie i swego brata rodzonego Stanisława Krupkę, należących niegdyś do Abrahama Gołuchowskiego starosty stężyckiego. Krupka uwalnił Stanisława Krupkę z Mojkowic (*de Mojkowicze*), swego brata rodzonego, od zapisu w aktach grodzkich nowokorczyńskich, wobec spadkobierców niegdyś Abrahama *de Gołuchow* Gołuchowskiego, starostę stężyckiego, aprobując donację dokonaną przez brata, po zmarłym Stanisławie Krupce Starszym, dziadku, przez braci Mikołaja¹, wspomnianego Stanisława, Krzysztofa z Mojkowic Krupków² swych braciach rodzonych i współsukcesorów. Daruje swe udziały w wsi Widuchowa z dworem, folwarkiem Łagiewniki, następnie wsie Kotki z folwarkiem Bada albo Bady (*Badj*), młynem i stawem; wsie opustoszałe Podborowice, Międzygorzyce, Marszowa w województwie sandomierskim, powiecie wislickim. Darując części dóbr, zrzeka się praw do nich, w tym patronatu kościelnego, myt (*Theloneum*) oraz dochodów na rzecz Zofii [Gołuchowskiej]² *de Gołuchow*, córki Jana Gołuchowskiego, małżonki Pawła Ligęzy z Bobrku miecznika przemyskiego; Stanisława, Zofii, Elżbiety i Krystyny Borkowskich, syna i córek Jana Borkowskiego i Katarzyny Gołuchowskiej (córek Jana Gołuchowskiego), dalej Michała Jordana *de Zakliczyn*; Katarzyny *de Zakliczyn* żony Jana Stradomskiego; Katarzyny *de Zakliczyn* żony Feliksa Maja (*Felcis May*) syna i córki zmarłego Marcina Jordana z małżeństwa z Konstancją [Magdaleną Gołuchowską] *de Gołuchow*, córką wspomnianego Jana Gołuchowskiego, wszyscy jako sukcesorzy wspomnianego Abrahama Gołuchowskiego starosty stężyckiego. Krupka zezwala dziedzicom starosty stężyckiego na urzędową intromisję do dóbr. Zobowiązuje się na rzecz Zofii Ligęziny miecznikowej przemyskiej, Stanisława, Zofii, Elżbiety, Krystyny Borkowskich, niemniej Michała Jordana, Magdaleny Stradomskiej i Katarzyny Majowej, że będzie ich bronił przed roszczeniami prawnymi, przed pozwami i stratami, w innym wypadku Jan Krupka i jego spadkobiercy zostaną przez donatariuszy i ich sukcesorów pozwani do grodu w Nowym Mieście Korczynie, w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Stanisław Starszy zm. po 1613, zob. Boniecki, XII, s. 345. ² Pierwsze małżeństwo zawarła z Mikołajem Mieleckim, Boniecki, XIV, s. 257.

334/5116

k. 327 – 328

Kraków, na sejmie koronacyjnym, 12 luty 1649

Feria sexta ante Dominicam Quinquagesimae proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyli osobiście Stanisław Skarszewski regens kancelarii większej, starosta stężycki i wasilkowski jako jedna strona, jako druga jego brat rodzony Zygmunt Skarszewski, którzy zeznali, że zawarli pewien układ w Krakowie, 12 II 1649, który umocnili wadium 6000 złotych polskich, i obecnie w całości potwierdzają i obwarowują wadium 6000 złotych. W razie niedotrzymania, jedna strona może skarżyć drugą do dowolnego sądu grodzkiego albo ziemskiego Królestwa, w pierwszym terminie zawitym o wypłatę wadium i dotrzymanie umowy.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

335/5117

k. 328 – 330 v

Kraków, na sejmie koronacyjnym, 13 luty 1649

Feria sexta ante Dominicam Quinquagesimae proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyli osobiście Marek Sobieski starosta krasnostawski i Jan Sobieski starosta jaworowski, bracia rodzeni, synowie¹ niegdyś Jakuba Sobieskiego kasztelana krakowskiego, którzy zeznali, że Jan Wielopolski *a Wielopole*, starosta biecki i bocheński, który niegdyś Jakubowi Sobieckiemu, ich ojcu zapisał w aktach kancelarii większej² swe dobra dziedziczne Męcina Wielka (*maior*) wraz z folwarkiem, Męcina Mała (*minor*), Pstrążne (*Pstruznik*) w województwie krakowskim, powiecie bieckim. Po śmierci Jakuba Sobieskiego wsie te przypadły zeznającym jako naturalnym sukcesorom, wraz z przynależnościami i prawami. Teraz obaj Sobiescy darują (*redonat*) wieczyście wspomniane wsie Janowi Wielopolskiemu i jego sukcesorom, z wszystkimi prawami, przynależnościami i dochodami. Zobowiązują się uwolnić wsie od wszelkich przeszkód i roszczeń prawnych w każdym sądzie Królestwa, w przeciwnym razie mogą być pozywani w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Słowo nadpisano innym atramentem. ² Zob. dok. 178.

336/5118

k. 330 v – 331

Kraków, na sejmie koronacyjnym, 13 luty 1649¹

Król potwierdza, że do kancelarii większej przybył Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, starosta lubelski, lubaczowski, lubomelski, brodnicki, bohusławski, który do wszystkich swych spraw sądowych i prawnych i sądów, ustanowił pełnomocnikiem Jana Rębielińskiego podstarościego brodnickiego, włącznie z prawem wyznaczania zastępcy.

Relatio eiusdem [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae Anno ut supra*; pomyłona data lub miejsce, zob. poprzedni dokument.

337/5119

k. 331 – 332

Kraków, 15 luty 1649

Feria secunda post Dominicam Quinquagesimae proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Stefan *de Obory* Oborski starosta liwski, który w imieniu swoim i Marcina Oborskiego starosty

sochaczewskiego zeznał, że Adama Kazanowskiego, rotmistrza królewskiego kwituje z sumy 5500 złotych polskich, zeznanych niegdyś Janowi Oborskiemu, staroście liwskiemu, swemu ojcu w aktach grodzkich warszawskich, jako prosty dług. Suma ta została odziedziczona przez niego i jego brata, a obecnie zaostała spłacona, dlatego kwituje Kazanowskiego z procesu i akcji prawnych, wszczętych przez ojca, Jana Oborskiego, które to akcje, procesy, wyroki, umarza. Brat w ciągu 12 tygodni potwierdzi zeznanie w aktach grodzkich lub ziemskich. Uczyni to pod wadium 5500 złotych, w razie niewypełnienia warunku, o które będzie pozywany do grodu warszawskiego, w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

338/5120

k. 332 – 332 v

Kraków, 15 luty 1649

Feria secunda post Dominicam Quinquagesimae proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Adam Kazanowski de Kazanow, chorąży sandomierski, rotmistrz wojska koronnego, który okazawszy przez aktami kancelarii list z konsensem królewskim, scedował na rzecz Stefana *de Obory* Oborskiego starosty liwskiego swe prawa dożywotnie do pensji 3000 złotych, płatnych corocznie na święto Narodzenia Jana Chrzciciela [24 VI] z dochodów starostwa łukowskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

339/5121

k. 332 v – 333 v

Kraków, 15 luty 1649¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Stefan *de Obory* Oborski, starosta liwski, który zeznał, że Adamowi *de Kazanow* Kazanowskiemu chorążemu sandomierskiemu i rotmistrzowi królewskiemu i jego sukcesorom zapisuje na swych wszystkich dobrach sumę 7900 złotych polskich. Spłaci sumę w ratach: 2000 złotych dnia 28 II (*pro Dominica Reminiscere Quadragesimali*) 1649, 3000 złotych 24 VI (*pro Faesto Nativitatis Sancti Joannis Baptistae*) 1649, zaś 2900 złotych 11 XI (*pro Faesto Sancti Martini Pontificis*) 1649 przed aktami grodzkimi warszawskimi, pod wadium 7900 złotych. W razie niewypłacenia, o wadium i sumę zasadniczą, Oborski lub jego sukcesorzy będą skarżeni przez Kazanowskiego lub jego sukcesorów do grodu warszawskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Cracoviae ut supra.*

340/5122

k. 333 v – 334

Kraków, 15 luty 1649¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jan Gabański, który zeznał, że zgodnie z dekretem sądu asesorskiego, że dom w mieście Leżajsku, na Przedmieściu Sandomierskim, został mu przysądzony, w czasie określonym w tymże wyroku należało złożyć wyspecyfikowaną sumę. Z powodu obawy przed zagrażającymi obecnie grasantami odmówiono zwrotu domu, nie przestrzegając wyroku, przeciwko czemu manifestuje.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Cracoviae ut supra.*

341/5123

k. 334 – 336

Kraków, 17 luty 1649¹

*Feria quarta Cinerum proxima*²

Król poświadcza, że do niego i akt kancelarii większej przybył czcigodny Jerzy Grochowski, dziekan przemyski, kanonik krakowski, prepozyt łucki, sekretarz królewski, który zeznał, że zgodnie z konstytucją 1635 roku, swe dobra dziedziczne, mianowicie wieś Piasek, Wielka Droga, Trzebol z dworem i folwarkiem, w województwie i powiecie krakowskim, wraz z prawem prezenty kościelnej w tych dobrach i innymi prawami, ze wszystkimi przynależnościami i dochodami daruje czcigodnym prałatom i kanonikom, albo kapitule katedralnej krakowskiej. Dar jest wieczysty i nieodwołalny, zezwala na urzędową intromisję do dóbr, które uwalnia od wszelkich roszczeń i zobowiązań oraz strat. W razie niedotrzymania, będzie pozywany do grodu krakowskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Cracoviae ... Anno ut supra.* ² Faktycznie 17 luty wypadł w Środę Popielcową.

342/5124

k. 336 v – 337 v

Kraków, 17 luty 1649¹

*Feria quarta Cinerum proxima*²

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Jan [Mikołaj] Daniłowicz podskarbi wielki koronny, starosta przemyski, samborski, drohobycki, ratneński, doliński, który zeznał, że daruje wieczysto Felicjanowi Zaklice, sekretarzowi królewskiemu i jego sukcesorom dobra swe dziedziczne i zastawne (*obligatoria*) ojczyste i macierzyste wsi Lelików (*Lelikow*) z folwarkiem w województwie ruskim, ziemi i powiecie chełmskim. Donacja obejmuje wszystkie przynależności, prawa i dochody, w tym prawo patronatu kościelnego. Zezwala na intromisję urzędową do dóbr, które uwalnia od wszelkich obciążeń i prawnych roszczeń, w razie niedotrzymania będzie pozywany do grodu chełmskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Cracoviae ... Anno ut supra.* ² Faktycznie 17 luty wypadł w Środę Popielcową.

343/5125

k. 338 – 339 v

Kraków, 17 luty 1649¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Łubieński Maciej, arcybiskup gnieźnieński, prymas Królestwa Polskiego, Gembicki Piotr biskup krakowski, książę siewierski; Szoldrski (*Soldrski*) *de Szoldry* Andrzej biskup poznański; Gniewosz *de Olexow* Mikołaj, biskup włocławski i pomorski; Leszczyński *de Leszno* Andrzej, biskup chełmiński i pomorski, prepozyt płocki, podkanclerzy Królestwa; Pstrokoński *de Bużenin* Stanisław, biskup chełmski, opat tyniecki; Trzebicki Andrzej kanonik gnieźnieński; Wojciech Serebryski kanonik krakowski; Koryciński Wojciech (*Olbrachtus*) kanonik krakowski; Poniatowski Maciej kanonik krakowski; Kawecki (*Kaweckj*) Sebastian kanonik włocławski, sekretarz królewski; Wojciech (*Albertus*) Grabowski kanonik poznański; Pigłowski

Wojciech (*Albertus*) kanonik poznański; Gogoliński Franciszek, kustosz łucki, sekretarz królewski w imieniu Andrzeja Leszczyńskiego i kapituły. W dniu 13 II (*Sabbatho ante Dominicam Quinquagesimae proxime*) 1649 podczas konkluzji i końca sejmu koronacyjnego manifestują i protestują przeciwko zatwierdzeniu uchwał województw, mianowicie przeciwko aprobachji wyznaczeniu stacji [wojskowych] w dobrach kościelnych. Powodem jest prywatny charakter laud wojewódzkich, zgłoszone przeciwko nim protestacje. Lauda są sprzeczne z prawami i przywilejami kościelnymi, umocnionymi przysięgami królów polskich, a także wbrew zwyczajom. Stacje zagrożone są karą ekskomuniki, zabronione przez liczne dekrety i statuty Królestwa, a uchwały takie nie mają mocy prawnej. *Relatio ut supra* [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum Cracoviae ut supra.*

344/5126

k. 339 v – 340

Kraków, 17 luty 1649¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Władysław Myszkowski margrabia na Mirowie, starosta grodecki i drahimski jako jedna strona, jako druga czcigodny Jan Różycki kanonik poznański, sekretarz królewski. Zeznali oni, że zawarli w Krakowie 17 II (*feria quarta Cinerum anno presenti confectam*) 1649 pewą intercyzę, którą podpisali, opieczętowali i opatrzyli wadium. Kontrakt ten w całości pootwierdzają, w tym wadium. Strona niezadowolona z realizacji, może pozywać drugą przed dowolny sąd Królestwa w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum ut supra.*

345/5127

k. 340 v

Warszawa, 6 marca

1649

Sabbatho ante Dominicam Oculi Quadragesimalem proximo

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Stanisław Skarszewski regent kancelarii większej, star. stężycki, wasilkowski, który zeznał, że uwalnia od kary Szymona Zakrzewskiego, zarządcę (*factorem*) wsi Brzeście¹ (*Brzeszcze*) należącej do Zygmunta Dunin Sulgostowskiego, który na instancję instygatora sądu, w sądzie kapturowym warszawskim został skazany na infamię i publikację kary, z delacji pracowitego Szymona Wrzodka ze wsi Rokitno (*Rokitna*)², poddanego zeznającego Stanisława a Skarszew Skarszewskiego. Wrzodek został na drodze publicznej zraniony; obecnie po otrzymaniu satysfakcji, kwituje infamisa i uwalnia od kary.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Nie zlokalizowano; może chodzi o Brzeście, w woj. mazowieckim (dwie) lub sandomierskim (jedna). ² Nie zlokalizowano, może w woj. lubelskim.

346/5128

k. 341

[Warszawa?] 12 marca 1649

Feria sexta ante Dominicam Laetare Quadragesimalem

Z kancelarii wydano plenipotencję zeznaną przez Macieja Cieleckiego sekretarza królewskiego na osobę Mateusza Zielezińskiego plebana świętego Marcina i dziekana diecezji poznańskiej¹.

j. łac.

¹ Dokument w formie regestu.

347/5129

k. 341– 342 v

Warszawa, 18 marca 1649

Feria quinta ante Dominicam Judica Passionis proxima

Król zezwolił na oblatę w aktach kancelarii większej przez ręce czcigodnego ojca Jana Dionizego Łomżewskiego kaznodziei na Jasnej Górze częstochowskiej, dokonanej w imieniu tamtejszego konwentu poniższego listu.

Na dworze królewskim w Warszawie 31 XII (*feria quinta in vigilia Faesti Circumcisionis Christi*) 1648, przed aktami i urzędem grodzkim warszawskim osobiście stanął Jerzy Ossoliński kanclerz koronny. Zeznał on, że zapisuje wieczyście sumę 6480 (*sex Millium Quadringentorum Octuaginta*) złotych polskich i czynsz od nich na jego dobrach dziedzicznych wsi Goźlice (*Gozlice*) i Zakrzew w województwie i powiecie sandomierskim konwentowi jasnogórskiemu częstochowskiemu, sposobem wyderkauffu, albo sumy odkupnej. Czynsz zgodnie z prawem i konstytucjami ma wynieść 7 % i być wypłacany na święto świętego Marcina [11 XI], począwszy od roku 1649; kwity wystawiać mają przeor z podprzeorem (*subprior*) albo inni starsi bracia konwentu. Wypłata czynszu zostaje obłożona wadium w takiej wysokości, w razie niewypłacona będzie następowała urzędowa intromisja do dóbr. Ossoliński i jego sukcesorzy będą pozywani o czynsz, wadium i sumę kapitału do grodu sandomierskiego w pierwszym pozwie zawitym. Dokument podpisał podstarości warszawski Kazimierz Kotowski.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

348/5130

k. 342 v – 344

Warszawa, 18 marca

1649¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że zapisuje wieczyście sumę 6266 (*Sex Milium Ducentorum Sexaginta sex*) złotych polskich i czynsz od nich, zapisany na jego dziedzicznych wsiach Goźlice (*Gozlice*) i Zakrzew w województwie i powiecie sandomierskim, konwentowi jasnogórskiemu częstochowskiemu, sposobem wyderkauffu, albo sumy odkupnej. Czynsz zgodnie z prawem i konstytucjami ma wynieść 7 % i być wypłacany na każdego świętego Marcina [11 XI], począwszy od roku 1649; kwity wystawiać mają przeor z podprzeorem, albo inni starsi bracia konwentu. Wypłata czynszu zostaje obłożona wadium w takiej wysokości, w razie niewypłacona będzie następowała urzędowa intromisja do dóbr. Ossoliński i jego sukcesorzy będą pozywani o czynsz, wadium i sumę kapitału do grodu sandomierskiego w pierwszym pozwie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

349/5131

k. 344 v – 345

Warszawa, 22 marca 1649

Feria secunda ante Dominicam Ramispalmarum proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyli osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny i Izabella *de Zurow* [Daniłowiczowa] jego małżonka, którzy mając konsens królewski, scedowali swe prawa dożywotnie do wsi Kozice w starostwie ryckim, w powiecie stężyckim, na rzecz Bernarda¹ *de Gozd* Gojskiego (*Gojsky*) łowczego sandomierskiego, dworzanina królewskiego i jego małżonkę, Ewę Gojską *de Korzen* [z Korzeńskich]. Cesja obejmuje wszystkie przynależności, prawa i dochody, zezwalają na urzędową intromisję do dóbr.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ W dok. imię Leonard, zob. Boniecki, VI, s. 169; U IV/3, nr 662.

350/5132

k. 345 – 345 v

Warszawa, 29 marca 1649

Feria secunda post Dominicam Ramispalmarum proxima

Król zezwolił na oblatowanie przez Mikołaja Wizemberga (*Wisemberg*) syna Mikołaja Wizemberga poniższego dokumentu, opieczętowanego pieczęcią wspomnianego Wizemberga (ojca) o Jana Karola Bedermana (*Boderman*)¹.

Jan Karol Boderman (*Biderman*) i Mikołaj Wizemberg (*Wisemberg*) w Warszawie, 25 marca 1649 zeznają, że wszystkie pretensje i spory, zarówno procedowane jako sprawy sądowe, jak i nie procedowane, które zaszły między nimi do chwili obecnej, zabiegając jeszcze większym szkodom własnym, niż te, które nastąpiły, oddając je pod osąd Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego. Zobowiązują się w swoim i potomków imieniu przestrzegać wyroku, niezależnie jaki by zaszedł.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. pol. i j. lac.

¹ Może tożsamy zpisarzem Metryki Ruskiej?

351/5133

k. 345 v – 347

Warszawa, 29 marca 1649¹

Król zezwolił na oblatowanie przez Mikołaja Wizemberga (*Wisemberg*) syna Mikołaja Wizemberga poniższego dokumentu.

Jerzy Ossoliński kanclerz koronny ogłasza, że Jan Boderman i Mikołaj Wizemberg (*Wizemberk*) wyznaczyli go pisemnie na arbitra w swych sporach, które rozszadził z udziałem pewnych osób, jako asesorów. Z dokumentów i złożonych przysięg wynika, że Jan Boderman po śmierci swego ojca, z bratem i siostrą² znalazł się pod opieką dziadka ze strony macierzystej (*materni Avi sui*), Stanisława Amendy starszego i po jego śmierci żony – Amendy Katarzyny Fryzerowej, swej babki, aż do dorosłości. W nagrodę szkody powstałej przez wydanie z matką³ całego majątku biedermeierowskiego Julowi Atamentemu, babka wyznaczyła pewne części dzieciom to jest bratu i siostrze, samemu Janowi Bedermanowi (*Bidermana*) i otrzymała za opiekę kwit na siebie i na Jana Wizemberka, od Jana Bedermana po dojsciu do lat sprawnych. Wizemberg służył babce pomocą i radą przy dzieciach i otrzymał kwit od tychże. Po śmierci babki Boderman otrzymał należną część wraz z innymi sukcesorami, którą odebrał w pieniądzach i ruchomościach. Również wyrokiem zmarłego Władysława IV w sprawie kredytorów Atauantego⁴ otrzymał Boderman rekompensatę w pieniądzach i rzeczach wspomnianego Bidermana tak po ojcu, jak i po matce,

potem przez kilka lat nie przeczył swym kwitom i wyrokom. Sąd czyni wolnym Wizemberga od akcji Bedermana w sądzie radzieckim z tytułu opieki, nakazuje kasację akt wniesionych do akt radzieckich i pokrycie szkód i kosztów. Obie strony winny przyjąć wyrok, pogodzić się i sprawę okryć milczeniem. Warszawa, 29 III 1649. Podpis Jerzego Ossolińskiego kanclerza wielkiego koronnego, Mikołaja Wizemberga.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. pol. i j. łac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra*. ² Dokument nie podaje imion rodzeństwa, ani ojca. Boniecki, I, s. 144, wspomina o matce Anastazji i bracie Aleksandrze w 1643 roku. ³ Anastazja Bederman, zob. poprzedni przypis. ⁴ W dokumencie *Atauantego*, może winno być *Atamentego* ?.

352/5134

k. 347 – 347 v

Warszawa, 1 kwietnia 1649

Feria quinta post Dominicam Ramispalmarum

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Stanisław Wolski, który zeznał, że mając okręt albo *szkutę* w areszcie Stanisława Skarszewskiego starosty stężyckiego na mocy pewnego kontraktu, zobowiązuje się dostarczyć skutę do Stężycy po powrocie z Gdańska, przed niedzielą pięćdziesiątnicy [23 V], ale nie później niż dwa tygodnie później [6 V 1649], pod wadium 1500 złotych. W razie niedotrzymania, może być pozwany przed dowolny sąd ziemski lub grodzki Królestwa w pierwszym terminie zawitym o wadium i dotrzymanie kontraktu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

353/5135

k. 347 v – 348 v

Warszawa, 30 kwietnia 1649

Sabbatho post Faestum Sancti Adalberti Pontificis proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że pewną rekoncję swą ręką spisną w Warszawie 17 IV [1649] na rzecz Stanisława Kurskiego, podpisaną i opieczetowaną potwierdza w całości w imieniu swoim i swych sukcesorów, pod wadium 4000 złotych polskich. W razie niedotrzymania będzie pozywany w pierwszym terminie zawitym przed dowolny sąd o wadium i dotrzymanie zapisu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

354/5136

k. 348 v – 350 v

Warszawa, 27 kwietnia 1649

Feria tertia ante Faestum SS. Philippi et Jacobi Apostolorum proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście zacny Kasper Gatkowski [Gałkowski?] woźny generalny Królestwa, który wniósł do relację pozwu wniesionego do Trybunału Lubelskiego.

Pozwani zostali: Stefan Oborski starosta liwski tytułujący się pułkownikiem i rotmistrzem chorągwi Księstwa Mazowieckiego ziemi liwskiej; Jan Wessel chorąży różański, Jan Mierzyński z ziemi zakroczymskiej; Hieronim Franciszek Zbroński z ziemi czerskiej; Piotr Tomicki z województwa kaliskiego; Skrzetuski¹ z województwa kaliskiego; Jan Dobrogost Grzybowski starosta warszawski; Szczęsny (Felici) Brochowski porucznik starosty warszawskiego. Wszyscy

wymienieni towarzysze; dalej zacny ...², kapitan z chorągwi dragońskiej województwa lubelskiego zmarłego Zbigniewa Firleja. Do Trybunału Lubelskiego zostali pozwani z delacji Zygmunta Donhoffa starosty sokalskiego i bolesławieckiego oraz mieszczan i plebejów z miasta Sokala, o naruszenie licznych artykułów Konfederacji Generalnej i innych praw Królestwa podczas bezkrólewia, bowiem zamiast bronić kraju przed rebeliantami kozackimi, sami pustoszyli miasto Sokal, wcześniej poszkodowane ze strony kozackiej. Napaść nastąpiła za wiedzą i poduszczeniem samego pułkownika, w Sokalu i starostwie sokalskim, obejmowała rabunek złota, srebra, klejnotów, ubrań, kobierców, ziarna omłóconego i nieomłóconego, bydła i innych zwierząt, jak to pokazują specjalne rejestry szkód. Lublin, 17 III (*feria quarta post Dominicam Laetare quadragesimalem*) 1649. Dokonano wpisu do grodu warszawskiego 24 IV (*Sabbatho post faestum sancti Adalberti Pontificis*) 1649.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Nie podano imienia. ² Pozostawiono 2/3 wiersza puste, na wpisanie imienia i nazwiska.

355/5137

k. 350 v – 351

Warszawa, 26 maja 1649¹

Feria quarta post Faesta solennia Pentecosten proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Hieronim a Brzezie Lanckoroński, podkomorzy ziem podolskich, który w imieniu swoim i całej szlachty podolskiej, zabezpieczając całość swych praw i szlachty województwa podolskiego, protestował i manifestował z powodu zniszczenia dóbr spowodowanych najazdem rebeliantów kozackich w minionym roku. Mający tam dobra i królewszczyny, a także w województwie kijowskim i braclawskim, nie mają czym płacić kwarty Rzeczypospolitej.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Anno quo supra.*

356/5138

k. 351 – 352 v

Warszawa, 22 maja 1649¹

Sabbatho ante Faesta solennia Pentecosten proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, starosta lubelski, lubaczowski, brodnicki, który zeznał, że zapisuje sumę 30 000 złotych polskich wraz czynszem z tej sumy, na swych dobrach dziedzicznych Łomny Małe, Gołębki, Kiełpin i Niechy w województwie mazowieckim, powiecie warszawskim, pannom reguły św. Teresy z konwentu w Warszawie na Przedmieściu Krakowskim. Zapis jest wyderkafem, czynszem odkupnym w wysokości 7 %, płatnym w dwóch ratach: 1050 złotych na Zesłanie Ducha Świętego, począwszy od tego roku, druga rata na pierwszą niedzielę adwentu. Pieniądze mają być przekazywane przeoryszy albo seniorkom konwentu. W razie niewypłacenia w terminie, w przypadku innych przeszkód prawnych, Ossoliński i spadkobiercy będą skarżeni o wadium do grodu warszawskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Anno quo supra.*

357/5139

k. 352 v – 353

Warszawa, 22 maja 1649¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, starosta lubelski, lubaczowski, brodnicki, który zeznał, że wraz z sukcesorami daruje sumę 30 000 złotych polskich tytułem prostego długu, pannom reguły św. Teresy, kowentu w Warszawie na Przedmieściu Krakowskim. Zapisu tego dokonuje na wszystkich swych dobrach. Zobowiązuje się do spłacenia sumy przed aktami grodzkimi warszawskimi (*pro Dominica Reminiscere*) [w roku 1650?], pod wadium 30 000 złotych. W razie niewypłacenia w terminie, Ossoliński i spadkobiercy będą skarżeni o wadium do grodu warszawskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.*

358/5140

k. 353 v – 354 v

Lublin, 16 lipca 1649

Feria sexta post Faestum Sanctae Margarethae Virginis et Martyris proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyli osobiście sławetni Joachim Richter i jego żona Barbara Richterowa¹, w asystencji i za zgodą męża przybrawszy za tutora znakomitego Grzegorza Ruszczyńskiego (*Ruszczyński*). Barbara Richterowa swe dobra dziedziczne, to jest ogrody swoje dwa, połączone w jeden, na przedmieściu Lublina, poniżej dworu niegdyś Adriana Broniewskiego, przez rzekę Czechówka (*Czehowka*) [na rogu?] blisko ogrodu sławetnego niegdyś Andrzeja Nachbar, mieszczanina lubelskiego, zwany Kupczaniczowski, obecnie od długiego czasu w innych rękach, w przy granicach gruntów Gorzkowskiego i Serebryskiego. Grunt należał pierwotnie do zmarłych Jakuba Theobaldi malarza i mieszczanina lubelskiego oraz jego żony Jadwigi; sławetnych Krzysztofa Bekier i Zygmunta Puchner; w sądzie rugowym Lublina 30 I (*Feria Tertia, ante Faestum Purificationis*) 1618 opisano dokładnie ogrody. Richterowie darują ogród (ogrody) mniszkom zakonu karmelitanek bosych konwentu lubelskiego, ufundowanego przez [Jana] Mikołaja Daniłowicza podskarbiego wielkiego koronnego i Zofię hrabiankę z Tęczyna [Tęczyńską], z zapisem sumy 2300 złotych polskich, zezwalając na intromisję urzędową. Zobowiązują się bronić donatariuszki przed roszczeniami prawnymi pow wadium 2300 złotych, o co mogą być skarżone w dowolnym sądzie Królestwa w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ W nagłówku *Rychter*.

359/5141

k. 355 – 355 v

w obozie pod Sokalem, 3 sierpnia 1649¹

Feria tertia ante Faestum Transfigurationis Christi Domini proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Wojciech Orzeszko Czarnołoski, wojski i podstarości grabowiecki, który zeznał, że z powodu wieku nie będąc w stanie pełnić dwóch urzędów, rezygnuje z wojstwa grabowieckiego².

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Anno ut supra. ² U III/2 nr 742, podają datę rezygnacji ok. 5 VIII 1649.

360/5142

k. 355 v – 356

w obozie pod Sokalem, 3 sierpnia 1649¹

Feria tertia ante Faestum Transfigurationis Christi Domini proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej koronnej przybył Jakub Miczewski skarbnik bełski, który zeznał, że w dniu dzisiejszym w Sokalu sporządził własnoręczną rekognicję na rzecz Wojciecha Czarnołoskiego Orzeszka wojskiego i podstarościego grodzkiego grabowieckiego, którą podpisał i umocnił wadium w wysokości 800 złotych polskich. Dokument ten w całości potwierdza. W razie niedotrzymania Czarnołoski może skarżyć o wadium i dotrzymanie warunków rekognicji w grodzie grabowieckim w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Actum in Sokal, ut supra.

361/5143

k. 356 – 357

w obozie pod Sokalem, 3 sierpnia 1649¹

Feria tertia ante Faestum Transfigurationis Christi Domini proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Stanisław Witowski kasztelan sandomierski, starosta knyszyński, zwoleński, który zeznał, że na mocy przyjacielskiej ugody, zapośredniczonej w Krakowie 22 VII 1649 przez pewnych przyjaciół, pomiędzy nim a Stefanem Oraczowskim, zapisuje w swoim i spadkobierców imieniu, sumę 20 000 złotych jako prosty dług, na wszystkich swych dobrach, temuż Oraczowskiemu. Zobowiązuje się spłacić dług w najbliższy dzień 6 I (*pro Faesto Trium Regum*) 1650 roku przed aktami grodzkimi krakowskimi, pod wadium w takiej samej wysokości; w razie niedotrzymania może być pozwany do tegoż grodu krakowskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Anno ut supra.

362/5144

k. 357 – 357 v

Warszawa, 5 czerwca 1649

Sabbatho intra Octavas Sacratissimi Corporis Christi

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że pewien skrypt sporządzony 18 XI 1648 w Warszawie na rzecz Daniela Żytkiewicza instygatora koronnego, w pewnych sprawach, podpisany i opieczetowany przez siebie, w całości potwierdza. W razie niedotrzymania, o poniesione szkody może zostać pozwany do grodu sandomierskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

363/5145

k. 357 v – 358

Warszawa, 5 czerwca 1649¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście czcigodny Tomasz de Rupniow Ujejski, opat płocki, sekretarz królewski, który zeznał donację 13 łokci (*cubitis*) gruntu sławetnym małżonkom Jerzemu Benck i

Małgorzacie Frizyn (*Frisyn*) i ich sukcesorom. Chodzi o grunt otrzymany przez Ujejskiego przywilejem

Władysława IV, obejmującym 33 łokcie miary chełmińskiej, koło fosy Bramy Krakowskiej; 20 łokci gruntu zatrzymuje.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Varsaviae, anno ut supra.*

364/5146

k. 358 v – 359 v

Warszawa, 9 czerwca

1649¹

Feria quarta intra Octavas Sacratissimi Cirporis Christi

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Benck serwitor królewski i jego żona Małgorzata Frizyn (*Frisin*), za zgodą i w asystencji męża, którzy zeznali, że Piotrowi Elertowi muzykowi i typografowi królewskiemu oraz Elżbiecie Piotrkowczykówny² małżonkom i ich sukcesorom grunt dziedziczny. Obejmuje on część gruntu obejmującego 33 łokcie, nadanego przywilejem Władysława IV Tomaszowi Ujejskiemu opatowi plockiemu i sekretarzowi królewskiemu; do tego trzy łokcie temuż służące – razem 36 łokci chełmińskich, zapisanych w aktach kancelarii królewskiej. Długość gruntu 31 łokci chełmińskich, począwszy od fosy, a właściwie muru przy tej focie, przy wale, blisko Bramy Krakowskiej.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Anno ut supra.* ² W dok. także pisownia: *Piotrkonicownej*.

365/5147

k. 359 v

17 czerwca [1649]¹

Feria quinta post Faestum Sanctorum Vitti et Modesti Martÿrum proxima

Z kancelarii wydano plenipotencję zeznaną przez czcigodnego Tomasza Ujejskiego opata plockiego, sekretarza królewskiego, na osoby Jana Walickiego, Jana Ostrowskiego, Jakuba Przysiałowskiego do wszystkich spraw [prawnych], z prawem wyznaczania zastępców.

j. łac.

¹ W dok. brak daty rocznej i miejsca wystawienia. ² Dokument w formie rejestru.

366/5148

k. 359 v – 360 v

Warszawa, 17 czerwca 1649

Feria quinta post Faestum Sanctorum Vitti et Modesti Martÿrum proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej koronnej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że Krzysztofowi Gembickiemu krajczemu koronnemu i jego sukcesorom zapisuje sumę 63 000 złotych na wszystkich swych dobrach, mieście Nowy Dwór, (Nowydwór), Olszownica, (Olsownica), Suchocin, Krubin, Trzciany (*Trciana*) wraz z przynależnościami w ziemi warszawskiej. Zapis obejmuje wszystkie prawa i dochody. Wykup ma nastąpić na św. Jana Chrzciciela [24 VI] w roku 1650, a w razie niewykupienia za pełną sumę, posesja dóbr będzie przedłużana o kolejny rok. Ossoliński zezwala na urzędową intromisję do dóbr; w razie niedotrzymania warunków, będzie pozywany o wadium 63 000 złotych i dotrzymanie zapisu do grodu warszawskiego w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]
j. lac.

367/5149

k. 360 v – 361

Warszawa, 17 czerwca 1649¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście znakomity Marcin Kałuski (*Kaluski*) ze wsi Krzetusz², woźny generalny Królestwa oraz Maciej Gałczyński i Paweł Rzepecki, którzy zeznali wprowadzenie Felicjana Zakliki sekretarza królewskiego do dóbr wsi Lelików wraz z folwarkiem, leżącej w województwie ruskim, powiecie chełmskim 29 III (*feria secunda post Dominicam Ramispalmarum*) 1649 roku. Wieś została darowana w aktach kancelarii większej przez Jana Mikołaja Daniłowicza podskarbiego wielkiego koronnego

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.* ² Nie zidentyfikowano. Może Skrzetusz w Wielkopolsce (znane leżą koło Ryczywołu i koło Wałcza).

368/5150

k. 361 – 362

Warszawa, 23 października 1649

Sabbatho post Faestum SS. Undecem Millia Virginorum proxima

Król potwierdza, że do kancelarii większej przybyła osobiście Anna *de Boglewice* [Boglewska], córka niegdyś Olbrachta Boglewskiego, obecnie zaś żona Mariana Dunin Brzezińskiego w jego asystencji, która zeznała, że Janowi Boglewskiemu, synowi niegdyś Hieronima Boglewskiego, oraz jego sukcesorom daruje swe udziały dziedziczne, po Katarzynie Trzebieńskiej, odziedziczone przez ojca, w dobrach wsi Łakawica (*Łąkawicza*), Sucha Wola, Adamowo (*Jadamow*), Gołosze², Przedworzyce w powiecie wareckim ziemi czerskiej. Cesja obejmuje posiadane działki z przynależnościami, prawami i dochodami, zezwala na urzędową intromisję do dóbr, które zobowiązuje się uwolnić od roszczeń prawnych. W razie niedotrzymania będzie skarżona do grodu czerskiego, w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Anno quo supra.* ² Znaleziono jedynie Gołosze w woj. rawskim, pow. bialskim, 5 km na pld.–zach. od Błędowa, por. *Atlas Historyczny*.

369/5151

k. 362 – 363

Warszawa, 9 grudnia 1649

Sabbatho post Faestum SS. Undecem Millia Virgin. proxima

Król był poproszony w imieniu Stanisława Brzóska podkomorzego nurskiego zezwolił na obdukcję ran tegoż w Warszawie, wysyłając do niego Macieja Cieleckiego, swego sekretarza. Cielecki zeznał, że Brzóska odniósł siedem rozległych i głębokich ran. Odniesione na lewej ręce wskazywały na konieczność amputacji; inna zagrażała zdrowiu, a nawet życiu. Rany te odniósł podkomorzy od Prażmowskich i ich czeladzi oraz czeladzi [Stanisława]¹ Firleja podkomorzego lubelskiego, wymienionych w protestacji. Zajście nastąpiło w poniedziałek 6 XII (*Feria secunda ... die Faesti Sancti Nicolai Pontificis*) 1649 roku, o drugiej godzinie w nocy, w Warszawie na ulicy Świętojańskiej, na drodze publicznej.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Pozostawiono puste miejsce na wpisanie imienia. Zob. dok. 371.

370/5152

k. 363 – 364 v

Warszawa, 9 grudnia 1649

Czwartek po święcie Poczęcia Najświętszej Panny

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Daniel Żytkiewicz instygator koronny, syn Tychona (*Tychona*) Żytkiewicza, dziedzic wsi Buszyńce Wielkie, Buszyńce Małe¹ w województwie i powiecie braclawskim, który zeznał, że należy do starej rodziny szlacheckiej. Jego bracia stryjeczni Andrzej Żytkiewicz (*Żydkiewicz*) i Jan Żytkiewicz (*Żydkiewicz*) od kilku lat służą w wojsku koronnym pod chorągwią Marka Sobieskiego starosty krasnostawskiego. W ich i swoim imieniu manifestuje dla ochrony praw i dóbr szlachty województwa braclawskiego. Po klęsce wojska kwarcianego pod wodzą hetmanów koronnych i posiłkujących ich pod Korsuniem, wsparci przez orzęd tatarską zbuntowali się Kozacy, chłopci z województw kijowskiego, braclawskiego, czernihowskiego i sąsiednich województw. Pod Piławcami *florentem Reip. Exercitum zmusili do ustąpienia placu i pola*, a całe województwo braclawskie zagarnęła rebelia, biorąc w niewolę Teodora Żytkiewicza. Jest to *sędziwy, około siedmudziesiąt lat starzec*, syn Joachima Iwanowica Żytkiewicza (*Żydkiewicza*) urodzony z Oriny albo Iseny Kubliczkiej, wcześniej sędzia grodzki winnicki, nadto dziedzic na wójtostwach i stryj protestującego i wspomnianych Andrzeja i Jana; wraz z Teodorem w niewoli znalazła się żona, Zofia Sanderowska i dwie córki. W niewoli znalazła się też matka manifestującego, mająca ponad sześćdziesiąt lat wdowa Aleksandra albo Olena Bajbuzianka, która w pierwszym małżeństwie poślubiła Tychona Żytkiewicza (ojca Daniela), w drugim Wasyla Kordysza z woj. braclawskiego.

Stryj i matka protestującego zostali zgładzeni przez okrutnego Daniela Nieczaja pułkownika braclawskiego, *srogą śmiercią, wrzuceniem żywo pod łód rzeki Bohu*. Zrabowano ruchomości, mianowicie z domu Teodora Żydkiewicza – jako starszego domu – przywileje, zapisy i inne dokumenty dotyczące różnych uroczysk, dóbr dziedzicznych ziemskich, otrzymane przed włączeniem województwa braclawskiego do Korony, nieledwie od czasu pierwszych osad tam założonych. Ponadto zabrano Teodorowi Żytkiewiczowi i matce znajdujące się w Ostapkowcach w lamusie i w dworze w Winnicy dokumenty własnościowe i poniszczono. Zachowuje sobie prawo poprawy protestacji.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ W dok. Buszyniec Wielkich i Małych, zob. Krykun, *Kilkist i struktura poseleń braclawskoho woewodstwa*, s. 214.

371/5153

k. 365 – 366

Warszawa, 9 grudnia 1649

Feria quinta post Conceptionis Beatissimae Mariae Virginis proxima

Król był poproszony w imieniu Stanisława Brzóska podkomorzego nurskiego zezwolił na wniesienie protestacji, przeciwko Samuelowi Olbrachtowi Prażmowskiemu i czeladzi Prażmowskich oraz Stanisławowi Firlejowi podkomorzemu lubelskiemu¹, Janowi Kamińskiemu, Franciszkowi Korabiewskiemu, Stanisławowi Głowackiemu, Wojciechowi (*Albertum*) Golańskiemu, Poczernickiemu, Wąsowiczowi, Grochowickiemu,

Hermanowskiemu, Michałowskiemu, braciom Chrusakowski, Ubyszowi, Kasprowi Rudzkiemu, sługom wspomnianego podkomorzego lubelskiego i współnikom; łącznie było ponad stu napastników. Protestujący Brzóska udawał się na Trybunał Główny Królestwa jako obrany deputat do Piotrkowa, po drodze stanął w Warszawie w gospodzie. Udał się w Warszawie do Zygmunta Lanckorońskiego w sprawie pewnej ugody ze Szczęsnym Brochowskim, pisarzem ziemskim zakroczymskim. Powracając, przed gospodą Lanckorońskiego na ulicy Świętojańskiej, z niewiadomego powodu został napadnięty, ponosząc ciężkie rany. Napadnięci zostali słudzy i sam Brzóska² 6 XII 1649 o drugiej w nocy, bez przyczyny, w miejscu pobytu króla i odbywania sejmu, sam poszkodowany był deputatem na Trybunał – wszystkie okoliczności pociągają za sobą kary kryminalne.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ W dokumencie puste miejsce. ² Zob. dok. 369.

372/5154

k. 366 v

Warszawa, 9 grudnia 1649¹

Z kancelarii wydano plenipotencję zeznaną przez Stanisława Brzóske podkomorzego nurskiego, na osoby Stanisława Brzóske starosty nurskiego, Stanisława Gołębiewskiego, Walentego Konarzewskiego, Stanisława Ponkiewskiego, Macieja Skłodowskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Sub actu superiori recognita.*

[na pozostałej części k. 366v informacja, o rozpoczęciu wpisów w roku 1650]

373/5155

k. 367 – 369 v

Warszawa, 8 stycznia 1650

Sabbatho post Faestum SS. trium Regum proximo

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Aleksander *de Koniecpole* Koniecpolski chorąży koronny, starosta perejaśławski, korsuński, płoskirowski, syn Stanisława Koniecpolskiego kasztelana krakowskiego i hetmana wielkiego koronnego, który zeznał, że na rzecz Jana *a Wielopole* Wielopolskiego, starosty bieckiego i bochenskiego i jego sukcesorów daruje dobra dziedziczne, uzyskane przez swego ojca od starosty liwskiego¹, dalej od Jakuba Oborskiego i innych osób. Są to wieś Obory (*Obory*) z dworem i folwarkiem, Chabdzino (*Chebzdin Wielki*), Chebdzinek, Opacz, Kliczyn (*Kliczyn*), Koło, Ciszycza (*Ciszyce*), Pruchnia pusta, pewne udziały we wsi Świdry (*Swidry*), Falenica¹, i inne wszystkie wsie w tych dobrach, w województwie mazowieckim, ziemi i powiecie czerskim. Donacja obejmuje wszystkie prawa, w tym patronatu w kościele w Cieciszewie, przynależności, dochody. Zezwala na intromisję do dóbr i zobowiązuje się bronić donatariusza przed roszczeniami prawnymi i szkodami, w razie niedotrzymania, zostanie pozwany do grodu krakowskiego, w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Jan lub Marcin Oborski. ² Obory – Obory Wielkie i Obory Małe; Świdry – na pr. brzegu Wisły, Świdry I i II; Pruchnia – niezidentyf. (*Atlas Historyczny*).

374/5156

k. 369 v – 370 v
1650

Warszawa, 17 stycznia

Feria secunda ante Faestum SS. Fabiani et Sebastiani Martȳrum proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jan Wielopolski starosta biecki i bocheński, który zeznał, że w dniu dzisiejszym w Warszawie zawarł pewną umowę z Stanisławem Witowskim kasztelanem sandomierskim, którą opieczątowali i podpisali, umocnili wadium 130 000 złotych polskich. Wielopolski potwierdza umowę w całości dokłada wadium 130 000 złotych. W razie niedotrzymania będzie on lub jego spadkobiercy pozywany do grodu radomskiego, w pierwszym terminie zawitym o wadium i dotrzymanie umowy.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

375/5157

k. 370 v – 371

Warszawa, 20 stycznia 1650¹

Feria quinta ante Faestum Sanctae Agnethae Virginis proxima

Król zezwolił na oblatowanie w aktach kancelarii większej przez ręce [Aleksandra] Sielskiego podstolego poznańskiego², dworzanina królewskiego, poniższego listu.

Adam Kisiel wojewoda kijowski zobowiązuje się dotrzymać Stanisławowi Witowskiemu kasztelanowi sandomierskiemu warunki pewnego skryptu, podpisanego przez siebie i opieczątowanego 19 I 1650, pod zakładem 110 000 złotych polskich, o które może być pozywany w grodzie włodzimierskim w terminie zawitym. Podpis Adama Kisiela.

j. łac., j. pol.

¹ *Anno ut supra.* ² W dok. puste miejsce na imię, por. U I/2 nr 911, gdzie ostatni raz z tym urzędem wymienia się go 22 XI 1649.

376/5158

k. 371 – 371 v

Warszawa, 20 stycznia 1650¹

Król potwierdza, że do króla i do akt kancelarii większej przybył osobiście Aleksander Koniecpolski chorąży koronny, starosta perejasławski, korsuński, płoskirowski, który zeznał, że z miasta Czehryń (*Cȳhrȳn*), odłączone od starostwa korsuńskiego, z pewnych względów rezygnuje i oddaje do dyspozycji króla².

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.* ² Chodziło o nadanie Czehrynia hetmanowi Wojska Zaporoskiego Bohdanowi Chmielnickiemu, w związku z potwierdzeniem Ugody Zborowskiej.

377/5159

k. 371 v – 372 v

Warszawa, 18 lutego 1650¹

Feria sexta ante Dominicam Sexagesimae proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że posiada dom albo kamienicę dziedziczną, narożną, zwaną Podparta, w mieście Krakowie przy Rynku, na ulicy Wiślniej, naprzeciwko kamienicy Szys... (*Szȳskondio?*), z drugiej zaś strony blisko kamienicy Drohojowskiego; kamienica podlega prawu ziemskiemu dziedzicznemu. Kamienicę tę daruje Aleksandrowi *in Wisnicz* Lubomirskiemu,

koniuszemu koronnemu, staroście sandomierskiemu, niepołomickiemu, i Helenie Tekli Ossolińskiej *de Tenczyn*, żonie Lubomirskiego oraz córce Ossolińskiego, z wszystkimi prawami i przynależnościami, zezwalając na intromisję urzędową. Zobowiązuje się ich bronić przed roszczeniami prawnymi i stratami, o co może być pozwany do grodu krakowskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Anno ut supra.*

378/5160

k. 372 v – 373 v

Warszawa, 18 luty 1650¹

*Feria secunda post Dominicam ...*² *quadragesimalem proxima*

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście czcigodny Ludwik Cieciszewski, syn niegdyś Marcina Cieciszewskiego, który zeznał, że Stanisławowi Załęskiemu synowi niegdyś Kaspra Załęskiego jego sukcesorom zapisuje sumę 6000 złotych polskich na swych dobrach dziedzicznych, szczególnie zaś Dłużewo, Wola (*Wólka*) Dłużewska w ziemi czerskiej w powiecie garwolińskim. Zapis obejmuje wszelkie prawa i dochody na okres trzech lat do świętego Jana Chrzciciela (24 VI) w roku 1653; w razie nie wykupienia dóbr, okres zapisu będzie przedłużany o rok. Zezwala na natychmiastową intromisję urzędową do dóbr; obowiązuje się bronić Załęskiego i sukcesorów przed roszczeniami prawnymi i stratami, pod wadium 6000 złotych, i będzie w razie ich wystąpienia pozywany w pierwszym terminie zawitym do grodu czerskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Anno ut supra.* ² Słowa nie odczytano.

379/5161

k. 374 – 374 v

Warszawa, 27 kwietnia

1650¹

Feria quarta ante Dominicam Misericordiae proxima

Król zezwoił na oblatowanie w aktach kancelarii większej poniższego listu przez rękę Jana Kocińskiego (*Kocyńskij*). Jan Kazimierz oznajmia, że z powodu Adama Aleksandra Sanguszki Koszyrskiego (*Kosierskij*) wojewody wołyńskiego, który w Pułtusk (*Pultoviae*) złożony chorobą, przez pewnych konsyliarzy królewskich dał znać, że chce dokonać zapisu na rzecz warszawskiego konwentu karmelitów, sam nie mogąc przybyć z powodu groźby zaostrzenia choroby. Król na mocy prawa i na podstawie uchwały senatu wysłał do Sanguszki sekretarza kancelarii większej Jana Kocińskiego dla odebrania zeznania. Warszawa, 28 III 1650, podpis Jana Kazimierza i Tomasza Ujejskiego sekretarza królewskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Anno ut supra.*

380/5162

k. 374 v – 375 v

Warszawa, 27 kwietnia 1650¹

Król zezwoił na oblatowanie w aktach kancelarii większej poniższego listu przez rękę Jana Kocińskiego (*Kocyńskij*).

Na zamku w Pułtusk, 1 IV (*Feria sexta post Dominicam Laetare Quadragesimalem*) 1650, przed Janem Kocińskim sekretarzem kancelarii

królewskiej specjalnie zesłanym na mocy prawa i uchwały senatu, dla odebrania zeznania od Adama Aleksandra Sanuszki księcia *in Koszer* wojewody wołyńskiego, złożonego chorobą. Chory na ciele, ale zdrow na umyśle zeznał, że daruje konwentowi warszawskiemu karmelitów bosych 30 000 złotych, które zapisał przez Stanisława Krasickiego *a Siecin*, podczaszego łomżyńskiego; gdyby zabrakło do pełnej wypłaty, zapisał je na dobrach Stara Jakać (*Jakacz Stary*) w województwie mazowieckim, powiecie łomżyńskim, przed aktami grodzkimi bełskimi 23 III (*Sabbatho post Dominicam Reminiscere quadragesimalem*) 1647. Karmelici, w osobie przeora Ignacego *a Jesu Maria*, winni otrzymać sumę zapisu, a po jej otrzymaniu odprawiać wieczyście za Adama Aleksandra Sanguszkę wojewodę wołyńskiego jedną mszę miesięcznie.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum ut supra.*

381/5163

k. 375 v – 376 v

Warszawa, 27 kwietnia 1650¹

Feria quarta ante Dominicam Misericordiae proxima

Król zezwoił na oblatowanie w aktach kancelarii większej poniższego listu przez ręce Jana Kocińskiego (*Kocyńskij*) sekretarza kancelarii większej koronnej.

Na zamku w Pułtusk, 1 IV (*Feria sexta post Dominicam Laetare Quadragesimalem*) 1650, przed Janem Kocińskim sekretarzem kancelarii królewskiej specjalnie zesłanym na mocy prawa i uchwały senatu, dla odebrania zeznania od Adama Aleksandra Sanuszki księcia *in Koszer* wojewody wołyńskiego, złożonego chorobą. Chory na ciele, ale zdrow na umyśle zeznał, że w dniu dzisiejszym sporządził testament, albo akt ostatniej woli, który potwierdza w całości. Rezerwuje sobie prawo zmiany lub unieważnienia w przyszłości.

j. łac.

¹ *Anno ut supra.*

382/5164

k. 376 v – 377 v

Warszawa, 27 kwietnia 1650¹

Feria quarta ante Dominicam Misericordiae proxima

Król zezwoił na oblatowanie w aktach kancelarii większej poniższego listu przez ręce Jana Kocińskiego (*Kocyńskij*) sekretarza kancelarii większej koronnej.

Na zamku w Pułtusk, 26 IV (*in Crastino Faesti Sancti Marci Evangelistae proxima*) 1650, przed Janem Kocińskim sekretarzem kancelarii królewskiej specjalnie zesłanym na mocy prawa i uchwały senatu do Katarzyny *a Służew* Uchańskiej, księżny Sanguszkowej, wojewodziny wołyńskiej, chorej na ciele, ale zdrowej na umyśle, która zeznała, że swe prawa do sumy 15 300 złotych, zapisanych jako prosty dług przez Kiliana Wielohorskiego, a nie wypłaconych w terminie, o co wytoczono proces w grodzkie łuckim, aż do uzyskania kary banicji i wniesienia do Trybunału w Lublinie do publikacji, ceduje na Szymona Baczyńskiego i jego sukcesorów, rezygnując jednocześnie z pretensji, zgodnie ze statutem wołyńskim w obecności trzech świadków. Podpis Katarzyny księżny Sanguszkowej wojewodziny wołyńskiej; Adama Aleksandra księcia Sanguszki wojewody wołyńskiego; Adama Bielińskiego (*Bieleński*) podkomorzego zakroczymskiego, starosty pułtuskiego²; Kazimierza Gumowskiego stolnika zakroczymskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Actum ut supra. ² Chodzi o starostę biskupiego.

383/5165

k. 377 v – 378 v

[Warszawa, 27 kwietnia 1650?]

Król zezwoił na oblatowanie w aktach kancelarii większej poniższego listu przez ręce Jana Kocińskiego (*Kocyński*) sekretarza kancelarii większej koronnej.

Na zamku w Pułtusku, 26 IV (*in Crastino Faesti Sancti Marci Evangelistae proxima*) 1650, przed Janem Kocińskim sekretarzem kancelarii królewskiej zeznali Adam Aleksander książę Sanguszkowski, wojewoda wołyński i jego żona, Katarzyna *de Służewo* Uchańska, księżna Sanguszkowa, wojewodzina wołyńska, w asystencji męża, która dla wszystkich spraw prawnych i sądowych w Królestwie ustanowiła plenipotentami Aleksandra Radaszewskiego, Bartłomieja Zaleskiego, Józefa Sawickiego, Onufrego Joachimowicza, z prawem wyznaczania zastępców.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

384/5166

k. 378 v – 379

[Warszawa, 27 kwietnia 1650?]

Król zezwoił na oblatowanie w aktach kancelarii większej poniższego listu przez ręce Jana Kocińskiego (*Kocyński*) sekretarza kancelarii większej koronnej.

Na zamku w Pułtusku, 26 IV (*in Crastino Faesti Sancti Marci Evangelistae proxima*) 1650, przed Janem Kocińskim sekretarzem kancelarii królewskiej Katarzyna *de Służewo* Uchańska, księżna Sanguszkowa, wojewodzina wołyńska, chora na ciele, ale zdrowa na umyśle zeznała spisanie testamentu, albo aktu ostatniej woli w dniu dzisiejszym, który aprobuje i potwierdza w całości, zastrzegając sobie jego unieważnienie lub zmianę.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ Cui supplicationi ut supra.

385/5167

k. 379 – 379 v

Warszawa, 23 maja 1650

Feria secunda post Dominicam Rogationum proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej koronnej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny potwierdza kwitację udzieloną przez swego plenipotentę Mikołaja Sławoszewskiego, w imieniu Ossolińskiego i jego poddanych wobec Jana Stradomskiego *de Stradomia*, jego poddanych i innych osób, w tym dragonów i zaprzestania wrogości. Kwitację wpisano w aktach grodzkich warszawskich 9 III (*Feria 4-ta post Dominicam Invocavit Quadragesimalem*) 1650, zeznana została wspólnie z Adamem Wyszyńskim. Ossoliński potwierdza kwitację z wyjątkiem spraw granicznych.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

386/5168

k. 379 v – 380

Warszawa, 23 maja 1650¹

Feria secunda post Dominicam Rogationum proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej koronnej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, który zeznał, że ustanowił plenipotentami Michała Szolajskiego (*Solajſkŷ*), Jana Miedzianowskiego, Andrzej Świnoleski, Mikołaj Sławoszewski, Jan Łukowski, Piotr Franciszek Ciżewski, Adam Sokołowski do wszelkich spraw prawnych sądowych, we wszystkich sądach Królestwa.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum ut supra.*

387/5169

k. 380 – 381 v

Warszawa, 23 maja 1650¹

Sabbatho post Faestum Sancti Marci Evangelistae proximo

Król zezwala na oblatowanie w aktach kancelarii większej przez ręce Franciszka Lityńskiego (*Lityńskŷ*) w imieniu Andrzeja Mniszka kuchmistrza koronnego, starosty lwowskiego, osieckiego poniższego listu.

Jan Kazimierz potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Andrzej *de Magna Kunczyce* Mniszek kuchmistrz koronny, który zeznał, że po bezpotomnej śmierci, bez wskazania spadkobiercy w testamencie, Georga hrabiego *ab Orte[n]burg*, barona *in Freienstein* (*Freyenstein*)² wszystkie [jego] prawa, przywileje, roszczenia prawne przechodzą na Sydonię Urszulę *de Magna Kunczyce* Mniszkównę (*Mniskę*) jako najbliższą krewną i siostrę. W sprawie tej zmarły król Władysław IV z swą instrukcją i mandatem wysłał do Rzeszy Jana Wendelina Pisnera *de Schlisberg*, sekretarza królewskiego. Jako plenipotent rozpoczął rozmowy domowe i powierzył je swemu bratu Henrykowi Pisner (*Pisner*) *a Schlesberg*, w Alzacji, Karyntii, Styrii z panującymi. Rozstrzygnięcie z ich strony wymaga zdaniem Mniszcha zgody jego i jego żony. Małżeństwo to zostało zawarte za zgodą władców (*Principis*) i księcia Karola, królewicza polskiego, biskupa wrocławskiego i nyskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Anno ut supra.* ² Lekcja niepewna: *Domini in Ericirt (Eriart?) et Cill.*

388/5170

k. 381 v – 382

Warszawa, 23 maja 1650¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył Mikołaj *a Potok* Potocki kasztelan krakowski, hetman wielki koronny, starosta barski i niżyński, który ustanowił swymi plenipotentami Adama Żydowskiego, Abrahama Biejkowskiego, Feliksa Sieniawskiego wojskiego mielnickiego, podstarościego grodzkiego łukowskiego², Kazimierza Bejdo (*Bejdo*) Rzewuskiego pisarza grodzkiego Kamieńca Podolskiego (otrzymuje prawo wyznaczania plenipotentów), Pawła Bejdo (*Bejdo*) Rzewuskiego, Jakuba Krasowskiego, Pawła Sawickiego, Jana Dąbrowskiego (*Dambrowsky*), Stanisława Koźmińskiego, Jakuba Aleksandra Potockiego, Melchiora Koziołka, Piotra Krasowskiego, Jana Sławkowskiego, Pawła Kamińskiego do wszystkich spraw sądoiwych we wszystkich sądach, w tym trybunalskich, sejmowych.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.* ² U VIII, nr 1093–1094, nie notują Sieniawskiego.

389/5171

k. 382 v – 383 v

Warszawa, 4 maja 1650¹

Feria quarta post Dominicam Misericordiae proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył czcigodny Ludwik Cieciszewski, syn Marcina *de Gozdziec* Cieciszewskiego, który zeznał, że Janowi *de Sienica* Sienickiemu, synowi niegdyś Seweryna Sienickiego i jego spadkobiercom daruje swe dobra dziedziczne ojczyste i macierzyste obejmujące wieś Dłużewo (*Dłużew*) w ziemi czerskiej w powiecie garwolińskim. Dobra te darował mu ojciec Marcin Cieciszewski w aktach grodzkich czerskich; obecnie oddane są w zastaw Stanisławowi Załęskiemu przez zeznającego. Cieciszewski zobowiązuje się bronić donatariusza przed roszczeniami prawnymi i stratami, o które może być pozywany do grodu czerskiego przez Sienickiego i spadkobierców w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Anno ut supra.*

390/5172

k. 383 v – 384 v

Warszawa, 4 maja 1650¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jan *de Sienica* Sienicki syn niegdyś Seweryna Sienickiego, który zeznał, że zgodnie z zapisem czcigodnego Ludwika Cieciszewskiego *de Gozdziec*, syna niegdyś Marcina Cieciszewskiego, darującym mu dobra Dłużewo (*Dłużew*) w aktach tej kancelarii, w tychże aktach obligowane Stanisławowi Załęskiemu, zobowiązuje się uwolnić *Dłużewo* wraz z wsią Wólka Dłużewska w przeciągu trzech lat, to jest z sumy 6000 złotych, podczas których mają być w zastawie Załęskiego. Po uwolnieniu dobra mają wrócić do Cieciszewskiego, wszystko pod wadium 6000 złotych. W razie niedotrzymania podobnie jak o dopełnienie zobowiązania może być do grodu czerskiego na instancję Ludwika Cieciszewskiego lub jego sukcesorów w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.*

391/5173

k. 384 v – 385

Warszawa, 7 maja 1650¹

Sabbatho ante Dominicam Jubilatae proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii wiekszej koronnej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, starosta brodnicki i bohusławski, który zeznał, że mając na to zgodę królewską z dnia 12 I 1650, ceduje swe prawa dożywotnie do starostwa lubaczowskiego, obejmującego gród [i miasteczko] Lubaczów, miasteczko Lipowiec, obie Kobylnice (*Kobelnica*)², Drohomysł, Badawia, Podlubki, Wroców (*Vroców*), wszystkie przynależności jak kopalnie rudy, młyny, sumy, na Aleksandra Lubomirskiego koniuszego koronnego, starostę sandomierskiego oraz Helenę Teklę Ossolińską jego małżonkę. Zezwala na urzędowe objęcie starostwa.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Anno ut supra.* ² Chodzi o wsie Kobylnica Ruska i Kobylnica Wołoska. z folwarkiem, Kobylnica (*Kobelnica*).

392/5174

k. 385 – 386

Warszawa, 7 maja 1650¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii wiekszej koronnej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, starosta brodnicki i bohusławski, który zeznał, że mając na to zgodę królewską ceduje swe prawa dożywotnie do starostwa brodnickiego na rzecz Samuela *in Husiatyn* Kalinowskiego, oboźnego koronnego i jego żony Urszuli *de Tenczyn* [Ossolińskiej], obejmującego zamek i miasto Brodnicę, miasteczko Lidzbark (*Lidzbarg*) z wszystkimi wsiami i przynależnościami, prawami i dochodami, zezwalając na urzędową intromisję. *Relatio ut supra* [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum ut supra.*

393/5175

k. 386 – 387

Warszawa, 31 maja 1650

Feria Tertia post Dominicam Exaudi proxima

Król potwierdza, że na prośbę Jana Rusieckiego, syna niegdyś Marcina Rusieckiego, wysłał Franciszka Lubowickiego (*Lubowickiego*) stolnika ciechanowskiego, sekretarza królewskiego, dla odebrania zeznania. Rusiecki znajdował się w Warszawie w domu znakomitego Andrzeja Kostki, chory na ciele, ale zdrów na umyśle, i zeznał do akt kancelarii wiekszej, że Janowi Zdziarskiemu (*Żdziarski*), synowi niegdyś Mikołaja Zdziarskiego (*Żdziarski*) i jego spadkobiercom winien jest sumę 2800 złotych polskich w formie długu prostego. Rusiecki zapisał sumę na dobrach wsi Rososz (*Rossosz*), dworu w Nowym Dworze, Chlewiskach w ziemi liwskiej. Pieniądze winny być wypłacone na bliskie święto Jana Chrzciciela [24 VI 1650] przed aktami grodzkimi liwskimi. Wadium obejmuje 2800 złotych, o które w razie niedotrzymania będzie skarżony w terminie zawitym, lub jego sukcesorzy; także o objęcie dóbr.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

394/5176

k. 387 – 387 v
1650

Warszawa, 31 maja

Feria Tertia post Dominicam Exaudi proxima

Król potwierdza, że na prośbę Jana Rusieckiego, syna niegdyś Marcina Rusieckiego, wysłał Franciszka Lubowickiego (*Lubowickiego*) stolnika ciechanowskiego, sekretarza królewskiego, dla odebrania zeznania. Rusiecki znajdował się w Warszawie w domu znakomitego Andrzeja Kostki, chory na ciele, ale zdrów na umyśle, i zeznał do akt kancelarii wiekszej, że swej żonie, Agnieszce Kamioneckiej zapisuje dożywocie na wsiach Nowydwór (*Nowydwór*), Chlewiska, Rososz (*Rossos*), Trzemuszka (*Trjmuszka*), Kotuń (*Kotun*) z wszystkimi przynależnościami, dochodami w ziemi liwskiej. Po śmierci małżonki dobra wrócą do sukcesorów.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

395/5177

k. 388 – 389

Warszawa, 31 maja 1650¹

Feria Tertia post Dominicam Exaudi proxima

Król potwierdza, że na prośbę Jana Rusieckiego (*Ruszecki*), syna niegdyś Marcina Rusieckiego, wysłał Franciszka Lubowickiego (*Łubowickiego*) stolnika ciechanowskiego, sekretarza królewskiego, dla odebrania zeznania. Rusiecki znajdował się w Warszawie w domu znakomitego Andrzeja Kostki. Rusiecki chory na ciele, ale zdrow na umyśle zeznał do akt kancelarii większej, że Janowi Grzybowskiemu staroście warszawskiemu i jego sukcesorom zapisuje sumę 3000 złotych polskich na swych wszystkich dobrach, mianowicie leżące w ziemi liwskiej wsi Trzemuszką i Kotuń z przynależnościami i prawami. Kwotę winien spłacić do najbliższego święta Jana Chrzciciela [24 VI 1650]. W razie niedotrzymania dobra na kolejny rok pozostaną w ręku Grzybowskiego, aż do czasu zupełnej wypłaty. Zezwala na natychmiastową intromisję urzędową do dóbr. Grzybowski ma spokojnie pobierać dochody ze wsi, z wyjątkiem czynszu od zapisanych 1000 złotych, zapisanych kapitulie pułtuskiej oraz 300 złotych polskich dla sukcesorów Cieciszewskiej, niegdyś żony Adama Walickiego; uwalnia dobra od innych pretensji i roszczeń prawnych pod wadium 3200 złotych, w razie niewypełnienia zapisu. O wadium Grzybowski może pozywać do grodu warszawskiego, w pierwszym terminie zawitym. Rusiecki gwarantuje, że jego żona Agnieszka Kamioniecka potwierdzi ten zapis.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Anno ut supra.*

396/5178

k. 389 v – 390
1650¹

Warszawa, 31 maja

Król potwierdza, że na prośbę Jana Rusieckiego (*Ruszecki*), syna niegdyś Marcina Rusieckiego, wysłał Franciszka Lubowickiego (*Łubowickiego*) stolnika ciechanowskiego, sekretarza królewskiego, dla odebrania zeznania. Rusiecki znajdował się w Warszawie w domu znakomitego Andrzeja Kostki. Rusiecki chory na ciele, ale zdrow na umyśle zeznał do akt kancelarii większej, że spisane w Warszawie 31 V 1650 w pewnych sprawach własnoręcznie zeznanie na rzecz małżonków Jana Zdziarskiego i Maryny *de Kołubiel*, w całości aprobuje i potwierdza, oraz umacnia wadium 2800 złotych. W razie niedotrzymania, jedna strona może skarżyć drugą w pierwszym terminie zawitym w grodzie liwskim.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum et datum ut supra.*

397/5179

k. 390
1650¹

Warszawa, 2 czerwca

Feria quinta post Dominicam Exaudi proxima

Z kancelarii wydano plenipotencję zeznaną przez Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego, na osobę Jana Rębielińskiego podstaroście brodnickiego, z prawem wyznaczania zastępcy².

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Data roczna: *Sub Actu superiori*. ² Dokument w formie regestu.

398/5180

k. 390 – 391 v
1650¹

Warszawa, 4 czerwca

Sabbatho ante Festa solennia Pentecostes proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Felicjan Bogusławski, syn niegdyś Michała Bogusławskiego, zaś brat rodzony i spadkobierca Wojciecha (*Alberti*) Bogusławskiego, nadto jako krewni i przyjaciele Seweryn Łoski i Krystyna Bogusławska małżonkowie, Jan Rusiecki *in Gole* jako brat wujeczny (*fratris avunculi*). Zeznali oni, że Kazimierzowi Kotowskiemu podstarościeму warszawskiemu i jego sukcesorom, darują swe działy dziedziczne poożone w dobrach wsi Fałęcinek w ziemi warszawskiej, w powiecie błońskim, włącznie z częściami Seweryna Łoskiego po Stanisławie Łoskim i Kasprze Łoskim, braciach rodzonych, zmarłych bezpotomnie, a obecnie zastawionych u Hippolita Lesiewskiego; zastawione części pozwalają wykupić podstarościemu warszawskiemu. Darują wspomniane części ze wszystkimi przynależnościami, prawami, dochodami i zezwalają na urzędową intromisję do dóbr. Zobowiązują się bronić donatariusza od wszelkich pretensji i roszczeń prawnych, strat. W razie niedotrzymania będą pozywani przez Kotowskiego do grodu warszawskiego w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

399/5181

k. 391 v – 393

Warszawa, 4 czerwca 1650¹

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Felicjan Bogusławski, syn niegdyś Michała Bogusławskiego, zaś brat rodzony i spadkobierca Wojciecha (*Alberti*) Bogusławskiego, który zeznał, że na rzecz swej siostry rodzonej, Krystyny Bogusławskiej, małżonki Seweryna Łoskiego daruje posiadane części wsi Łoś, Skupie, Dawidy (*Davidy*) w ziemi i powiecie czerskim (wyjąwszy dobra Fałęcinek, w dniu dzisiejszym osobnym zapisem darowanej Kazimierzowi Kotowskiemu, podstarościemu warszawskiemu). Donacja wieczysta obejmuje wszystkie przynależności, prawa i dochody; zezwala na urzędową intromisję do dóbr. Zobowiązuje się bronić donatariuszkę przed roszczeniami prawnymi i stratami, o które może zostać pozwany w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹*Actum Varsaviae ut supra.*

400/5182

k. 393 – 393 v
1650¹

Warszawa, 23 czerwca

Feria quinta in Vigilia Faesti Nativitatis Sancti Joanni Baptistae proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński z Tęczyna kanclerz koronny, starosta lubelski, brodnicki², lubomelski, adzelski, bohusławski, który zeznał, że Tomaszowi Innocentemu Zaporskiemu zapisuje 50 000 złotych polskich długu, które zapisuje na swych wszystkich dobrach. Zobowiązuje się w imieniu swym i swych sukcesorów spłacić dług przed aktami lubelskimi 24 VI 1651, pod wadium w takiej samej wysokości; o które wadium

Zaporski będzie mógł skarżyć Ossolińskiego lub sukcesorów w pierwszym terminie zawitym, a także dopełnienie kontraktu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Anno ut supra.* ² Starostwo brodnickie Ossoliński scedował 7 V 1650.

401/5183

k. 393 v – 394

Warszawa, 23 czerwca 1650

Feria quinta in Vigilia Faesti Nativitatis Sancti Joanni Baptistae proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Tomasz Innocenty Zaporski, który zeznał, że sporządzony przez niego w dniu dzisiejszym w Warszawie zapis własnoręczny na rzecz Jerzego Ossolińskiego kanclerza koronnego w pewnych sprawach, w całości aprobuje i potwierdza.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

402/5184

k. 394 v

Warszawa, 23 czerwca 1650¹

Feria quinta in Vigilia Faesti Nativitatis Sancti Joanni Baptistae proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, starosta lubelski, lubaczowski, brodnicki² jako jedna strona, jako druga Tomasz Innocenty Zaporski jako druga strona, którzy zeznali, że zawarli między sobą w Lublinie pewną umowę w dniu 11 IV 1649 roku, a obecnie kwitują się nawzajem z niej a samą umowę kasują.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.* ² Starostwo brodnickie i lubaczowskie Ossoliński scedował 7 V 1650.

403/5185

k. 395 – 395 v

Warszawa, 27 czerwca 1650¹

Feria secunda ante Faestum Sanctorum Petri et pauli Apostolorum proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Hieronim *de Gołynino* Gołyński, starosta zakroczymski, który zeznał, że swej małżonce Mariannie *de Walewicze* Gołyńskiej i jej spadkobiercom winny jest 70 000 złotych długu prostego, które zapisuje na swych wszystkich dobrach. Są to pieniądze własne żony oraz po ojcu i bracie. Zobowiązuje się spłacić dług na najbliższe święto Narodzenia Jana Chrzciciela [24 VI 1651] przed aktami grodzkimi zakroczymskimi, pod wadium 70 000 złotych. W razie niedotrzymania, będzie pozywany do grodu zakroczymskiego o wadium i dotrzymanie zapisu.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

404/5186

k. 395 v – 396 v

Warszawa, 27 czerwca

1650¹

Feria secunda ante Faestum Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej koronnej przybył osobiście Hieronim *de Gołynino* Gołyński, starosta zakroczymski, który zeznał, że Wojciechowi (*Alberto*) Pstrokońskiemu *de Drogusza* i jego sukcesorom daruje

swe dobra dziedziczne, wieś Ruszkowo w ziemi i powiecie ciechanowskim, wraz ze wszystkimi prawami, przynależnościami i dochodami; zezwala na intronizację urzędową. Zobowiązuje się bronić donatariusza przed roszczeniami i stratami, o które może być pozywany przed dowolny sąd Królestwa, w pierwszym terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum Varsaviae ut supra.*

405/5187

k. 396 v – 397

Warszawa, 30 czerwca 1650¹

Feria quinta post Faestum SS. Petri et Pauli Apostolorum proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście wojski generalny, przezorny Andrzej Polak *de Umiastowo* oraz Wawrzyniec (*Laurentius*) Zembrowski i Szymon Przesmycki. Zeznali oni, że na mocy donacji Hieronima Gołyńskiego starosty zakroczymskiego, dnia 28 VI (*Feria tertia in Vigilia Faesti Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum*) 1650 do wsi Ruszkowo w powiecie i ziemi ciechanowskiej dokonali intronizacji Wojciecha (*Albertum*) Pstrokońskiego.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

406/5188

k. 397 v – 398

Warszawa, 9 lipca 1650¹

Feria sexta ante Faestum Sancta Margarethae Virginis proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Zygmunt Donhoff starosta sokalski i bydgoski jako jedna strona, jako druga Adam Świętochowski sekretarz królewski. Zeznali oni zawarcie pomiędzy sobą pewnej intercyzy w Warszawie w dniu 1 VII 1650, pod wadium 12 400 złotych polskich, którą to umowę w całości potwierdzają pod takim samym wadium. O wadium i dotrzymanie umowy strona niezadowolona może skarżyć drugą do królewskiego sądu asesorskiego, w terminie zawitym.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Anno ut supra.*

407/5189

k. 398 – 398 v

Warszawa, 9 lipca 1650¹

Feria sexta ante Faestum Sancta Margarethae Virginis proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Daniel Żytkiewicz instygator koronny, który ustanowił plenipotentem Adama Czarnołoskiego, także do Trybunału Koronnego w Lublinie, w sprawach dotyczących go z urzędu [?].

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum ut supra.*

408/5190

k. 398 v – 399

Warszawa, 19 lipca 1650¹

Feria tertia ante Faestum Sancta Mariae Magdalенаe proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Tomasz Cieciszewski cześnik liwski, syn Stanisława *a Gozdziec* Cieciszewskiego kasztelana liwskiego, który zeznał, że wspomnianemu ojcu Stanisławowi i jego potomkom daruje swe dobra dziedziczne, wieś Gozdziec, Wola, Ostrowiec, Paprotna² w ziemi i powiecie liwskim. Dobra te otrzymał od swego ojca zeznaniem w aktach liwskich 24 VI (*Sabbatho ipso die Faesti Nativitatis Sancti Joan. Baptistae*) 1645. Donacja obejmuje wszystkie prawa, przynależności i dochody, w tym bór po Gołębiówką, oraz dwa młyny, jeden w Rudzie, gdzie znajduje się kopalnia żelazna, oraz drugi zwany Lamentowski w dobrach Gozdziec. Zezwala na intromisję urzędową do dóbr

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Anno quo supra.* ² W kolejnym dok. wymieniono także wieś Skroda, która tu zapewne opuszczono przez pomyłkę.

409/5191

k. 399 v – 400

Warszawa, [20] lipca 1650¹

Feria quarta ante Faestum Sancta Mariae Margarethae Virginis proxima

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybyli osobiście, woźny generalny Królestwa, przezorny Stanisław Gostyński i Jan Bojemski oraz Kazimierz Gozdowski, którzy zeznali, że po dokonanej poprzedniego w Warszawie przez Tomasza Cieciszewskiego cześnika liwskiego donacji dóbr, wprowadzili jego ojca, Stanisława Cieciszewskiego kasztelana liwskiego w posiadanie wsi Gozdziec, Wola, Ostrowiec, Paprotna, Skroda w ziemi i powiecie liwskim.

Relatio ut supra [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Anno quo supra.* Podana w dokumencie data dzienna jest niemożliwa; *feria quarta* wypadła 6 VII, potem w samo święto – 13 VII. Zapewne winno być świętej Marii Magdaleny – wtedy *feria quarta ante faestum* wypadłaby 20 lipca, tj. dzień po cesji dóbr, tak jak zaznaczono w dokumencie.

410/5192

k. 400 – 401

Warszawa, [6 ?, 20 ?] lipca 1650¹

Feria quarta ante Faestum Sancta Mariae Margarethae Virginis proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Walenty Zieleński, syn niegdyś Wawrzyńca Zieleńskiego, dziedzica wsi Zielona Kościelna (*in Zielona Ecclesiastica*) w województwie mazowiecki, w powiecie ciechanowskim. Zeznał on, że Wojciechowi (*Alberto*) Alojzemu Zieleńskiemu, synowi Wojciecha (*Alberti*) Zieleńskiego dziedzica na tejże wsi Zielona *Ecclesiastica*, sekretarzowi kancelarii królewskiej i jego sukcesorom, daruje posiadane części wsi Zielona zwana Kościelna (*Ecclesiastica*), Łączka, Stosie w województwie mazowieckim, powiecie ciechanowskim. Donacja obejmuje wszystkie przynależności, prawa i dochody. Zezwala na intromisję urzędową do dóbr. Zobowiązuje się bronić donatariusza przed wszelkimi roszczeniami prawnymi i stratami; w razie niedotrzymania, będzie pozywany do grodu ciechanowskiego w terminie zawitym.

Relatio eiusdem [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. lac.

¹ *Anno ut supra.* Zob. uwagi do daty poprzedniego dokumentu.

411/5193

k. 401 – 402 v

Warszawa, 26 lipca 1650¹

Feria quarta post Faestum Sanctae Annae proxima

Król poświadcza, że do akt kancelarii większej przybyła osobiście Urszula *de Gołkow*, córka zmarłego Kaspra Gołkowskiego oraz Barbary *de Sielec Witosławskiej*, wdowy po Stanisławie Włosćiewskim, która zeznała, że Stanisławowi Gołkowskiemu, swemu bratu rodzonemu i jego spadkobiercom, daruje posiadane części we wsiach Palczyn (*Palczyn*), Żołwina, Przyłęki w województwie inowrocławskim i powiecie bydgoskim. Darowizna obejmuje wszystkie przynależności, prawa, w tym patronatu probostwa w Pęchowie (*Pęchoviensem*), wszystkie dochody. Przekazuje prawa do zakończeniu procesu z Władysławem Kołudzkim, posiadającym te dobra, o egzekucję wyroku Trybunału w Piotrkowie i odzyskanie dóbr. Zezwala na instromisję urzędową do dóbr i zobowiązuje się chronić donatariusza od roszczeń prawnych i strat, o co może być pozywana do dowolnego sądu w Królestwie.

Relatio eiusdem [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Anno ut supra.*

412/5194

k. 402 v – 404 v
1650¹

Warszawa, 6 sierpnia

Feria sexta, ante Faestum Transfigurationis Domini

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście Jerzy Ossoliński kanclerz koronny, starosta lubelski, lubomelski, brodnicki¹, który zeznał, że ojcom [pijarom] w osobie ojca Hiacynta *a Sancto Gregorio*, z kościoła świętych Pryma i Felicjana Męczenników w Warszawie, na ulicy Długiej zapisuje sumę 30 000 złotych, przeznaczoną przez Władysława IV testamentem. Ossoliński podjął tę sumę z rąk egzekutorów testamentu, zapisując ją na swych dobrach, mianowicie miasta Nowydwór (*Nowydwor*) oraz wsiach przynależnych: Suchocino (*Suchocin*), Krubin, Olszewnica, Trzciana (*Trciana*). Suma zapisana jest wyderkaufem albo czynszem odkupnym, w wysokości 70 złotych polskich z tysiąca rocznie, zgodnie z prawami Królestwa; ma być wypłacana na święto Narodzenia Jana Chrzciciela [24 VI]. Odbiór będzie kwitowany przed aktami grodzkimi warszawskimi, pod wadium w tej samej wysokości. Pierwsza wypłata ma być w roku 1651; za rok miniony kwitują Ossolińskiego. Zezwala na instromisję urzędową; zobowiązuje się bronić przed wszelkimi roszczeniami prawnymi i obciążeniami, a w razie niewypłacenia czynszu, na pozwanie do grodu warszawskiego o czynsz i sumę zapisu w pierwszym terminie zawitym.

Relatio eiusdem [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Starostwo brodnickie kanclerz scedował w maju t.r.

[reszta strony 404v pusta]

413/5195

k. 404 v – 405 v

Warszawa, 5 sierpnia 1650

Feria sexta, ante Faestum Transfigurationis Domini

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście kanclerz Jerzy Ossoliński, starosta lubelski, bohusławski, lubomelski, który zeznał, że mając na

to konsens królewski, ceduje swe prawa dożywotnie do starostwa lubelskiego na Jerzego Adama *de Tenczyn* Ossolińskiego starostę stężyckiego, królewskiego dworzanina pokojowego. Cesja obejmuje wszystkie przynależności, dochody, prawa; zezwala na intromisję urzędową¹.

Relatio eiusdem [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ Zob. U IV/4 nr 320. Na k. 406 v notka Stanisława Leżńskiego, że przywilej o cesji starostwa lubelskiego został wniesiony „ad Acta Minoris Metrics”, w grudniu 1650 roku.

414/5196

k. 405 v – 406 v

Warszawa, 5 sierpnia 1650

Feria sexta, ante Faestum Transfigurationis Domini

Król potwierdza, że do akt kancelarii większej przybył osobiście kanclerz Jerzy Ossoliński, starosta lubelski, lubomelski, rycki, który zeznał, że mając na to konsens królewski, ceduje swe prawa dożywotnie do starostwa bohusławskiego na osobę Zygmunta hrabiego *a Donhoff*, starosty bydgoskiego i sokalskiego. Cesja obejmuje wszystkie przynależności, prawa i dochody².

Relatio eiusdem [Jerzego Ossolińskiego, kanclerza koronnego]

j. łac.

¹ *Actum et datum ut supra.* ² Chłapowski, *Starostowie niegrodowi*, s. 186, podaje 9 VIII 1650, powołując się na MK 192, k. 102–103.

[k. 406v, „Finis” i podpis: „Stanisław /Leżński SRM/ Actorum eorundem Notarius”]

[k. 406v: notka odnosząca się do dok. 413; reszta karty i kolejne, puste]

[na k. 407, notatka w języku rosyjskim z I poł. XIX wieku, o liczbie kart w tomie]

Koniec wpisów